

Kabarre ta Gala ta Luk Pile ka kaawor

Gee kuuk awalle kat kaaw min daayum kadar Luk siir makaatamna seera : ta rakki ko-anta ho ta seerinƙar gay, Akt, riy taat paliinna gintu. Luk gay, ɗaar paliinno ho ɗa bal taliɗ Iisa in odi-nay. Kar gay, ɗa daptoor ho ɗaar oki hadire do wiktin taat Pool gaariy Kabarre ta Gala do gee kuuk Yuudinnaɗo. Na bariy baaco samaane ta gamin okiɗo kuuk kuuniye do goyiɗi ka Iisa min do teesindi. Gamin ɗuur-aɗ ko kuuk berji botol ɗa siiriit Kabarre ta Gala-anta. Na siirit do gem rakki kaak Yuudiɗeɗo sinji Teyopil ho min loci ko Kabarre-an totirtu do gee kuuk Yuudinnaɗo kuuk goy do ay wero ho kaawa Grek.

Na gaariico baaco ku kaawin kuuk raɗa ho aadanna ku Yuudinnar. Luk gaara oki ele kaak taɗ kaak Buɗ gintu do kooginar, do daatir, do pokirnar, do awraatinnar ho do ɗuur kuuk gee poocgu. Maktumne-an gaara kadar Kabarre ta Gala, taar asa oki in galal, in oziliika ho in salaane. Luk raka a gee okiɗo kuuk do adiy ka kidar yaa ibine kadar Iisa, ɗaar gay jiliɗo.

Teesinti ka Kabarre ta Gala ta Luk

¹ Gem kol sinji Teyopil, min awalle, gee dakina gec siiriɗ gamin kuuk kuuniy do ɗatikte.

² Nu gaarten gamin-ak ar kaak awalle gee kuuk tal in odinco osiitenɗu, ɗuur-ak riyco ta gaare kaaw ta Buɗi di.

³ Ampa-ak, nun oki, aldu gala taat min nu bariytu baaco samaane ta gamin okiŋco kuuk kuuniy min do teesindi, nu siiriiŋ gamin-ak rakki rakki locin.

⁴ Nu siiriiŋ-ak asaan kii ibine seen ta garaan taat ki gastu.

Dubil ka Buŋdi gaara weenji ka Yaaya-Batist

⁵ Do wiktin taat *Herood goyiy sultan ka Zuude, gin gay satkiner rakki nu kolaag Zakariya. Na gina riy do *ger ka Buŋdi in gay satkiner ku Abiya.* Daaciy, siŋti Elizabeet, ta min tamba ta *Haruun.

⁶ Zakariya in daaciy, seerco, nu gee sellen do unji ka Buŋdi, ho in gelbin rakki, nu karmiyaag *gaanuun ka Buŋdi okiŋji.

⁷ Kar nuur gay bal wee asaan Elizabeet, taar mogina ho seerco nu za6 ko tak-tak.

⁸ Yiriy rakki, tamba taŋ Zakariya as gine satkine do ger ka Buŋdi asaan ta kaminco.

⁹ Zakariya kat ta gal do kaay a na baa onne *dokkanne atta do *ger ka Buŋdi ar kaak gay satkiner giŋgiy do aadinco.

¹⁰ Wiktin taat dokkanne onniy-ak, gee okiŋco gay goy salkiya kara.

¹¹ Tala kar, *dubil ka Buŋdi bayniiji do Zakariya ho na pey do meeday ta wer kaak dokkanne onniy-aka.

* **1:5** 'gay satkiner ku Abiya' : Min wiktin taat Dawuud goy sultan, nu deediŋ gay satkiner werin orok seer in pood (24). Do wiktin taar-at, Abiya tatkaw ka gay satkiner ka porpodiŋkar. Kar min gay satkiner okiŋco, werco kaak rakki asgiy gine riy do ger ka Buŋdi menaw peesira, kar nu rasit kamin do eeŋco. Zakariya gay, naar gay satkiner min gee ku Abiya.

12 Min Zakariya taliig dūbil-ak, ŋa barjiltu ho kolaw obiiga.

13 Kar dūbil-ak gay kaawiiji aman : « Zakariya, dak gineno kolaw. Buŋ cokiyyit salaanen. Daaciŋ Elizabeet yaan wee mico. Ya ta wee, kii kolin Yaaya.

14 Adiŋ yaa gine portik aale ho gee dakina yaa aaciye† in kinke do bi ka weenji.

15 Asaan mic-ak asa gine gay riyor tatko ka Buŋdi. Wala ŋa siya maama, wala ŋa siya argi. Min do adti ka yaaco di, Ruwwin ta Buŋdi miinig ko.

16 Ŋa asa iyyin koogin ku Israyeel dakina do botol ta *Rabbinco Buŋ.

17 Ŋaa ogirin unji, ŋaa gine riyoy in gudurre ho in ruwwine ar kaak nabi *Eli gintu awalle. Ŋaa amrin aginay in kooginco ho ŋaa newsin gee kuuk kayco bombo ŋuu gine gee sellen. Paa kat, ŋaa nume gee kuuk yaa kuuniye kunji. »

18 Zakariya telkiiji do dūbil ka Buŋdi-ak aman : « Nunu in daatur, seertini ni za6 ko, kar maman naa ibine kadar maanna-aŋ ka seener ? »

19 Dūbil-ak kaawiiji aman : « Nun ko kaak ŋu koliy Jibriin kaak peya do unji ka Buŋdi. Ŋa ŋaamintu a naan iyyin kabarre ta gala-anta.

20 Kar kin gay bal aamine do kaawor. Kaawor-at yaa asen di do wiktinti. Do saan taar-at ko, Buŋ yaan sokumin bin nam yiriy taat gamin-ak yaa kuuniye. »

21 Wiktin taat Zakariya kaawiy in dūbil ka Buŋdi-ak, gee kuuk eraag kara gay ajbiyitu do taaye kaak ŋa taaytu atta-aka.

† 1:14 'aaciye' : Werin daarin, ŋu kaawa a 'dagine'.

²² Min ɲa amiltu, biy sokume. Illa ɲa tawga in pisinji di. Ampaa ko, gee-ak ibintu kadar maan bayinji atta do ger ka Bunɗi.

²³ Hiyya, min kuɗ Zakariya deet kaminco, ɲu yeepu geero.

²⁴ Ba aaro, daaciy Elizabeet ictu adi. Koyin beey ta cigil geer di. Ta kaawtu do adti aman :

²⁵ « Way, Rabbin tal kaatu. Diɲ ɲa imilduut kat sokuɲuwir min uɲco ka geemir. »

Dubil ka Bunɗi gaara weenji ka Iisa

²⁶ Adti ka Elizabeet nec ko koyin bijigiy, kar Bun ɲaamiig *dubiley Jibriin do geeger ka Nazareet do kid ka Galile.

²⁷ Na ɲaamiig do gemso rakki, sinɗi Mariyam taat kaawco mat ko in Yuusup a ɲuu obe. Yuusup gay, ɲaar min baa taɲ Dawuud.

²⁸ Dubil-ak unjitu do werti, ɲa ooyiititi, ho ɲa kaawiitit aman : « Kaɲ aacay, ka gas barkin min do Bunɗi. Na goy in kanke. »

²⁹ Min Mariyam doriit kaawoy-at, ta barjiltu tak-tak. Kar ta ostu do adti aman : « Taar-an gay baati maa ? »

³⁰ Dubil-ak kaawiitit aman : « Dak ginenno kolar, Mariyam, asaan ka gas barkin ta Bunɗi.

³¹ Kaa ice adi, kaa wee mico ho kaaji diye sin Iisa.

³² Mic-ak, sinji asa aale. Nuu kolin Roɲ ka Bun ka kuwa. Rabbin Bun yaaji berin sees ka sultan kaak min ka tacco Dawuud.

³³ Naa goye sultan ka gee ku Israyeel doo ho meennuwiy gaasaado tak-tak. »

³⁴ Mariyam telkiiji do dubil-ak aman : « Maanna-an yaa kuuniye maman asaan nun ibanno misa mitko ? »

³⁵ Dubil-ak kaawiitit aman : « Ruwwin ta Bunji yaake ase ho gudurre taat min kuwa yaake gootinje ar kelmo. Ansii ko, mic kaak kaa wee-ak yaa goye sellen do unji ka Bunji ho nuu kolin Ron ka Bunji.

³⁶ Cokay ! Elizabeet taat min baako oki in adti. Taar taat gee osiy a ta mogina din sa, din adti koynay bijigiy ko ho taa wee mico.

³⁷ Asaan ginno maan kaak pak Bunj. »

³⁸ Min pa-ak Mariyam kaawtu aman : « Nun gay riyor ta Rabbiner. Kaaw taat ki kaawiidu-an yaa ase do botilti. » Hiyya, dubil-ak rasiita ho na deettu.

Mariyam baati ooye do Elizabeet

³⁹ Menaw nuur-ak di, Mariyam uctu ho ta birtu sak-sak in unti do kid ka Zuude do geeger rakki ka dambar.

⁴⁰ Ta unjitu do ger kan Zakariya ho ta ooyiitit do Elizabeet.

⁴¹ Min Elizabeet doriit ooyti-at di, mic kaak do adti-ak teestu awke ho Ruwwin ta Bunji miiniita.

⁴² Ta kaawtu in gaay tongo aman : « Min daad okinco-an, kanjen di Bunj barkiyinke ho mic kaak do adke oki, na barkiyga.

⁴³ Nun gay waa, taat nam atan Rabbiner asiin talindu ?

⁴⁴ Talu, do wiktin taat nu dorig gaayke di, mic kaak do adir-an alji gala nam na awke.

⁴⁵ Galal loke, kan taat aamin do kaaw taat Rabin kaawiike a taa nece do werti ! »

- 46 Kar Mariyam ictu riye aman :
 « Nu ozila Rabbin Bun, n̄aar kaak tatiko.
 47 Gelbiner miin in̄ galal, asaan Bun jilaanu.
 48 Na tal aminduwir, nun taat gay riyoy ho din̄ n̄a
 jaalintu.
 Ka seener gay, min yiriyta 6aayiy in̄ un̄ti,
 gee okin̄co yaa kaawe a Bun berdu galal,
 49 asaan Bun kaak gin gudurre okintiti berdu
 gamin
 kuuk samaan lotu.
 Sellen̄ gay sin̄ji.
 50 Aminduwiy goy doo d̄o gee kuuk karmiyaaga.
 51 Na gaarit gudurrey in̄ soriyay.
 Na totirig gee kuuk jaala zin̄kico kuwa.
 52 Na paayig sultinnay min d̄o jard̄ico,
 ho n̄a jaalig masaakanna kuwa.
 53 Gee kuuk mey diyaagu, n̄a berco tee,
 ho gay gamnar gay, n̄a atkiig in̄ pisin̄co orok.
 54 Na mogig‡ gay riyoy, gee ku Israyeel.
 Ansi-ak, n̄a moyiig tale ka aminduwiy.
 55 Aminduwiy-at, n̄a taliit doo d̄o Ibraayim in̄ tam-
 baay
 ar taat n̄a kaawiico d̄o aginiyte. »
 56 Min n̄aar-ak, Mariyam taaytu wer ka Elizabeet
 ar koyin subba pa, kar ta yeepu gerco.

Weenji ka Yaaya-Batist

- 57 Elizabeet, min menuwti ku weendi nectu, ta
 weetu mico.
 58 Mutkiyti in̄ aginiyti dortu a Rabbin tal
 aminduwti-ak, n̄u aaciytu in̄ taara.

‡ 1:54 'mogig' : Werin daarin̄, n̄u kaawa a 'sakuwig'.

⁵⁹ Min mic-ak gintu menaw porpod, kar ɲu astu do *ɖukume ka selɲol. Zer ɲu rakji diye sin ku tacco Zakariya.

⁶⁰ Kar yaaco gay kaawiico aman : « Ha'a, paado ! Gii kolin Yaaya. »

⁶¹ Njuur gay telkiitit aman : « Do baako, ginno gem kaak sinji pa. »

⁶² Kar ɲu kaawiji in pisinco do tacco Zakariya aman : « Ki raka ronji, gii kolin waa ? »

⁶³ Naar gay inditu maan ka siirindi, kar ɲa siirtu aman : « Sinji Yaaya. » Hiyya, gee-ak okinco ajbiytu.

⁶⁴ Do wer-ak, biy piltu kate ho ɲa teestu kaawe. Na oziliig Buɲ.

⁶⁵ Gee-ak kolaw unjiico. Kaaw-at totirtu do kid okinji ka dambiniidi ka Zuude ho ɲu kaawa ko do bi naar-ak di. Okinco, gee kuuk doriit kaaw-at, kolaw unjiico,

⁶⁶ ɲu obiit do gelbinco ho ɲu diytu aman : « Mic-an asa gine maa gemira ? » Ka seener, gudurre ta Buɲdi goy in ɲaara.

Zakariya ozila sellinkaw ta Buɲdi

⁶⁷ Ruwwin ta Buɲdi miiniig Zakariya takan mic-aka, ɲa teestu kaawe ar nabiinco aman :

⁶⁸ « Oziliika do Rabbine, Buɲ ka Israyeel asaan ɲa mogiig geenji ho ɲa jiliigu.

⁶⁹ Na imilte Gay Jilindi kaak gin gudurre min do tamba ta gay riyoy Dawuud.

⁷⁰ An ko kaaw taat min awalle Buɲ kaawiico do nabiinnay kuuk ɲa doɖtu ho ɲuur gay kaawiit do geemir.

⁷¹ Kaaw-at, taar ko taat Buɲ diytu

- a ɲaate jilinte min ɔo adinte
ho min ɔo pise ka gee kuuk elgitenno.
- 72 Na tal amindaw ta aginiyte
ho ɲa bal rawtin jamuwiyy taat ta6 ɲa obtu in
ɲuura.
- 73 Jamaw-at, taar ko taat Buɲ togiltu ɔo tatte
Ibraayim
- 74 a ɲaate jilinte min ɔo adinte
ho gii abdiyinjji bal kolaw.
- 75 Ampaa ko, gii gine sellen ho *cawar ɔo unji,
ɔo menuwte kuuk ɲa beriite ɔo duniiner. »
- 76 Zakariya kaawtu pey ɔo ronji Yaaya aman :
« Gem kol ronji, yiriy rakki, ɲu asaan kole
a ki nabiinɔe ka Buɲ ka kuwa,
asaan kii ogire ɔo Rabbiner ho kiiyi siyin
botiliy.
- 77 Kiico gaare ɔo geenji maman ɲuu gase jile
ho zunuubinnico, ɲuuco saamiyinjco.
- 78 Ka seener, Buɲ, ɲaar tala aminduwte ho ɲa
elgiite.
Paa kat, ɲaate ceerin portikuwiyy
min kuwa ar pat taat cokaw.
- 79 Taa ceerin gee kuuk goy ɔo gondikor ho muut
eraagu.
Paa kat, ceerinti-ak yaate iyinte ɔo botol ta
aapiyer. »
- 80 Hiyya, mic-ak maadiyo ho ɲa gintu bombo ɔo
ruwwiner. Na goytu ɔo kalaaner nam yiriy taat ɲa
gaartu ziy ɔo gee ku Israyeel.

2

Weenji ka Iisa
(Matiye 1.18-25)

¹ Do wiktin taar-at, sultan kaak tatik ka Room kaak ŋu kolig Sezaar Ogist bertu izinne a ŋuu osin gee kuuk goy do adiy ka kidar okinji.

² Ose kaak awalle-ak kuuniytu do wiktin taat Kiriniyuus goy guberneer ka Siri.

³ Ay gem di baawtu do geegirji, ŋu osiiga.

⁴ Yuusup sa uctu min do geeger ka Nazareet, kid ka Galile, ŋa baawtu do geeger ka Dawuud kaak ŋu kolig Beteleyem do kid ka Zuude asaan ŋaar min tamba ta Dawuud.

⁵ Yuusup baawtu sawa in gemsoy Mariyam taat in adti, ŋu osiigu.

⁶ Do wiktin taat ŋu goyiy misa Beteleyem, Mariyam koyinti ku weendi nece.

⁷ Min adti aawiita, ta weeyig aawti, kar ta maliyig in ŋaŋuuna ho ta deeriig do kolooyner. Ta deeriig pa-ak asaan wer ginno do zugin ku martir.

⁸ Do wer ŋaar-ak, gin gay gooyindi kuuk goy yeero. Ŋu gooya mallico in aando.

⁹ *Dubil ka Bunji bayniico ho *darjin ta Bunji gootiig in portikuwti. Kolaw obiig tak-tak.

¹⁰ Dibil-ak kaawiico karan aman : « Dakon ginnenno kolaw, nu iyko kabarre taat yaa bere galal dakina do gee okinco.

¹¹ Do aandite-an di, do geeger ka Dawuud*, ŋu weeko Gay Jilindi. Naar ko Masi ho *Rabbine.

¹² An ko maan kaak yaako gaare kuu ibininji : ku baa gase mico, ŋu maliyig in ŋaŋuuna ho ŋu deeriig do kolooyner. »

* **2:11** 'geeger ka Dawuud' : geeger-ak, ŋaar geeger ka Beteleyem, wer kaak ŋu weeyig Sultan Dawuud.

¹³ Ta bite-aŋ di, dɔbal ku Buŋdi dakina paaytu min ka samaaner, ŋu gasiig ka awalle-aka ho ŋu teestu ozile Buŋ.

¹⁴ Do oziliŋco-ak, ŋu riya aman :

« Darjin do Buŋ kaak goy kuwa ka samaaner ho aapiye do gee kuuk ŋa elgiyo kuuk goy keder. »

¹⁵ Wiktin ta dɔbal ku Buŋdi-ak coontu kuwa ka samaaner, gay gooyindi-ak kaawtu benannico aman : « Yallinteŋ ja Beteleyem, gi ɔaa taliŋ maan kaak kuuniye, maan kaak Rabbin Buŋ gaariite. »

¹⁶ Kodok di, ŋu uctu, ŋu ɔaawtu do geeger-aka. Ŋu gasiigu, Mariyam in Yuusup ho in mic kaak ŋu deertu do kolooyner-aka.

¹⁷ Min ŋu taliig mic-ak, ŋu osiicot taat dɔbil ka Buŋdi kaawiico do bi kaŋji.

¹⁸ Gee okiŋco kuuk cokiyit kaaw ta gay gooyindi-ak ajbiyту tak-tak.

¹⁹ Kar Mariyam gay obig gamin-aŋ okiŋco do adti ho ta pakira dakina loco.

²⁰ Hiyya, gay gooyindi-ak ictu botilco. Do yeepiŋco, ŋu jaalig siŋ ku Buŋdi kuwa ho ŋu oziliig do gamin okiŋco kuuk ŋu dortu ho kuuk ŋu taltu, asaan ŋu as do botilco uudin taat dɔbil ka Buŋdi kaawiico.

Iisa, ŋu iyiig do ger ka Buŋdi

²¹ Min mic-ak gintu menaw porpoɔ, wiktin astu taat ŋuuji *ɔukume selno ho ŋuuji diye siŋ. Hiyya, ŋu diyiji siŋ Iisa kuuk *dɔbil ka Buŋdi gaariitit do Mariyam min ta bal ice misa adi.

²² Goytu kee, menaw nectu kuuk ŋuu gine *satkin taat ŋuu kuuniye *cawar do unji ka Buŋdi

uudin ta *gaanuun ka Muusa kaawtu. Hiyya, Yu-usup in Mariyam iciig mic-aka, ηu deettu Zeruzaleem ho ηu iyiig do Rabbiner do *ger ka Bun̄di.

²³ N̄u gintu pa-ak asaan do gaanuun ka Bun̄di, ηu siir aman : « Ay mic kaak aawo, ηuu berin̄ji do Rabbiner. »†

²⁴ N̄uuji gine satkine. Satkin-at gay, ηuuji berguwe toreeerin seera wala ammaamin seer kuuk naada.‡

²⁵ Do geeger ka Zeruzaleem, gin gem rakki sin̄ji Simeyon. N̄aar gem sellen̄ do un̄ji ka Bun̄di ho ηa karmiyaaga. Na era asin̄ji ka Gay Jilindi ka gee ku Israyeel. Ruwwin ta Bun̄di goy in̄ ηaara

²⁶ ho ta miniig a ηa mataado, illa ηa talin̄ ja in̄ odinay, Masi kaak Bun̄ naamtu-aka.

²⁷ Paa ko, Ruwwin-at naamiig do ger ka Bun̄di. Do wiktin taar-at di, Iisa, aginiyji iyiig do wer-aka a ηuuji gine gamin kuuk gaanuun kaawtu.

²⁸ Hiyya, Simeyon iciig mic-ak do pisin̄ji ho ηa oziliig Bun̄ aman :

²⁹ « Gem kol Rabbiney, din̄ ki necit kaawon̄.

Rasin ko, nun gay riyon̄, naa mate in̄ aapiye.

³⁰ Ka seener, nu tal ko in̄ odinar maman kiini jile.

³¹ Jile ηaar-ak ko kaak ki bertu do un̄co ka gee okin̄co.

³² Taar portikaw do gee okin̄co a ηuu ibinin̄ji, ho taar *darjine do geen̄jin̄ ku Israyeel. »

³³ Min aginiyji ku micor cokiyiit kaaw ta Simeyon-at, ηu ajbiyту.

³⁴ Simeyon barkiyiigu ho ηa kaawiitit do Mariyam atan̄ Iisa aman : « Do bi ka ron̄ke-an̄,

† 2:23 Wer ka gase kaawor do Ekzood 13.2,12. ‡ 2:24 Wer ka gase kaawor do Lebitik 12.8.

gee ku Israyeel, dakina yaa solle, dakina gay yaa coone. Mic-an, njaar maan ka gaarindi ka Bunđi kaak gee asiy meelee do bi kanji.

³⁵ Ansii ko, kaaw taat cigile do aditco, nnaa imilin kara. Kar kanke Mariyam gay, taabin yaa noomin gelbinke ar nu waacinke in garta. »

³⁶ Do wer-ak, gin pey nabiinca rakki sinti Aan. Ta romoy ta Panuwel min tamba ta Azeer. Taar za6 ko tak-tak. Ta goytu in mitti elgin peesira, kar na mattu.

³⁷ Min na mattu, ta goytu murgila nam elginti nectu orok porpod in pood (84). Aan-at goyinti, aando, yiriyo, ta goy ko do ger ka Bunđi di, ta gina riy tanji : ta ica sayamne ho ta salkiyaw.

³⁸ Wiktin taat Simeyon oziliy Bun-ak, Aan sa goya. Taar oki teestu ozile Bun ho ta kaawiy do bi ka mic-ak do gee okinco kuuk era jile ka Zeruzaleem§.

³⁹ Min aginiyi ku Iisa gaasiit riy taat gaanuun ka Rabbin kaawtu, nu yeptu do geegirco Nazareet do kid ka Galile.

⁴⁰ Mic-ak maadiyo ho na denriyo. Ibine kaak asa min do Bunđi miinga ho Bun berji barkin dakina.

Iisa unje do ger ka Bunđi

⁴¹ Ay elgo, aginiyi ku Iisa baggiy Zeruzaleem do iidin taat nu kolig *Paak.

⁴² Min elginay ku Iisa nectu orok in seera, uudin ta aadinco, aginiyi iyiig in nuura.

⁴³ Min iidin-at gaase, nu yeptu. Kar Iisa gay daktu Zeruzaleem. Sando, aginiyi balji pakire.

§ 2:38 'jile ka Zeruzaleem' : Do wiktin taar-at, Yuudinna dakina pakira kadar Bun yaaco naame Masi kaak yaa jilinco min do pise ka gee ku Room.

⁴⁴ Do taŋco-at a wal Iisa toliya ko in gee kuuk yeepa in ŋuura. Nu eeltu in jiwi, kar nu teestu bariyin datik ta aginiyco in royinco kuuk goy ede.

⁴⁵ Kar gay, nu bal gasinji. Nu bariyyi paa nam nu yeepu pey Zeruzaleem atta.

⁴⁶ Mena seer, nu bariya bariyen di. Kar yiriy ta 6aay ka subbinƙar gay, nu gasiig do *ger ka Bunƙi. Na goy keder datik ta agindaw ku gaanuundi, na cokiyyigu ho na indiigu.

⁴⁷ Gee kuuk cokiyaaga-ak okinco ajbiyту do telkinji ka micor-aka, asaan na telkaaco in ibine dakina.

⁴⁸ Wiktin taat aginiyyi taliiga, nuur sa ajbiyту. Kar yaaco kaawiji aman : « Gem kol ronji, maa di ki giniini ampa ? Talu, nunu in takko, seertini kelimni amile do wiktin taat ni bariyyicin. »

⁴⁹ Iisa gay telkiico aman : « Maa di kuu bariyyinu ? Ku ibanno kadar nun naa ginin riyoy ta Tanni do geriy walla ? »

⁵⁰ Kar aginiyyi gay bal ibine baat ta kaawoy-ata.

⁵¹ Min naar-ak, Iisa yeepu Nazareet in nuura ho na karmiyiy kaawco. Yaaco gay obig gamin-an okinco do adti.

⁵² Hiyya, Iisa maadiyo, ibininji sa gaayiyo. Na goyyi sellen do unji ka Bunƙi ho do unco ka geemir.

3

Asinji ka Yaaya-Batist

(Matiye 3.1-12, Maark 1.1-8, Yaaya 1.19-28)

¹ Do wiktin taar-at, Tibeer, sultan kaak tatiko, gin ko elgin orok in beey do meennuwiy. Pons Pilaat gay goy guberner ka Zuude. *Herood Antipaas tala kaati ka Galile ho sinji Pilip gay goy

kaati ka Iture inj Terakoniit. Lisaniyaas gay goy kaati ka Abileen.

² *Han inj *Kayip gay agindaw ku gay satkiner. Do wiktinco-at ko, do kalaaner, Bun berijit kaawoy do Yaaya ronj ka Zakariya.

³ Yaaya jaawiig biy ka barre ka Zurdan. Na kaawiy do geemir aman : « Ibinonj niginjo, rasonj goye kaak awalle, nuuko *batiziyinjo ho Bun yaako saamiyinj zunuubinniko. »

⁴ Ampaa ko, taat nabi Ezaayi siirtu awalle do maktumney astu do werti aman :

« Gaay tonjo kaawa do kalaaner aman :

“ Siyon botol ta *Rabbiner.

Siyonjiig botilay-ak dalanj.*

⁵ Zoolna, gee yaa tiisinjo,

dambinay inj kootat, gee yaa eeziinjo.

Botilay kuuk kooliyaw, gee yaa siyinjo dalanj,

ho zorgilna, gee yaa siyinjo sataanj.

⁶ Paa kat, gee okinjo yaa tale jile ka Bundi. ”† »

⁷ Min naar-ak, gee dakina baawiji do Yaaya a naa batiziyinjo. Naar gay kaawiico aman : « Talon ja, kunj gee kuuk ar aalin-anju ! Ku pakira a kuu pake min dapinjo ta Bundi taat asaw walla ? Ku gasit kaaw-an min momo ?

⁸ Hadi, ginonj gamin ku samaane kuuk gaara a ku rasig goyinjo kaak awalle. Dakonj osenno do aditko aman : “ Gi koogin ku tatte Ibraayim ”, asaan ka seener, Bun nec soke min do dambay-anj di, naa rabilinjon ku Ibraayim.

* **3:4** Wer ka gase kaawor do Malasi 3.1. † **3:6** Wer ka gase kaawor do Ezaayi 40.3-5.

⁹ Din gay, jekin njaar goy ko ka doliye atiydi min do caarco. Ay et kaak waado ron kuuk samaane, nuu doliyinji ho nuu accin do aki. »

¹⁰ Kar gee-ak indiig Yaaya aman : « Hadi, nii gine zinjini maman ? »

¹¹ Njaar gay telkiico aman : « Gem kaak gin kesuun seera, do kaak ginno gay, njaaji bere rakki. Kar gem kaak gin maan ka teendi sa, do kaak ginno gay, njaaco deedinji oki. »

¹² Do wer-ak, gay obe miirir sa baawiiji do Yaaya a njaa *batiziyinco ho nu indiig aman : « Gem kol tatkaw, nin gay, nii gine maman ? »

¹³ Njaar gay telkiico aman : « Ku ginno botol ta kuu gaaye gurus do geemir min kuwa. Icon maan kaak nu kaawikon di. »

¹⁴ Do wer-ak, pey gin askirna. Njuur sa indiig Yaaya aman : « Kar nin-an gay, nii gine maman ? » Njaar gay telkiico aman : « Dakon gaamenno gurus ka gemor, wala kuuji diye kaaw maala. Illa kuu peye in gurus ka nu beriiko do koyer di. »

¹⁵ Wiktin taar-at, gee eraag ko Masi kaak Bun kaawtu a njaa naame-aka, kar nu indiy zinjiko aman : « Yaaya-an ko yaa gine njaara walla ? »

¹⁶ Yaaya gay kaawiico do gee okinco aman : « Nun batiziyaako in amay. Kar gay, gin gem kaak pakginu kat asaw. Nun sa da necdo kaak naa sorin nugiray. Gem njaar-ak yaako batiziyinco in Ruwwin ta Bundi ho in ako. »

¹⁷ Na ob garta do pisinji, njaa yiile *geme ka putiri ho njaa leen do urdey. Kar bun gay, njaa orin do ak taat matdo tak-tak. »

¹⁸ Ansii ko, Yaaya taayig gee in kaawin dakina ku pey kuuk gaara Kabarre ta Gala.

*Herood obig Yaaya-Batist danjaayne
(Matiye 14.3-4, Maark 6.17-18)*

19-20 *Herood kaak tala kaati ka Galile gay obit Herodiyaad, daaciy ta sinji Pilip ho ɗa gin pey gamin kuuk jookum ku pey. Do taar-at ko, Yaaya leesiiji dakina. In taar-ata oki, Herood bal cime kaay. Na gin pey maan kaak jookumo, ɗa obig Yaaya danjaayne.

*Batem ka Iisa
(Matiye 3.13-17, Maark 1.9-11)*

21 Min Yaaya, ɗuu bal obin misa danjaayne ho ɗa *batiziyiig gee okinco-ak, Iisa oki, ɗa batiziyiiga. Wiktin taat Iisa salkiyiyo, samaan piltu waakilak.

22 Do wer-ak, Ruwwin ta Bunɗi paayiji ar ammaama, ho ɗa dortu gaay kaawa min kuwa ka samaaner aman : « Kinke ko ronɗu, nu elgicin dakina ho ki berdu galal dakina. »

Tamba ta Iisa

23 Wiktin taat Iisa teestu gine riyoy-ak, elginay yaa nece ar orok subba pa. Gee gay a wal ɗa ron ka Yuusup, ronji ka Eli-aka.

24 Eli gay ronji ka Mataat, Mataat ronji ka Lebi, Lebi ronji ka Melsi, Melsi ronji ka Janaay, Janaay ronji ka Yuusup.

25 Yuusup gay ronji ka Matatiyaas, Matatiyaas ronji ka Amoos, Amoos ronji ka Nawuum, Nawuum ronji ka Esli, Esli ronji ka Nagaay.

26 Nagaay gay ronji ka Maat, Maat ronji ka Matatiyaas, Matatiyaas ronji ka Simeyiin, Simeyiin ronji ka Josees, Josees ronji ka Joda.

²⁷ Joda gay ronji ka Yowanaan, Yowanaan ronji ka Reeza, Reeza ronji ka Zorobabeel, Zorobabeel ronji ka Salatiyeel, Salatiyeel ronji ka Neeri.

²⁸ Neeri gay ronji ka Melsi, Melsi ronji ka Addi, Addi ronji ka Kosaam, Kosaam ronji ka Elmadaam, Elmadaam ronji ka Eer.

²⁹ Eer gay ronji ka Iisa‡, Iisa ronji ka Eliyezeer, Eliyezeer ronji ka Joriim, Joriim ronji ka Mataat, Mataat ronji ka Lebi.

³⁰ Lebi gay ronji ka Simeyon, Simeyon ronji ka Zuuda, Zuuda ronji ka Yuusup, Yuusup ronji ka Jonaam, Jonaam ronji ka Eliyakiim.

³¹ Eliyakiim gay ronji ka Meleya, Meleya ronji ka Menna, Menna ronji ka Mattata, Mattata ronji ka Nataan, Nataan ronji ka Dawuud.

³² Dawuud gay ronji ka Jeese, Jeese ronji ka Obeed, Obeed ronji ka Booz, Booz ronji ka Sala, Sala ronji ka Nasoon.

³³ Nasoon gay ronji ka Aminadaab, Aminadaab ronji ka Admiin, Admiin ronji ka Arni, Arni ronji ka Hesroon, Hesroon ronji ka Perees, Perees ronji ka Zuuda.

³⁴ Zuuda gay ronji ka Yakuub, Yakuub ronji ka Isaaka, Isaaka ronji ka Ibraayim, Ibraayim ronji ka Teera, Teera ronji ka Nawoor.

³⁵ Nawoor gay ronji ka Seruug, Seruug ronji ka Rewu, Rewu ronji ka Peleeg, Peleeg ronji ka Ebeer, Ebeer ronji ka Seela.

³⁶ Seela gay ronji ka Kenaan, Kenaan ronji ka Arpaksaad, Arpaksaad ronji ka Seem, Seem ronji ka Nowe, Nowe ronji ka Lemeek.

‡ 3:29 'Iisa' : Iisa ŋaar-aŋ, ŋa Iisa Masido, ŋa gem ka pey.

³⁷ Lemeek gay ronji ka Matusaleem, Matusaleem ronji ka Henok, Henok ronji ka Yereed, Yereed ronji ka Malaleyeel, Malaleyeel ronji ka Kenaan.

³⁸ Kenaan gay ronji ka Enoos, Enoos ronji ka Seet, Seet ronji ka Aadum, Aadum gay, ñaar ko ronj ka Bunđi.

4

Gece ka Iisa Masi (Matiye 4.1-11, Maark 1.12-13)

¹ Iisa miin in Ruwwin ta Bunđi. Min ña yeepiy min do barre ka Zurdan-ak, Ruwwin-at ñaamiig do goosiner.

² Do wer-ak, *Seetanne astu gecinji. Menaw orok pood, ña gecaag gecen di ho Iisa bal okume yoo maanna. Min menaw-ak gaastu, Iisa, mey diyaaga.

³ Hiyya, Seetanne kaawiiji aman : « Ya kinj kat Ronj ka Bunđi-ak, kaawiy do dambi-an a ñaan rabile tee. »

⁴ Iisa gay telkiiji aman : « Nju siir do Kitamner aman : " Gem ke goyaado do bi ka teendi di. " * »

⁵ Min ñaar-ak, Seetanne iyiig pey do wer kaak kuwa aale ho kodok di, ña gaariijig kidin ku sultinniidi okinco kuuk do duniiner.

⁶ Kar ña kaawiiji aman : « Izinne in malle ku sultinniidi-an, okinco, naan berinco. Gamin-an, ñu berduug do pisindu ho nun naa berin do ay waan kaak nu rakiy di.

* **4:4** Wer ka gase kaawor do Deteronoom 8.3.

⁷ Kinj gay, ya ki ooy ki abdiyintu-ak, gamin-an okiŋco lociŋ. »

⁸ Iisa gay telkiiji aman : « Nju siir do Kitamner aman : “ Kii abdiye *Rabbin Bunjiŋ keeji di ho njaar di kii derse uŋci. ”† »

⁹ Min njaar-ak, Seetanne iyiig Iisa Zeruzaleem ho ŋa diyiiŋ kuwa do kaay ka *ger ka Bunji, kar ŋa kaawiiji aman : « Ya kinj kat Roŋ ka Bunji-ak, beer keder,

¹⁰ asaan ŋu siir do Kitamner aman : “ Bunj yaaco kaawe do dubilji ŋuun gooye, ”

¹¹ ho ŋu siir pey aman : “ Dubal-ak yaan acume‡ do piŋco. Paa kat, asiŋji dooyido in dambay. ”§ »

¹² Iisa gay telkiiji aman : « Nju siir do Kitamner aman : “ Ki gecaagdo Rabbin Bunjiŋ. ”* »

¹³ Min Seetanne gaasiig gecinji kaak ŋa geciiŋ Iisa, ŋa rasiiga ho ŋa deettu minniney a ŋaa ere wiktin ta pey.

Iisa do geeger ka Nazareet

(Matiye 4.13-17, Maark 1.14-15)

¹⁴ Min njaar-ak, in gudurre ta Ruwwin ta Bunji, Iisa yeeptu do kid ka Galile ho gee okiŋco kuuk goy ede-ak kaawa ko do bi kanji di.

¹⁵ Na bilda gee do geray ku salaane ku *Yuudin-nar ho gee okiŋco ozila ko njaar di.

Nu pociŋ Iisa do geeger ka Nazareet

(Matiye 13.53-58, Maark 6.1-6)

† **4:8** Wer ka gase kaawor do Deteronoom 6.13. ‡ **4:11** ‘acume’ : Werin daariŋ, ŋu kaawa a ‘okume’. § **4:11** Wer ka gase kaawor do Soom 91.11-12. * **4:12** Wer ka gase kaawor do Deteronoom 6.16.

16 Iisa 6aawtu do geeger ka Nazareet do wer kaak na maadtu. Ay yiriy ta *sabitdi, na baggiy do ger ka salaaner ka Yuudinnar. Ampaa ko, yiriy ta sabit taar-at oki, na unjitu pey do ger ka salaaner. Min na unje, na uctu a naa garkiye Kitamne.

17 Nu beriji maktumne taat nabi Ezaayi siirtu. Min na obta, na piliita, ho na gastu wer kaak kaawa aman :

18 « Ruwwin ta Buḅdi goy in nunu asaan na doḅintu a naa gaarin Kabarre ta Gala do pokirnar.

Na naamintu a naa kaawe aman :

“ Gee kuuk goy do danjaayner, nuu pikiḅco.

Nuur kuuk noolna, nuu piliḅ odinco.

Nuur kuuk nu taabiyaagu, nuuco imilin taabinco.

19 Na naamintu a naa gaarin elgo taat kuu talin barkin ta Rabbin Buḅ. ” »†

20 Min na gaastu in garaaney, na maliyiit maktumne-at do werti, kar na berijit do gay riyor ho na goytu. Gee kuuk goy do ger-ak, okiḅco, odinco gooya ko naar di.

21 Iisa gay teesiico kaawe aman : « Kaaw taat ku dortu ho nu garkiytu min do Kitamner-ata, yiriyta-an kat wiktinti nece. »

22 Gee okiḅco kuuk cokiyya-ak ajbiyту do kaawin kuuk unja do gelbiner na kaawiico ho nu teestu kaawe samaane do bi kanji. Kar nu diyту aman : « Naar-aḅ wal roḅ ka Yuusup doo di ? »

23 Kar Iisa telkiico aman : « Ka seener gay, ku asaadu kaawe ar kaak nu kaawgiy aman : “ Kiḅ gay coole geemir, diḅ gay cool kat ziḅ ka meenjiḅ. ” Kuudu kaawe pey aman : “ Ni dorig gamin okiḅco

† 4:19 Wer ka gase kaawor do Ezaayi 61.1-2.

kuuk ki gintu Kapernayuum, diŋ gay ginig anne do darre ta meenjin oki. ” »

²⁴ Kar ŋa deeltu pey aman : « Ka seener nu kaawaako, ginno nabiinŋe kaak gee ku darrey ica kaawoy.

²⁵ Nu kaawaako ka seener, do wiktin taat nabi *Eli goyiy-ak, gin murgilgal dakina do kid ka Israyeel ho mey yaarko unjitu do wer okinji asaan elgin subba in koyin bijigiy amay bal noke.‡

²⁶ Kar gay, Buŋ bal ŋaamin *Eli do murgilgal kuuk goy do kid ka Israyeel-aku, ŋa ŋaamig do murgil rakki taat goy do hellin ta Sarepta, do kid ka Sidon.

²⁷ Kar do wiktin ta nabi Elize gay, gin gee dakina kuuk dukum burdum do darre ta Israyeel. Kar Elize da cooldo yoo rakki minninco. Illa ŋa cool gem rakki sinji Naama min darre ta Siri. »

²⁸ Min gee kuuk goy do ger ka salaaner doriit kaaw ta lisa-ak, okinŋo, ŋu dapiŋtu aale.

²⁹ Kar ŋu uctu putur ho ŋu teestu akilinji nam ŋu imiliig kara min do geeger ka Nazareet. Geeger-ak, ŋu piniig kuwa ka kooti. Paa ko, gee-ak iyiig Iisa do wer kaak jerle a ŋuu akilinji pey, ŋaa tunkile keder.

³⁰ Kar Iisa gay uctu, ŋa birtu min do datikco ho ŋa deettu.

*Coole ka gem kaak aarid obga
(Maark 1.21-28)*

³¹ Min ŋaar-ak, Iisa baawtu do geeger ka Kapernayuum, do kid ka Galile ho ŋa bildiy gee in yiriy ta *sabitdi.

‡ 4:25 Wer ka gase kaawor do 1 Ruwa 17.1.

³² Gee kuuk cokiyaaga-ak ajbiyту dо bildinji-aka, asaan ња kaawa in izinne.

³³ Atta dо ger ka salaaner-ak, gin gem rakki kaak aarid obga. Gem-ak koola rada aman :

³⁴ « Wayyay, Iisa ka Nazareet, ki rakaani gine maman ? Ki asinti ide walla ? Nu ibingicin tam, kin ko kaak Bun dobtu ho ња њaamtu. »

³⁵ Iisa telkiiji dо aarid-ak in gaay tongo aman : « Yalla bugam ho amal min dо gem-anka ! » Hiyya, aarid-ak acciig gem-ak bup dо datikco ho ња amiltu min dо gem-aka. Kar gem-ak uc cewey di, maan sa bal gininji.

³⁶ Gee-ak okinco ajbiyту tak-tak ho њу kaawtu benannico aman : « Taar-an gay maa kaawra ? Gem-an kaawa in izinne ho in gudurre dо aaridnar, ek di њу amiliy min dо geemir. »

³⁷ Hiyya, dо adiy ka kid ka Galile okinji, gee kaawa ko dо bi ka Iisa di.

Coolle ka gee dakina

(Matiye 8.14-17, Maark 1.29-34)

³⁸ Min њaar-ak, Iisa amiltu min dо ger ka salaaner ho ња baawtu wer kan Simon. Min ња unjitu geero, ња gasiit kogoy, ziti kobire. Ыу indiig Iisa a њаa ase talinti.

³⁹ Iisa baawiititi ho ња oniititi, kar ња kaawtu in gaay tongo dо raduw-at a taa rasinti. Ek di ta rasiita. Ta bite-an di, geem-at uctu ho ta teestu tale kaaco.

⁴⁰ Wiktin taat pat gale, gee ku geeger-ak iyiig geenco okinco kuuk radaw in ay biyaw ta raduwar dо Iisa. Ыа leeyiico pise ho ња cooliigu.

⁴¹ Aaridna amiliy min dо gee dakina in koriycو aman : « Kinke Ron ka Bun di ! » Kar Iisa gay

awniico ho ɲa toɗiico kaawo, asaan ɲu ibingig a ɲaar ko *Masi.

*Iisa gaara Kabarre ta Gala do geray ku salaaner
(Maark 1.35-39)*

⁴² Min wer waltu, Iisa amiltu, ɲa deettu do kalaaner. Gee dakina amiltu bariyiɲji. Min ɲu gasga, ɲu leyiiga a ɲaa deetenno.

⁴³ Kar Iisa gay kaawiico aman : « Nun naa ɓaa do geegirnay ku pey a naa gaarin Kabarre ta Gala ta *Meennaw ta Buɲdi. Do riy taar-an ko, Buɲ ɲaamiinu. »

⁴⁴ Hiyya, Iisa uctu, ɲa ɓaawtu do kid ka Zuude, ɲa gaariy Kabarre ta Gala do geray ku salaaner ku *Yuudinnar.

5

*Dobe ka maajirna kuuk awalle
(Matiye 4.18-22, Maark 1.16-20)*

¹ Yiriy rakki, Iisa ɓaawtu do biy ka barre kaak ɲu kolig Zenezareet. Gee dakina asiiji a ɲuu cokiye kaaw ta Buɲdi. Gee-ak akila ziɲkico, ɲu raka a ɲuuji ɓaawe moota.

² Iisa jaaltu kaay ho ɲa taltu markabin seera goy do biy ka barrer. Gay cabindi* gay paay ko ace ribbinco.

³ Iisa ɓaawtu, ɲa coktu ka markab ka Simon-aka ho ɲa kaawiiji a ɲaa siɲjiɲ sood min do goɲgumor†. Hiyya, ɲa goytu iɲ baay ho ɲa teestu filde gee.

* **5:2** 'Gay cabindi' : Werin daariɲ, ɲu kaawa a 'gay dee boosir'.

† **5:3** 'Do goɲgumor' : Werin daariɲ, ɲu kaawa a 'bi joorner'.

⁴ Min Iisa gaastu in ɓilde ka geemir, ɗa kaawiiɗi do Simon aman : « Sinjite pey unɗa do wer ka baata ho pikkironɗu ribbinko kuu cabe boosi. »

⁵ Simon telkiiɗi aman : « Gem kol tacco, aando-an okintit, ni caba caben di, kar ni bal gase yoo maanna. Kar gay, min ki kaawdu, naa pikkirin ribban. »

⁶ Hiyya, ɗu pikkiriigu ho ɗu soktu boos dakina nam ribbinco sa eeraw.

⁷ ɗu jaaliico pise do eenco kuuk goy do markab ka pey a ɗuu jorkinco. Eenco-ak astu ho okinco, ɗu miiniig markabinco seerco in boosi nam markabinco-ak raka nooriye.

⁸ Min Simon-Piyer taliig maanna-ak, ɗa dersitu ris do asinji ku Iisa ho ɗa kaawiiɗi aman : « Gem kol *Rabbiney, etar minniner asaan nu gin zunuu-binna. »

⁹ Simon kaawtu pa-ak, asaan ɗaar in eenji, okinco, ɗu ajbiye do bi ka boos kuuk dakina ɗu soktu-aku nam kolaw sa obgu.

¹⁰ Min eenji ku Simon kuuk ajbiy-ak, goy oki Zaak in Yaaya, kooginay ku Zebede. Kar Iisa diyiiɗi do Simon aman : « Dak ginenno kolaw. Min yiriyta-an, ki cabaado pey boosi, illa kii cabguwen ko geen di. »

¹¹ Hiyya, ɗu iyiig markabinco do gongumor, ɗu rasiig in gaminco okinco ho ɗu aadiig Iisa.

Cale ka burɗumdi
(Matiye 8.1-4, Maark 1.40-45)

¹² Ba aaro, Iisa goy do geeger rakki ho gem kaak dukum burɗum asiiɗi. Min gem-ak taliig Iisa, ɗa dersitu do unji nam ɗa noodiig unji keder, kar ɗa

loklikiiji aman : « Gem kol *Rabbiney, kiin gedire calindu ya ki ooye. »

¹³ Iisa naamtu pisiinji, ɲa diiriiga‡ ho ɲa kaawtu aman : « Hii, nu ooye, diɲ calu ! » Ek di ɲa caltu *cawar min do burɗumji.

¹⁴ Iisa karmiig gem-ak aman : « Yaman, dak kaawenno bat do waanna. Kar gay, ɓaa gaar ziɲ do gay satkiner ho ber *satkin uudin taat *gaanuun ka Muusa kaawtu. Paa kat, ɲuu ibine kadar ki cale. »§

¹⁵ Min ɲaar-ak, gee kaawa ko kaawin kunji di pak ka awalle. Gee dakina ɲumiyo, ɲu cokiyiy kaawoy ho ɲa cooliigu min do raɗuwniico.

¹⁶ Kar Iisa gay amilgiy do kalaaner keeji di ho ɲa salkiygiyo.

*Coole ka gem kaak rungiye
(Matiye 9.1-8, Maark 2.1-12)*

¹⁷ Yiriy rakki, wiktin taat Iisa ɓildiy gee, agindaw ku gaanuundi in gee kuuk ɲu koliy *Pariziyenna sa goya. Gee-ak, asa min hellinnan okiɲco ku Galile in ku Zuude ho min geeger ka Zeruzaleem oki. Gudurre ta Rabbin Bun goy in Iisa a ɲaa coole gee.

¹⁸ Gee daarin pa astu, ɲu icil gem kaak rungiye ka darin gildi. ɲu bariya botol taat ɲuu unjin do gerdi a ɲuu iyin do Iisa.

¹⁹ Kar gay, gee tid aale nam ɲu bal gedire unjinji. Ampaa ko, ɲu coktu kuwa ka gerdi-aka, ɲu noomtu bee ho ɲu paayiig in darin gilji datik geemir do unji ka Iisa.

‡ 5:13 'diriiga' : Werin daarin, ɲu kaawa a 'ecimiiga'. § 5:14 Wer ka gase kaawor do Lebitik 14.2-32.

20 Min Iisa taliit imaanco ta gee-aku, ɲa diyiiiji do rungiiner-ak aman : « Gem kol ronji, zunuubinnaɲ, ɲu saamiyjingu. »

21 Do wer-ak, agindaw ku gaanuundi in Pariziyenna teestu kaawe do aditco aman : « ɲa maa gemir kaak niga biy in Buɲ-aɲka ? Waa yaa gedire saamiye zunuubinna ? Illa Buɲ keeji di ! »

22 Kar Iisa gay ibiniit pikirrico ho ɲa kaawiico aman : « Maa di ku giniit pikirre taar-an do aditco ? »

23 Ya nu kaaw aman : “ Zunuubinnaɲ, ɲu saamiyjingu ” wala “ Ucu ho jaawu ”, taat moo melen ?

24 Kar gay, nu raka kuu ibine kadar nun *Ron gemor, nu gin gudurre ta saamiye zunuubinnar do duniiner. » Kar pey, ɲa diyiiiji do rungiiner-ak aman : « Nu kaawiijin-aɲ, ucu, icig darinɲiljin ho deet gerko. »

25 Kodok di, gem-ak uctu do unco ka gemir okinco, ɲa iciig darinɲilji, ɲa deettu gerco ho ɲa oziliy Buɲ.

26 Do wer-ak, gee okinco kolaw obiigu, ɲu ajbiyту tak-tak ho ɲu teestu ozile Buɲ. ɲu kaawiy aman : « Yiriyta, gi tal gamin kuuk ajbay aale. »

Kole ka Lebi

(Matiye 9.9-13, Maark 2.13-17)

27 Min ɲaar-ak, Iisa amiltu kara ho ɲa taliig gay obe miirir, sinji Lebi, kaak goy do riyoy. Kar Iisa kaawiiiji aman : « Uc aadnu. »

28 Ek di Lebi uctu, ɲa rasiig gamnay okinco ho ɲa aadiiga.

²⁹ Kar Lebi iyiig Iisa do geriy, na depiyiiga. Gay obe miirir dakina in gee kuuk pey sa tee in nuura.

³⁰ Pariziyenna in agindaw ku gaanuundi kuuk goy ede-ak teestu gujumjume. Nu kaawiico do maajirnay ku Iisa aman : « Maa di ku tiyiyo ho ku siyiy in gay obe miirir ho in gee ku pey kuuk gina jookum-anku ? »

³¹ Iisa telkiico aman : « Gee kuuk cewey baraydo daptoor, illa nuur kuuk radaw.

³² Nun bal ase do gee kuuk tala zinƙico a nu sellen. Nu as do nuur kuuk ibina kadar nu gina jookumo a nuu rasiƙ goyiƙo kaak awalle. »

Inde do bi ka sayamner

(Matiye 9.14-17, Maark 2.18-20)

³³ Pariziyenna indiig Iisa aman : « Maajirna ku Yaaya-Batist in kuni ica sayamne doo ho nu salkiyaw. Kar kunjin gay tiyaw ho nu siyaw. »

³⁴ Iisa telkiico aman : « Gee kuuk nu kolig do iidin ta obindi, ya nu goy misa in naar kaak obe, wala kuu gedire kuuco kaawe a nuu ice sayamne ? Ha'a, kaawaacodo.

³⁵ Kar gay, wiktin yaa ase taat nuu icin naar kaak obe min do datikco. Yiriy taar-at kat, nu asiy ice sayamne. »

³⁶ Iisa deliico pey danla aman : « Waan erro giteen min do batik ta marbinto a naa naale batik taat zoode. Yampa, batik taat marbinto-at oki eere ho giteenti sa numaado in taat zoode.

³⁷ Waan laado maam kuuk eelaw do etirsinna kuuk taay ko. Yampa, maam-ak yaa pikiƙ etirsinna-aku, nuu naale keder ho etirsinna-ak sa yaa nige.

³⁸ Kar gay, gee liya maam kuuk eelaw illa do etirsinna kuuk marbinto.

³⁹ Waan kaak aaw ko maam kuuk nee-ak ello pey kuuk eelaw. Asaan gee kaawa aman : “ Maam kuuk nee kat gala. ” »

6

Iisa in yiriy ta sabitdi

(Matiye 12.1-8, Maark 2.23-28)

¹ Yiriy rakki ta *sabitdi, kuñ Iisa bira min do morginar. Maajirnay teestu yiime kay ku *gemer, ñu sooyiyo ho ñu eeymiyo.

² Do wer-ak, gin *Pariziyenna daarin kuuk kaawiico aman : « Maa di ku giniy maan kaak *gaanuunte todiite in eele ka geeror ? »

³ Iisa telkiico aman : « Ku bal garkiyin ga maan kaak Dawuud in eenji gintu yiriy rakki taat mey diyiiigu ?

⁴ Dawuud unjitu do *ger ka Bun̄di, ña teetu tee kaak ñu bertu *satkin do Bun̄di, ho ña beriico do eenji oki. Zer tee ñaar-ak, gem ka pey ginno botol taat ñaa teenji, illa gay satkiner di. »

⁵ Iisa kaawiico pey aman : « Nun *Ron̄ gemor di mee sabitdi. »

Coole ka gem kaak pisinji mate

(Matiye 12.9-14, Maark 3.1-6)

⁶ Gin menaw, in yiriy ta sabit ta pey, Iisa unjitu do ger ka salaaner ka *Yuudinnar ho ña teestu bilde gee. Do ger-ak, gin gem kaak pisinji ka meeda mate.

⁷ Agindaw ku gaanuundi in *Pariziyenna dibiiji do Iisa, ñu rakiy tale ya ñaa coole gem in yiriy ta sabitdi, kar ñuuji diye kaawo.

⁸ Sando, Iisa gay ibinit pikirrico. Na dīyiji do gem kaak pisinji mat-ak aman : « Uc pey datik ta geemir. » Ek di na uctu, na peytu.

⁹ Kar Iisa kaawiico aman : « Nu indaakon ja : gaanuunte kaaw a gii ginguwe taat sellen wala gii ginguwe taat jookumo in yiriy ta sabitdi ? Gii jilguwe gee wala gii idguwinco ? »

¹⁰ Min na indiig pa-ak, na taliig gee-ak okinco, kar na kaawiji do gem kaak pisinji mat-ak aman : « Taarig pisinjin. » Ek di na taariiga ho pisinji cooltu do weriy.

¹¹ Min agindaw ku gaanuundi in Pariziyenna taliig maanna-ak, nu dapiñtu aale ho nu teestu kaawe benannico do maan kaak nuuji gine do Iisa.

*Paliinna kuuk orok in seera
(Matiye 10.1-4, Maark 3.13-19)*

¹² Yiriy rakki, Iisa coktu ka dambar a naa salkiye. Na waltu kuwa in inde ka Bundi.

¹³ Min wer waltu, na koliig maajirnay, kar na dobtu minninc orok in seera ho na koliig a nu *paliinna.

¹⁴ Paliinna-ak, nuur ko : Simon kaak Iisa koliig oki Piyer* in sinji Andre, Zaak in Yaaya, Pilip in Bartelemi,

¹⁵ Matiye in Tooma, Zaak ronji ka Alpe, Simon kaak mala do darrey,

¹⁶ Zuud ronji ka Zaak, ho in Zuudas Iskariyoot kaak asaaji isine do Iisa.

*Coole ka geemir
(Matiye 4.23-25)*

* **6:14** 'Piyer' : Sin nuur-an diya a 'dambi'.

17 Kar ba aaro, wiktin taat Iisa paayiy min ka dambar in paliinnay-aku, na peytu do wer kaak patal. Maajirnay dakina goy do wer-aka, in gee dakin dakina ku pey min kid okinji ka Zuude, min Zeruzaleem, ho min geegirnay ku Tiir in Sidon kuuk goy do biy ka barrer.

18 Gee okinco-ak as a nuu cokiye kaawoy ho naa coolinco. Nuur kuuk aaridna obgu sa, Iisa coolgu.

19 Ay gem di raka diirinji, asaan gudurre taat amila min do ziy-at coolaag gee okinco.

*Iisa kaawa do bi ka galal in taabine
(Matiye 5.1-12)*

20 Do wer-ak, Iisa jaaltu kaay, na taliig maajirnay ho na teestu kaawe aman :

« Galal do kun kuuk pokirna,
asaan *Meennaw ta Bunji taar loko.

21 Galal do kun kuuk mey diyaako dinja,
asaan tee yaako necinjo.

Galal do kun kuuk zulinjo minaw dinja,
asaan ku asa site in galilko.

22 « Galal loko ya gee elgiikonno, ya nu yilaako, ya nu waraako ho ya nu kaawaako jookumo, asaan ku aamin do nun *Ronj gemor.

23 Aaciyon min galal wiktin taat gamin-ak as ko, asaan haginjo taat Bun yaako bere ka samaaner-at, taar dakina. Ansii ko, aginiyco ku geemir-an taabiyyig nabiinna oki pa.

24 « Kar gay, do gaayiyko kun gay gamnar,
asaan ku gasit ko galilko.

25 Do gaayiyko kun kuuk din tee necinjo,
asaan mey asaako deenjo.

Do gaayiyko kun kuuk sita dinja,

asaan kuu asa ale do taaɓinko.
 26 « Do gaayiyko kunj kuuk gee okiŋco ozilaako,
 asaan awalle aginiyco ozilaag nabiinna kuuk
 raada oki. »

Ele ka adiner
 (Matiye 5.38-48, 7.12)

27 « Kar gay, do kunj kuuk cokiyaanu, nu
 kaawaako : Elguwoŋ adinko ho ginguwoŋco
 sellen do nuur kuuk elgiikonno.

28 Indoŋco barkin ta Buŋdi do nuur kuuk
 surpiyaako ho salkiyonco do nuur kuuk
 taabiyaako.

29 « Ya waan baasiŋcin do gargumon, newsijit
 taat rakki oki. Ya waan gaamit batkon, rasjit ta
 kapak oki.

30 Beri y do ay waan kaak indaacin maanna ho
 ya waan gaamig maannaŋ, da icenno pey biy.

31 Ginoŋco do geemir ay maanna ar taat kunj
 raki y a nuuko gine loko.

32 « Ya kunj kat el gee kuuk elgiikon di, maman
 Buŋ yaako ozilin ko ? Gee kuuk jookumo oki elgig
 nuur kuuk elgiigu !

33 Ya kunj kat gina sellen do nuur kuuk ginaako
 sellen di, maman Buŋ yaako ozilin ko ? Gee kuuk
 jookumo oki gina pa !

34 Ya ku bera daan do gee kuuk yaako kappiyinti
 di, maman Buŋ yaako ozilin ko ? Gee kuuk gina
 jookumo oki bera daan do eenco ya nu hariya a
 nuuco kappiyinti.

35 Kar gay, elguwoŋ adinko, ginguwoŋco sellen.
 Berguwoŋco daana ho dakoŋ hariyenno a nuuko
 kappiyinti. Ansii kat, kuu gine kooginay ku Buŋ ka
 kuwa ho kuu gase haginko taat dakina oki. Asaan

Buñ, ñaar sellen do gee okinco, ñuur kuuk ozilgigdo yoo kuuk motilay oki. »

*Dukume ka seriiner
(Matiye 7.1-5)*

³⁶ Iisa gaaytu pey aman : « Kuuniyon sellen ar Takko ka sellen.

³⁷ Dakon talenno zinƙiko ar gay dukume seriiner, paa kat, Buñ dukumiikonno seriine loko. Dakon diyenno kaaw do gemor, paa kat, seriin ta Buñdi obaakonno. Saamiyonco do gee kuuk ginaako jookumo ho Buñ yaako saamiye loko.

³⁸ Beron ho Buñ yaako bere. Ñaako bere ar gem kaak liya koo do girdor, ña yakyikiiga, ña ñonyiiga nam ta sollaw. Ampaa ko, Buñ yaako yeepin maan kaak ku giniy do geemir. »

³⁹ Iisa deliico pey danla aman : « Nool kat ñaangiy giji noolo walla ? Ha'a, ñaanno. Yampa seerco, ñuu solle do beendi.

⁴⁰ *Maajirinco, ñaar pakgigdo tatkuwiy kaak bildiga, kar ñaar kaak ñu bildig samaane gay yaa nece in kaak bildiga.

⁴¹ « Maman ki taliy gan kaak kapak kaak goy do od ta sinjin, kar et kaak goy do odon tanjin gay, ki talgigdo ?

⁴² Kin kaak gin et tatik do odon, kar maman ki kaawiy do sinjin aman : " Gem kol sinji, rasin ja naa icin gan kaak goy do odon-anƙa ? " Ki tallo et kaak goy do odon walla ? Tal ja gem kaak kaawa in biy di-anƙa ! Gedar ja do tanjin, kii tale karan, kar kii imilin gan kaak goy do od ta sinjin. »

*Maajirin kaak taɓ
(Matiye 7.16-20,12.33-35)*

⁴³ « Et kaak samaane waado ronj kuuk gallo ho et kaak samaanno oki waado ronj kuuk gala.

⁴⁴ Asaan ay eto, gee ibinaag min do ronji. Gee okaddo ronj ku buguwar wala ronj ku karumder min do et kaak gin jamay.

⁴⁵ Gem kaak sellen-ak, sellinkuwiyy asa min do adiy kaak portiko. Kar gem kaak jookum gay, jookumiy-at sa asa min do adiy kaak pondiko. Ka seener, kaaw taat goy do adiy-at, taar ko na imiliit kara. »

⁴⁶ Iisa kaawiico pey aman : « Maa di ku koliin aman : “ *Rabbine, Rabbine ” in binjikon di, kar kuu gingitdo taat nu kaawiiko ?

⁴⁷ Naar kaak asa lotu, kaak cokiyaat kaawor ho kaak aadaat in botilti, na ar waa ?

⁴⁸ Gem naar-ak ar gem kaak pina gero. Na eciriy ja beenay baata, na paayiig dulaayinna ku gerdi ho na teesiy pine ar gem kaak pinig geriy ka maari. Paa kat, ya tambal aadji sa naa eeziydo, asaan na pin bombo.

⁴⁹ Kar gay, ya gem kaak cokiyaat kaawor ho aadgitdo in botilti, naar ar gem kaak pin ger bal dulaayinna. Ya tambal aadji-ak, kodok di na eeziy nam na nigiy tak-tak. »

7

Gay riyor ka tatkaw ka askirin ku Room (Matiye 8.5-13)

¹ Min Iisa gaasit kaawoy okintit do geemir, na deettu pey Kapernayuum.

² Do geeger-ak, gin tatkaw rakki ka askirin ku Room kaak gin askirin miya do aaroy. Tatkaw-ak

gin gay riyoy rakki radaw nam ɲa gaay mate. ɲaar gay, ɲa elgiga.

³ Paa ko, wiktin taat ɲa dortu gee kaawa do bi ka Iisa, ɲa tabiriiji aginay daarin ku *Yuudinnar, ɲuuji diye a ɲaa ase coolin gay riyoy.

⁴ Min aginay-ak ottu moota do Iisa, ɲu wakiliiji marmile aman : « Gem-aɲ nec ta ki gaayinji,

⁵ asaan ɲa elgig geente ho ɲaar di oki pinig gerni ka salaaner. »

⁶ Hiyya, Iisa uctu ɲa baawtu in ɲuura. Wiktin taat ɲa gaay ote geero, tatkaw ka askirnar-ak ɲaamtu roynay a ɲuuji diye aman : « Gem kol *Rabbiney, dak taabiyyenno asaan nun bal nece kii unje do gerir.

⁷ Do saan taar-at ko, nun meendu baljin baawe. Kar gay baanu, kaaw kaawen di, gay riyor-aɲ yaa coole.

⁸ Nun meendu oki aada ta aginduwir ho nu gin askirin do aaror. Ya nun kat kaaw do rakki minninc a “ Baa ! ” Ek di ɲa baayo. Ya nu kol rakki ka pey a “ Asu ! ” Ek di ɲa asiyo. Kar ya nu gaarji do gay riyor a “ Ginit riy-anta ! ” Ek di ɲa giniita. »

⁹ Min Iisa doriit kaaw-at, ɲa ajbiyiiji do tatkaw-aka. Kar ɲa newsiico do gee ku aadaaga-ak ho ɲa kaawiico aman : « Nu kaawaako ka seener, min gee ku Israyeel okinco, nu bal tale gem kaak gin imaan ar ɲaar-aɲka. »

¹⁰ Hiyya, gee kuuk tatkaw tabirtu-ak yeeptu geero. Min ɲu yeepe, ɲu gasiig gay riyor-ak cool ko.

Nooye ka roŋ ka murgilal

¹¹ Min ɲaar-ak, Iisa uctu, ɲa deettu do geeger kaak ɲu koliig Nayiin. *Maajirnay in gee dakina ku pey aadaaga.

¹² Wiktin taat ɲa gaay ko unje do geegirdi-ak, ɲa ɲaamtu in gee kuuk icil momte. Momte-ak gay, ɲa ron ka murgilal. Ronɲi rakki di gaasiji. Gee dakina ku geegirdi-ak gay aadaata.

¹³ Min Rabbin taliita, ɲa taltu aminduwti ho ɲa kaawiiɲi aman : « Bugam, dak alenno pey ! »

¹⁴ Kar Iisa sinjitu moota ho ɲa diirig daringal-aka. Min ɲa diiriig di, gee kuuk icil momte-ak peytu fut. Kar Iisa kaawtu aman : « Gem kol ronji, nu kaawaajin, ucu ! »

¹⁵ Ek di momte-ak nooytu, ɲa goytu in baay, kar ɲa teestu kaawe. Hiyya, Iisa beriitig do yaaco.

¹⁶ Gee-ak okinco ajbiyɲu tak-tak nam kolaw sa unjiico ho ɲu kaawtu aman : « Ozilintɲ Bunɲe ! ɲa iyte nabiinɲe tatko do datikte. » Ho ɲu kaawtu pey aman : « Bun as mogin geenji. »

¹⁷ Hiyya, kabarre-at totirtu do kid ka Zuude okinji yoo do kidin kuuk moota oki.

*Inde ka Yaaya-Batist
(Matiye 11.2-19)*

¹⁸ Min ɲaar-ak, maajirnay ku Yaaya-Batist osiiɲig gamin okinco kuuk Iisa gintu-ak do tatkuwco. Min ɲu osiji pa-ak, Yaaya koltu minnincɲo seera

¹⁹ ho ɲa ɲaamiig do Rabbin Iisa a ɲuu indinji aman : « Kin ko Masi kaak yaa ase wala ni ere ka pey ? »

²⁰ Min ɲu otiji, ɲu kaawiji aman : « Yaaya-Batist ɲaaminti a niin inde aman : “ Kin ko Masi kaak yaa ase wala ni ere ka pey ? ” »

²¹ Do wiktin taar-at, Iisa gay coola gee dakina min do raduwniico, ɲa bera aapiye do mersinar, ɲa atka aaridna ho ɲa pila odin ku noolin dakina.

²² Iisa telkiico aman : « Baan kaawonji do Yaaya do taat ku taltu ho ku dortu : noolin talaw, mersin jaawa tal-tal, burdumin calaw, dɔnguyuyuyin doraw, gee ku mate nooyaw ho kuuk pokirna gasit Kabarre ta Gala.

²³ Galal do ɲaar kaak talintu ho rasgitdo imaanji do bi kanto. »

*Iisa kaawa do bi ka Yaaya-Batist
(Matiye 11.7-11)*

²⁴ Min gee kuuk Yaaya-Batist tabirtu-ak deettu, Iisa teestu kaawe do bi ka Yaaya do gee dakina kuuk goy ede-ak aman : « Ku baaw tale maa do kalaaner ? Coor taat us awkaata walla ? Ha'a !

²⁵ Yampa, ku baaw tale maa ? Gem kaak is kesuun taat samaane walla ? Ha'a ! Nuur kuuk is kesuun ta samaan-at, ɲuur gay gamnar kuuk goy do geray ku sultinniidi.

²⁶ Yampa, ku baaw tale waa ? Nabiince ga ? Hii, ka seener nu kaawaako, kuɲ tal gem kaak pakgig nabiince.

²⁷ Yaaya-Batist, ɲaar ko kaak Buɲ kaawtu do Kitanner a ɲaa ɲaame awalle min Iisa Masi. Kitanne kaaw aman :

“ Nun naa ɲaame gay tabiriikar unci
a ɲaan siyin botilin. ”*

²⁸ Nu kaawaako, min gee kuuk ɲu weeyig ween di-an, ginno kaak tatik pakgig Yaaya. Kar sando, ɲaar

* **7:27** Wer ka gase kaawor do Malasi 3.1.

kaak kapak do *Meennaw ta Bun̄di-ak gay, n̄aar tatik pakgig Yaaya.

²⁹ Gee okiṅco in̄ gay obe miiri oki cokiyiig Yaaya. N̄u ibin kadar Bun̄, n̄aar sellen̄ ho n̄u ooytu, Yaaya *batiziyiigu.

³⁰ Kar *Pariziyenna in̄ agindaw ku gaanuundi gay pociit taat Bun̄ rakiy a n̄uu gine, n̄u bal ooyin̄ batem n̄aar-aka. »

³¹ Iisa kaawtu pey aman : « Gee ku din̄ka-aṅ, n̄uur ar maa geenda ho n̄u tur kuṅ waa ?

³² Gee n̄uur-ak ar koogin kuuk goy ba beger ho kuuk koola do kooliṅco aman : “ Ni paanko perinna a kuu waare, kar ku bal waare. Ni riyko riyin ku muuti, kar ku bal ale. ”

³³ Di talon̄, wiktin taat Yaaya-Batist astu, n̄a taado ho n̄a saado do bi ka abaadiner, oki ku diya aman : “ Aarid obga. ”

³⁴ Kar wiktin taat nun *Ron̄ gemor astu, nu tiyaw ho nu siyaw, ho ku kaawa aman : “ Talon̄ ja maan gemir kaak adiy begirji-aṅka ! N̄a tiyaw ho n̄a siyaw ! N̄a royco ka gay obe miirir in̄ gee kuuk gina jookumo. ”

³⁵ Gee kuuk ooya ilim ta Bun̄di gay, n̄u ibiniit tak kadar taar sellen̄. »

Iisa do ger ka Simon kaak Pariziyen̄ce

³⁶ Min n̄aar-ak, *Pariziyen̄ce rakki kolig Iisa gerco a n̄u ba tee. Iisa ooytu, n̄a baawtu wer ka gem-aka ho n̄u goytu tee.

³⁷ Do geegirdi-ak, gin daatik rakki taat gin oorne. Min ta dortu kadar Iisa goy tiya do ger ka

Pariziyencer-ak, ta ictu gazzaz wic-wic[†] miin in itir, kar ta dakig gasa.

³⁸ Min ta gasga, ta jopintu in alinti do aaroy ta Iisa,[‡] zulinti etiltu do asinji ho ta suudiig in duruwti. Kar ta giniiji cuud do asinji ho ta kockiciico itir.

³⁹ Min Pariziyence kaak kolig Iisa talit pa-ak, na kaawtu do adiy aman : « Ya gem-an kat nabiince ka seener-ak, naa ibine kadar daatik taat diirga-an gin oorne. »

⁴⁰ Iisa kaawiiiji do gem-ak aman : « Cokay Simon, nu gin kaawo, naan kaawinti. » Simon telkiiiji aman : « Gem kol tacco, kaaworduuta. »

⁴¹ Kar Iisa deliiji danja aman : « Gee seer ic daana ta gurusdi min do gemor. Ka rakki ic tammin miy beey[§], rakki gay tammin orok beey.

⁴² Kar uudin taat seerco nu ginno maan kaak nuu kappiyinti-ak, gem-ak saamiyiicota. Min ku seer-an ku, ka moo yaa elinji paka ? »

⁴³ Simon telkiiiji aman : « Ya do tanto-at, kaak daanay dakina, na saamiyjiita. » Iisa kaawiiiji aman : « Hii ! Biñ gala. »

⁴⁴ Min na kaawiiiji pa-ak, na newsitit do daatko-ata ho na kaawiiiji do Simon aman : « Ki taliit daatko-anta ? Min nu unjitu gerko, ki baldu bere amay kuuk naa ace asindu. Taar gay acduug asindu in zulinti ho ta suudiig in duruwti.

[†] **7:37** 'gazzaz wic-wic' : gazzaz-ak, nu siyig in dambay kuuk nu koliy 'albaatir'. [‡] **7:38** 'ta jopintu in alinti do aaroy ta Iisa' : Do aadin ta Yuudinnar, ya nu tiyaw, nu danlaw, asinco gay in aaro. [§] **7:41** 'tammin miy beey' : Tamma rakki nec in gurus kaak gem gasiy do el ta riyor.

⁴⁵ Kin baldu gine cuud, taar gay min ta unjitu di, ta aay gine cuud do asindu.

⁴⁶ Kin baldu kockice itir do kaar, taar gay kock-icdu do asindu.

⁴⁷ Ansii ko, ka seener nu kaawaajin, geem-an zunuubinniti kuuk dakin-ak, nu saamiytigu. Do bi naar-ak ko, ta gaarig elinti dakina. Kar gay, naar kaak nu saamiyji sood-ak, elinji oki sooda. »

⁴⁸ Kar Iisa kaawiitit do daatko-at aman : « Gem kol romoy, zunuubinnike nu saamiykenju. »

⁴⁹ Gee kuuk nu koltu do teendi-ak kaawtu do aditco aman : « Naar maa gemir kaak nam saamiya zunuubinna kare ? »

⁵⁰ Kar Iisa gay kaawiitit do daatko-at aman : « Imaanke jilinje, 6aa in aapiye. »

8

Iisa in gee kuuk aadaaga

¹ Min naar-ak, Iisa birtu do geegirniidi ho do hellinniidi a naa gaare Kabarre ta Gala ta *Meenaw ta Bundi. Paliinna kuuk orok in seer goy in naara,

² in daad daarin kuuk Iisa atiktu aaridna minnincó ho kuuk cool min do raduwniico. Daad-ak, minnincó goy Mariyam, taat min Magdala, taat Iisa atiktu aaridna peesira min do ziti,

³ Zaan, daacyi ta Suuza, gay riyor kaak tatik ka sultan *Herood, ho in Sizaan. Daad-ak in eenço dakina ku pey gaayaag kuñ Iisa in gaminco.

*Danjil ta gay luwor
(Matiye 13.1-9, Maark 4.1-9)*

⁴ Gee dakin aale amiltu min ay geeger ho ɲu asiiji do Iisa. ɲu ɲumiy do wer ka Iisa goyiyo ho ɲa deliico danla aman :

⁵ « Cokiyon ! Gin gem rakki ɓaa luwo do morgoy. Wiktin taat ɲa luwiy-ak* , busumji daarin sollitu do botildi. Gee jaawiico kaaco ho diid teeyiig okinco.

⁶ Busumji daarin sollitu do kid kaak gin karɲiyo. Min ɲu amiltu di, ɲu aaytu asaan wer cokdo oola.

⁷ Daarin gay sollitu do wer kaak gin pompal kuuk gin jamay. ɲu maadiy sawa nam pompal-ak gootiigu.

⁸ Kar daarin pey sollitu do kid kaak samaane. ɲu amiltu, ɲu maadtu ho ɲu imiltu ganduulinna. Ay ganduulic di weetu ron miya†. » Iisa gaaytu pey aman : « Ya ku gin denjina, laan denjinko samaane, kuu cokiye ! »

*Baat ta danil ta gay luwor
(Matiye 13.10-23, Maark 4.10-20)*

⁹ Min ɲaar-ak, maajirnay indiig Iisa aman : « Danlan-an baati maa ? »

¹⁰ Iisa telkiico aman : « Bun gaarkon loko gamin kuuk cigile kuuk kaawa do bi ka *Meennuwiyy. Kar do gee ku pey gay, ɲu delco dele danla.

“ Paa ko, ya ɲu tala sa, ar ɲu tallo, ya ɲu cokiya sa, kayco icdo maanna. ”‡

¹¹ An baat ta danla-anta : Busam-ak, ɲuur gaara kaaw ta Bunɗi.

* **8:5** 'Wiktin taat ɲa luwiy-ak' : Luw taar-at, ɲu dawiiɗ dawe ar ginte liiy buur. † **8:8** 'ron miya' : Do darre ta Israyeel, ya ganduulic rakki wee ron miya, ɲaar-ak, ɲa samaan paka. ‡ **8:10** Wer ka gase kaawor do Ezaayi 6.9.

12 Busam kuuk solle do botildi-ak, nuur gee kuuk cokiyaat kaaw-ata, kar *Seetanne gay asiy imiliit min do aditco. Na imiliita-ak, pa nuu aamine ho nuu gase jile.

13 Busam kuuk solle do kid kaak gin karniyoo-ak gay, nuur gee kuuk cokiyaat kaaw-ata ho nu ooyiit in galal. Kar imaanco gay paaydo caari, nu obiit do menuwir di. Kar wiktin taat Seetanne gecaag di, nu rasiita.

14 Busam kuuk solle do pompal kuuk gin jamay-ak, nuur gee kuuk cokiyaat kaaw-ata, kar nu diy gelbinco do gamin ku duniiner ho paa ko, ronco darsigiydo. Gamin ku duniiner-ak, nuur pikirre ta duniiner in galilti ho in joriye ka mallel oki.

15 Kar busam kuuk solle do kid kaak samaan-ak gay, nuur gee kuuk cokiyaat kaaw-ata, nu obit bombo do aditco ku portiko, nu rasgitdo tak-tak nam nu wiyiy ronj. »

Danjil ta lampa
(Maark 4.21-25)

16 Iisa gaaytu do kaawoy aman : « Ginno gem kaak biy lampa ho na zuukiit in bardila wala na diyiit ba danjil. Kar gay, ya gem biy lampa-ak, na diyiit do wer ka jadan. Paa kat, gem kaak unja do ger-ak yaa talin portikuwti.

17 Gamin okinco kuuk cigile, nuu imilinco kara, yoo kuuk gee ibingigdo oki, nuu ibininco nam nuu talinco waran.

18 Yaman pakiron samaane maman ku doriig kaawin kuuk nu kaawiiko ! Kar naar kaak gine, Bun yaaji gaaye pey min kuwa. Kar naar kaak bal

ginenɗ gay, ya ɗa diy kaay a ɗa gin maanna oki, ɗuuji imiliɗ minniney. »

Ataɗ Iisa inɗ siɗtay

(Matiye 12.46-50, Maark 3.31-35)

¹⁹ Wiktin taat Iisa kaawiy-ak, yaaco inɗ siɗtay astu talinji. Kar wer gay tide. Paa ko, ɗu baltu gedire ote moota inɗ ɗaara.

²⁰ Hiyya, gee miniig Iisa aman : « Gem kol tacco, yaako inɗ siɗtaɗ goy kara, ɗu indaaciɗ. »

²¹ Kar Iisa gay telkiico aman : « Yaani inɗ siɗtar, ɗuur gee kuuk cokiyaat kaaw ta Bunɗi ho ginaat inɗ botilti. »

Peye ka usi

(Matiye 8.23-27, Maark 4.35-41)

²² Yiriy rakki, Iisa ɗeptu markaba inɗ maajirɗay ho ɗa kaawiico aman : « Aalinte aar barrer. » Ek di ɗu deettu.

²³ Wiktin taat ɗu aaliy barre, Iisa gay aayiig wey yarap. Kodok di, us teestu abire gidi-gidi-gidi do barrer ho amay aastu do markabar nam amay-ak raka teenco.

²⁴ Paa ko, maajirɗay baawiiɗi do Iisa ho ɗu niiniig aman : « Gem kol tacco, ucu, amay tiyaate ! » Hiyya, Iisa niintu ho ɗa awɗiiɗi do usi ho do amiydi. Ek di ɗu peytu ho wer siimtu dil.

²⁵ Kar ɗa kaawiico do maajirɗay aman : « Yoo diɗ sa, ku aamanno misa walla ? » Kar maajirɗay gay kolaw obgu, ɗu ajbiyɗu tak-tak ho ɗu indiy ziɗkico aman : « Naar-aɗ kat maa gemir kaak min ɗa awiɗtu di, usu inɗ amay oki karmiyaaga ? »

*Coole ka gem kaak aarid obga
(Matiye 8.28-34, Maark 5.1-20)*

²⁶ Min naar-ak, Iisa in maajirnay ottu do kid ka gee kuuk nu koliig Zerazyenna kaak goy aar barrer, serek min Galile.

²⁷ Min Iisa paaytu min ka markabar, gem rakki astu naaminji. Gem-ak aaridna obga. Na asa min do geeger-aka, kar taaye na goy ko karan di. Na goy tukinkin di. Gem-ak goydo zugar, illa goyinji do maggindi di.

²⁸ Min na talig Iisa, na kooltu rada ho na zu6kitu gu6 do asinji. Kar na kaawtu in gaay tongo aman : « Ki rakaan ginin maman, Iisa, ron ka Bun ka kuwa ? Baanu, nu indaacin, dakin taadiyindudo ! »

²⁹ Gem-ak kaawiy pa-ak, asaan Iisa kaawji ko do aarid-ak a naa amile minninye. Awalle oki, aarid-ak accigiyya. Paa ko, nu doodiig pisinji in asinji in jinzirrina a nuu gooyinji geero. Kar gem-ak dukumiigu ho aarid-ak naamiig do kalaaner.

³⁰ Do wer-ak, Iisa indiig aman : « Kin sinjin waa ? » Naar gay telkiji aman : « Nun sindu " Dakinaw ". » Na kaawtu pa-ak asaan aaridna dakina unje do ziy.

³¹ Aaridna-ak loklikiji do Iisa a naa naaminçodo do bee kaak sugulul ba oole.

³² Do wer-ak, gin kinziirna dakina gooya ka dambar. Kar aaridna-ak indiig Iisa a naaco bere botol taat nu baay unje do kinziirna-aku. Hiyya, Iisa ooytu

³³ ho aaridna-ak amiltu min do gem-aka, nu unjitu do kinziirnar. Kodok di, min ka dambar, kinziirna-ak okinço eeztu tem in gadco, nu sollitu do barrer ho amay teeyiigu.

³⁴ Wiktin taat gee kuuk gooya kinziirna-ak taliig maan kaak kuuniy-ak, ɲu gaɗtu, ɲu iyiit kabarre-at do geegirdi ho do hellinniidi.

³⁵ Min gee doriit kabarre-at, ɲu astu talin maan kaak kuuniy-aka. ɲu baawtu moota do İisa ho ɲu gasiig gem kaak aarid obga-ak coole. ɲa is kesuune ho kaay sa as ko do weriy. ɲa goy keder do unji ka İisa. Min ɲu taliiga-ak, kolaw obiigu.

³⁶ Gee kuuk talig maanna-ak osiico do eenco maman gem kaak aarid obga-ak cooltu.

³⁷ Ek di gee ku kidar-ak okinco kolaw obiig aale ho ɲu kaawiji do İisa a ɲaa deete min do kidco. Hiyya, İisa ɲeptu markaba a ɲaa deete.

³⁸ Gem kaak aarid amil minniney-ak loklikiiji do İisa a ɲaa baa in ɲaara. Kar İisa gay ɲaamiig aman :

³⁹ « Yeep gerko ho osit okintit taat Bun giniijn. » Hiyya, gem-ak yeepu ho ɲa osiig maan kaak İisa giniiji do adiy ka geegirdi okinji.

*Coole ka daatkor in nooye ka micar
(Matiye 9.18-26, Maark 5.21-43)*

⁴⁰ Wiktin taat İisa yeepu min aar barrer, gee dakina ɲaamiiga asaan okinco ɲu yoka ɲaar di.

⁴¹ Do wer-ak, gin gem rakki sinji Jayrus astu. ɲa tatkaw ka ger ka salaaner. ɲa dersitu do asinji ku İisa ho ɲa loklikiiji a ɲaa baawe gerco,

⁴² asaan romoy taar rakki di ho ta mataw. Elginti yaa nece ar orok in seer pa.

Wiktin taat İisa baayiyo, do botildi gee dakina nam ɲu tiryaga.

⁴³ Min do gee-ak, gin daatik rakki baarti taabiyaata. Elgin orok in seer, ɲu miɲa miɲen

di. Ta orig ka pisinti okinji do gay dawner. Kar gay ginno gem kaak gedir coolta.

⁴⁴ Ta sinjitu moota do aaroy ta Iisa kar ta diiriit bit ka kesuuney. Ek di baarti-ak peytu min do mininco.

⁴⁵ Do wer-ak, Iisa indiig gee-ak aman : « Waa diirintu ? » Okinco, nu tatirtu. Kar Piyer gay kaawiji do Iisa aman : « Gem kol tacco, nuur gee kuuk dakin-an di tiryaaacin. »

⁴⁶ Kar Iisa gay telkiico aman : « Ka seener, waan diirintu asaan nu aaw gudurre amil min do zir. »

⁴⁷ Min daatko-at ibintu kadar ta gediraado cig-iliñ maan kaak ta gintu-ak, ta astu in azirinti, ta dersitu do asinji. Kar ta teestu ose do unco ka geemir okinco maan kaak naamit ta diiriig Iisa ho maman kodok di ta cooltu.

⁴⁸ Iisa kaawiitit aman : « Gem kol romoy, imaanke coolinke. Baa in aapiye. »

⁴⁹ Wiktin taat Iisa kaawiy pa-ak, waan astu min ger ka Jayrus-aka ho na kaawiji aman : « Romon, taar mat ko, dak taabiynjido pey rabbin-anka. »

⁵⁰ Kar Iisa doriit kaaw-ata ho na telkiiji do Jayrus aman : « Dak ginenna kolaw. Aaman di, kar kii tale ya ta bal coole. »

⁵¹ Min Iisa ottu wer ka Jayrus-ak, na kol Piyer, Yaaya in Zaak ho in aginiyti ku micar di a nuu unje in naara. Kar gee kuuk dakin gay, na todco.

⁵² Gee okinco kuuk goy ede-ak alaw ho marmilaw do kaat ka micar. Kar Iisa kaawiico aman : « Dakon alenno. Taar bal mate, ta weya di. »

⁵³ Gee-ak ajimiyaag Iisa, asaan nu iban kadar taar mate.

⁵⁴ Min naar-ak, Iisa obiig pisinti ka micar-ata ho

ɲa kaawiitit iɲ gaay tonɲo aman : « Gem kol romoy, ucu ! »

⁵⁵ Ek di mic-at nooytu ho kodok di ta uctu. Kar Iisa kaawiico a ɲuuti bere tee.

⁵⁶ Aginiyti ku micar-at ajbiytu tak-tak, kar Iisa karmiig a ɲu kaawenno do gemor maan kaak kuuniy-anɲka.

9

Naame ka paliinna kuuk orok iɲ seera (Matiye 10.5-15, Maark 6.7-13)

¹ Yiriy rakki, Iisa ɲumiig *paliinnay kuuk orok iɲ seera ho ɲa beriico gudurre iɲ izinne a ɲuu atke aaridna okiɲco ho ɲuu coole gee min do raduwniico.

² Kar ɲa ɲaamiig ɲu baay gaare *Meennaw ta Buɲdi ho ɲuu coole gee.

³ Na kaawiico aman : « Yaman ya ku baawaw, dakon icenno yoo maanna, wala donkilo, wala mokolle, wala tee, wala gurus. Kar kesuun sa, taat do ziɲkikon di.

⁴ Do ay ger kaak ku paaytu, goyon eden di nam menuwko yaa gaase. Ya menuwko gaase, kar kuu deete min do ger-aka.

⁵ Kar wer kaak gee pook obinɲko-ak, deeton min ede ho kokon burintal kuuk do asinɲko.* Pa-ak yaaco gaare kadar ɲu gin jookumo. »

⁶ Min ɲaar-ak, paliinna deettu. Nju baawiy do ay helline, ɲu gaariy Kabarre ta Gala ho ay wero ɲu cooliy gee.

* **9:5** 'kokon burintal kuuk do asinɲko' : Pa-ak gaara kadar ya gee ku geeger-an jag min botol ta samaane sa, do gaayiyco.

*Herood Antipaas barjil do bi ka Iisa
(Matiye 14.1-12, Maark 6.14-29)*

⁷ Wiktin taat *Herood, guberneer ka Galile, doriig gamin okiŋco kuuk kuuniyaw-ak, ɲa barjiltu asaan gee daariŋ kaawa a Iisa-ak, ɲaar ko Yaaya-Batist kat nooye min do muuti.

⁸ Kar daariŋ a ɲa *Eli kat bayne, ho daariŋ pey a ɲa nabiinɛe kaak min awalle kat nooy min do muuti.

⁹ Kar Herood gay kaawtu aman : « ɲaar nun meendu-aŋ ko kaak dukumig kaay ka Yaaya. Kar ɲaar maa gemir pey ɲu kaawiy biy dakin ampa-aŋka ? » Hiyya, Herood teestu bariye botol taat ɲaa taliŋ Iisa.

*Bere ka teendi do gee alip beey
(Matiye 14.13-21, Maark 6.30-44, Yaaya 6.1-14)*

¹⁰ Min paliinna yeeptu, ɲu osiiji do Iisa gamin okiŋco kuuk ɲu gintu. Kar Iisa koliigu, ɲu amiltu keeco do wer rakki, moota in geeger kaak ɲu koliig Betsayda.

¹¹ Kar min gee kuuk dakin-ak dortu kadar kuŋ Iisa deete, ɲu ictu botilco. Hiyya, Iisa ɲaamiigu, ɲa gaariico Meennaw ta Buŋdi ho ɲa cooliig ɲuur kuuk bariya aapiy ta zinjico.

¹² Wiktin taat pat galaw, paliinnay kuuk orok in seer-ak baawiji moota do Iisa ho ɲu kaawiji aman : « Kaawco do gee-aŋ a ɲuu deete. ɲu baayiy gase maan ka teendi do hellinnan kuuk moota ho ɲuu wale. Yampa, anne-aŋ kalaane. »

¹³ Kar Iisa gay kaawiico aman : « Kuŋ maaniikon di beronɛo tee ! » ɲuur gay telkiji aman : « Ni gin

mappa beeyi in boos seer di. Ki raka a ni baa gidiye tee kaak yaa necin gee-an̄ku walla ? »

14 Miday kuuk goy ede-ak yaa nece ar gee alip beey pa.† Hiyya, Iisa kaawiico do maajirnay aman : « Kaawonco do gee-an̄ a n̄uu goye keder, deedon̄gu orok beey beey. »

15 Paliinna ooyit kaawoy ho n̄u kaawiico n̄u goytu keder.

16 Min n̄aar-ak, Iisa sokiig mappa kaak beeyi in boos kuuk seer-aku, n̄a jaaltu kaay ka samaaner ho n̄a deltu barkin do Bun̄di. Kar n̄a pirsiiigu ho n̄a beriicog do *maajirnar a n̄uu deedin̄ do gee-aku.

17 Okin̄co, n̄u teetu n̄u aaytu. Kar tee kaak dak-ak gay, n̄u n̄umiiga nam n̄a miin girdin orok in seera.

*Iisa, n̄aar Masi kaak Bun̄ dobtu
(Matiye 16.13-19, Maark 8.27-30)*

18 Yiriy rakki, Iisa salkiya keeji. Maajirnay sa goy in n̄aara. Kar n̄a indiigu aman : « Ku dora gee kaawa a nu waa ? »

19 N̄uur gay telkiiji aman : « Daarin̄ kaawa a ki Yaaya-Batist, daarin̄ a ki *Eli, ho daarin̄ gay a ki nabiin̄ce kaak min awalle kat nooy min do muuti. »

20 Iisa kaawiico pey aman : « Kar ya do tan̄kon̄ gay a nu waa ? » Piyer ictu kaawo aman : « Kin̄ ko *Masi kaak Bun̄ dobtu. »

21 Kar Iisa karmiig tak-tak-tak a n̄uu kaawenno do waanna.

22 N̄a gaaytu aman : « Illa nun *Ron̄ gemor, naa taabiyeen̄ ja dakina. Aginay ku darrer, agindaw ku gay satkiner ho in agindaw ku gaanuundi yaan

† 9:14 'gee alip beey pa' : Daadi in koogin gay, n̄u bal osin̄co.

pocindu. Nuu asiin deendu ho yiriy ta subbiŋkar gay, naa nooye. »

²³ Kar Iisa kaawiico do gee okiŋco aman : « Ya waan kaak rakaan aadindu, ŋaa pooce pey bariye galal ta meenji, ŋaa iciŋ etoy ka taabiner kun kawta ho ŋaan aadindu.

²⁴ Asaan waan kaak raka jile goyiŋji ka meenji, ŋaa rawtiŋji. Kar waan kaak rawtaag goyiŋji do bi kanto gay, ŋaa gase goye kaak ta6.

²⁵ Yampa, ya gem kaak obit duniin okintit do pisiŋji ho ŋa rawtig goyiŋji wala ŋa meenji di id ziy, ŋaar-ak galilti gay maa ?

²⁶ Ya gem kaak gina sokaŋ lotu iŋ do kaawnar, nun Roŋ gemor oki, naaji gine sokaŋ do wiktin taat naa ase iŋ *darjin ta Tanni ho iŋ ta *ɗubal ku Buŋdi kuuk *cawar oki.

²⁷ Ka seener nu kaawaako, min gee kuuk goy anne-aŋ, daariŋco mataado di, ŋuu talin Meennaw ta Buŋdi. »

Newse ka wijeen ta Iisa

(Matiye 17.1-8, Maark 9.2-8)

²⁸ Min Iisa kaawtu pa-ak, gintu ar mena porpod, ŋa koliig Piyer, Yaaya iŋ Zaak ho ŋu coktu ka dambar a ŋuu salkiye.

²⁹ Wiktin taat Iisa salkiyiyo, wijeeney newsitu ho batkoy sa deettu portik kar nam ta diya odina.

³⁰⁻³¹ Tala kar nabiinna seer bayintu datik ta *darjin taat asa min do Buŋdi. Nabiinna-ak, ŋuur Muusa iŋ *Eli kat kaawa iŋ Iisa a maman ŋa 6aay gaasin riyoy iŋ muutu Zeruzaleem.

³² Do wer-ak, Piyer in eenji gay aayig wey yarap. Kar min nu niintu, nu taliig Iisa in darjiney in gee seer goy in njaara.

³³ Wiktin taat gee-ak rakiy deete, Piyer ictu kaawo aman : « Gem kol tacco, gala ni goyiy anne-anka. Niiko siye tarram subba, rakki locin, rakki do Muusa ho rakki gay do Eli. » Kar Piyer gay ibanno taat na kaawiyoy.

³⁴ Wiktin taat Piyer kaawiy pa-ak, tala kar uc asiig goota. Min paliinna taltu kadar uc gootaagu-ak, kolaw obiigu.

³⁵ Nu dortu gaay amila min do ucer, ta kaawa aman : « Njaar-an rondu. Nun kat dooga. Cokiyon kaawoy ! »

³⁶ Min gaay-at kaawtu pa-ak, paliinna taltu ko Iisa keeji di. Min nu taliig gamin-ak, nu obiig do aditco ho do menaw nuur-ak, nu bal kaawe do gemor maan kaak nu taltu.

*Coole ka gem kaak gin punpun
(Matiye 17.14-18, Maark 9.14-27)*

³⁷ Ka kawtinti, min Iisa in paliinnay kuuk subba paaytu min ka dambar, gee dakina astu njaaminji.

³⁸ Min datik ta geemir-ak, gin gem rakki koola aman : « Gem kol tacco, baanu, tal do kaay ka rondu-an, njaar rakki di !

³⁹ Aarid obgiiga ho na koolgiy koolgiyo. Na tunkilgiyo in gudurre nam biy amila toppiyo. Na taabiyaag ko taabiye nam na amila in rada.

⁴⁰ Nu indig maajirnan a nuu atkinji, kar nu bal gedire. »

⁴¹ Iisa kaawtu aman : « Kun gee ku dinka-an, ku geenno ho imaanko sa sooda. Dakdu mena mina

naa goye in kunko ho naako sosinjo pey ? Iyiig ronji-aŋ anne. »

⁴² Min mic-ak asiji mootaa-ak, aarid acciig keder ho ŋa tunkiliy burduŋkul-burduŋkul. Kar Iisa awniji do aarid-aka. Ek di ŋa cooliig mic-aka ho ŋa beriijig do tacco.

⁴³ Gee-ak okinco ajbiyту tak-tak ho ŋu kaawtu aman : « Way, Buŋ-aŋ sa tatko ! »

*Kaaw ta Iisa do bi ka muutuy
(Matiye 17.22-23, Maark 9.30-32)*

Min gee okinco ajbiyту do gamin okinco kuuk ŋa giniy-ak, Iisa kaawiico do maajirnay aman :

⁴⁴ « Laaŋ denginko samaane kuu cokiye taat naako kaawe diŋka : Nun *Ron gemor, ŋu asaan berindu do pise ka midir. »

⁴⁵ Kar ŋuur gay bal ibinin kaawoy asaan ta kaaw agunuwa. Paa ko, ŋu baltu gase baati ho ŋu gintu kolaw taat ŋuu indiŋ Iisa do bi ŋaar-aka.

*Inde kaak a waa tatik paka
(Matiye 18.1-5, Maark 9.33-37)*

⁴⁶ Min ŋaar-ak, paliinna meela benannico a ŋuu ibine waa kaak tatik paka.

⁴⁷ Iisa gay ibiniit pikirrico. Hiyya, ŋa koltu mic rakki ho ŋa diyig do unji.

⁴⁸ Kar ŋa kaawiico aman : « Gem kaak obig mic-aŋ samaane do bi kanto, ar ŋa obin nun meendu. Kar gay, gem kaak obintu, ŋa ob ŋaar kaak ŋaamintu. Asaan ya ŋu talaako okinjo, ŋaar kaak ŋu talaag a ŋa gina ziy kapak, ŋaar ko kaak tatik paka do unji ka Buŋdi. »

*Waan kaak adiy pondikdo inj kunjko, njaar kanjko
(Maark 9.38-40)*

⁴⁹ Yaaya kaawiiji do Iisa aman : « Gem kol tacco, ni gas gem kaak atka aaridna inj sinji kunjji ho nin gay todaaji asaan njaar inj gintenno. »

⁵⁰ Kar Iisa gay telkiiji aman : « Dakonji todenno asaan waan kaak adiy pondikdo inj kunjko, njaar kanjko. »

Iisa baa Zeruzaleem

⁵¹ Wiktin taat Bun gaay ko icin Iisa njaa coonin kuwa ka samaaner, Iisa diy kaay tak illa a na baa Zeruzaleem.

⁵² Na naamtu gay tabiriikar yaaji ogire. Gay tabiriikar-ak ottu do hellin rakki ta Samari asaan nuu siye zinjico nuu yoke asinji.

⁵³ Kar gee ku helliner-at gay pood njaaminji, asaan na bira Zeruzaleem.‡

⁵⁴ Min kun Zaak inj Yaaya doriit kaaw-at, nu kaawiiji do Iisa aman : « Gem kol *Rabbiney, ya ki ooye, nii inde ak taat yaa paaye min ka samaaner yaa idin gee-anjku. »

⁵⁵ Kar Iisa gay newsiico ho na karmiigu.§

⁵⁶ Kar nu deettu do hellin ta pey.

*Maman gem yaa aadin Iisa
(Matiye 8.19-22)*

‡ **9:53** 'na bira Zeruzaleem' : Gee ku Samari, nuur adinco ku Yuudinnar min inj elgina. Nu rakaado a gee kuuk min Galile yaa bire min do kidco ya nu baa Zeruzaleem. § **9:55** Inj kaaw ta Grek, do makaatamna daarin kuuk awalle, nu siir do wer-anj aman : « Iisa kaawiico aman : " Ku ibanno maan ruwwinir ta unjiko ku kaawiy ampa. Asaan nun Ronj gemor, nu bal ase taat naa idin gee, nu as taat naa jilinco. " »

⁵⁷ Wiktin taat ŋu deetiyo, do botildi, gem rakki kaawiiji do Iisa aman : « Ay wer kaak ki baayiy di naan aade. »

⁵⁸ Iisa telkiiji aman : « Bolli, ŋuur gin biddinco ho diid sa gin geriyco, kar nun Roŋ gemor gay, nu bal gine wer kaak naa unje kaar. »

⁵⁹ Kar Iisa kaawiiji do gem ka pey aman : « Aadnu. » Gem-ak telkiiji aman : « Gem kol Rabbiney, beror ja botol taat nu baay tiisin tanni. »

⁶⁰ Iisa gay kaawiiji aman : « Rasig gee ku mate yaa tiisin momtinco. Kar kiŋ gay, ba gaarit *Meennaw ta Bun̄di. »

⁶¹ Gem ka pey kaawiiji do Iisa aman : « Gem kol Rabbiney, nun naan aade. Kar beror ja botol taat nu baaco bere ooya taat ba aaro do geendu. »

⁶² Iisa gay telkiiji aman : « Gem kaak gawnaw ho kolsa aaroy-ak, ŋaar turro do Meennaw ta Bun̄di. »

10

Iisa ŋaamiig maajir̄nay kuuk orok peesira in seera

¹ Min ŋaar-ak, *Rabbin dobtu pey maajirin orok peesira in seera. Ŋa ŋaamiig seer seer un̄ci do geegir̄nay okiŋco ho do werin okiŋco kuuk meen̄ji yaa baawe.

² Ŋa kaawiico aman : « Riy ta sed̄indi goy dakina, kar gay riyor gay sooda. Indon̄ meen̄ji gay morgor a ŋaa ŋaame gay riyor do sed̄in̄ji.

³ Ucoŋ baan̄ ! Nu ŋaamaako ar roŋ ku tamgir do datik ta pulkinar*.

* **10:3** 'pulkina' : Werin daarin, ŋu kolaag a 'kulkina' wala a 'pilgay'.

4 Ya ku 6aawaw, dakonj icenno do pisinjo wala gurus, wala mokolle, wala nugira. Dakonj peyenno kuu ooye inj gee do botildi.

5 Do ger kaak kuu unje-ak, kaawonco ja aman :
 “ Aapiy ta Bunji yaa goye do ger-anja. ”

6 Kar ya do ger-ak kat gin gem ka aapiyer, aapiy-at yaa goye inj naara. Yampa, ya gem ka aapiyer ginno, aapiy-at yaa yeepe do maaniiko.

7 Goyonj do ger-aka. Taan ho saanj gamin kuuk nuuko bere, asaan gay riyor nec gasin hagin ta riyoy. Dakonj jankenno gero inj gero.

8 Ya ku unje do geeger ho nu naaminjo samaan-ak, taan gamin kuuk nu beriikon di.

9 Coolonj gee kuuk radaw do wer-aka ho kaawonco do geemir aman : “ *Meennaw ta Bunji askonj ko moota. ”

10 Kar ya ku unje do geeger ho nu balko naaminjo samaan gay, 6aanj do werin kuuk berel ku geeger-aka ho kaawonco aman :

11 “ Ni kokaakonj yoo burintal ku geegirko kuuk sopirig asinni. Kar gay, ibinonj tam kadar Meennaw ta Bunji askonj ko moota. ”

12 Ka seener nu kaawaako, yiriy taat Bunj yaa dukume seriin do geemir, gee ku geeger naar-ak yaaco gine rad pak geeger ka Sodom.† »

*Geegirnay kuuk pooc aamine do Iisa
 (Matiye 11.20-24)*

13 Min naar-ak, Iisa kaawtu pey aman : « Do gaayiyko, kunj gee ku geeger ka Koraziin ! Do

† 10:12 'geeger ka Sodom' : Gee ku geeger-ak goy do wiktin ta Ibraayim. Bunj idiig geegirco asaan goyinco jookum aale (Zeneez 19.24-28).

gaayiyko, kuŋ gee ku geeger ka Betsayda ! Na lokon ko Buŋ gintu gamin kuuk ajbay. Ya na ginig gamin-aŋ do geeger ka Tiir in ka Sidon, ta-aŋ nu ibinig niginco min awalle, in duune ka zamimdi ho in kokire ka buti do kayco.

¹⁴ Do saan taar-at ko, do yiriy ta Buŋ yaa dukume seriin do geemir, geegirnay ku Tiir in Sidon taŋco ginaado rad aale ar taŋko.

¹⁵ Kuŋ gee ku geeger ka Kapernayuum, ya do taŋko a Buŋ yaako cooniŋko kuwa ka samaaner walla ? Ha'a, illa naako oriŋko ba oole. »

¹⁶ Iisa kaawiico pey do maajirnay aman : « Gem kaak cokiyaako, na cokiyaan nunu. Gem kaak pooaako, na pooaan nunu. Kar gem kaak pooaanu-ak, na pooaag naar kaak naamintu. »

Yeepe ka maajirin kuuk orok peesira in seera

¹⁷ Goytu kee, maajirin kuuk orok peesira in seer yeptu in galal. Nu kaawiy aman : « Gem kol *Rabbinni, aaridna din sa karmiyaani yaa ni kaawaaco in sinjin. »

¹⁸ Iisa gay telkiico aman : « Wiktin taat ku goy misa do riyor, nu jaaliy kaar ho nu tal *Seetanne gala min kuwa ka samaaner ar irne ka bundi.

¹⁹ Di cokiyoŋ ! Nun berko gudurre taat kuu jaawe ka aalnal ho do erindilnal. Nu berko gudurre taat kuuji gedire do adin ka tatko yoo maan sa asaakonno.

²⁰ Kar gay, dakoŋ aaciyenno do bi kaak a aaridna karmiyaakoŋ di, aaciyon do bi kaak a nu siirig sinjo kuwa ka samaaner. »

*Gaare ka Kabarre ta Gala do pokirnar
(Matiye 11.25-27, 13.16-17)*

21 Wiktin taat Iisa kaawiy-ak di, Ruwwin ta Bun̄di miiniig in̄ galal ho ɲa kaawtu aman : « Baaba, kin̄ di Rabbin ka samaaner ho ka kidar, nu ozilaacin̄ do bi kaak ki cigilig maanna-ak do gee kuuk iban kaawna ho do gee kuuk gin ilim, kar ki bayincog do ɲuur kuuk gina zin̄kico ɲaada. Ka seener, kin̄ kat raka a taa kuuniye ansi. »

22 Iisa kaawtu pey do geemir aman : « Tanni berduug gamin okin̄co do pisindu. Waan ibingigdo Ron̄ kat waa, illa Tati. Waan ibingigdo Tati, illa Ron̄o ho ɲuur kuuk Ron̄-ak raka a ɲuu ibinin̄ji. »

23 Kar Iisa newsitu do maajirnay ho ɲa kaawiico do ɲuur keeco di aman : « Galal loko, kun̄ kuuk taliig maan kaak ku taliyo !

24 Asaan ka seener nu kaawaako, nabiinna ho in̄ sultinnay dakina kuuk awalle rak talin̄ maan kaak ku taliyo, kar ɲu bal talin̄ji. ɲu raka dorin̄ maan kaak ku doriyo, kar ɲu bal dorin̄ji. »

Dan̄il ta gem kaak sellen̄ min Samari

25 Do wer-ak, tatkaw ka gaanuundi rakki astu. ɲa weyiiji do Iisa min keder aman : « Gem kol tacco, naa gine maman naa gase goye ka gaasdo ? »

26 Iisa kaawiiiji aman : « Do *gaanuunte ɲu siir a maa ? Ya ki garkiyaaga-ak, maman ki ibiniy baay ? »

27 Gem-ak telkiiiji aman : « Kii elin̄ Rabbin Bun̄jin̄ in̄ gelbin̄ rakki, in̄ kelmon̄ okintiti, in̄ gudurren̄ okintiti ho in̄ pikirren̄ okintiti.‡ Kii elin̄ giji ar zin̄

‡ 10:27 Wer ka gase kaawor do Deteronoom 6.4-5.

ka meenjin. § »

²⁸ Iisa kaawiji aman : « Kaawon-an ka seener. Ginig gamin-an̄ku, kar kii gase goye ka gaasdo. »

²⁹ Kar tatkaw ka gaanuundi-ak gay raka gaare kadar indin̄ji-an̄ samaane. Paa ko, na indiig pey Iisa aman : « Gidu-ak gay njaar waa kaak naa ele ? »

³⁰ Iisa deliiji dan̄il aman : « Gin gem rakki paaya min Zeruzaleem, na 6aa Zeriiko. Wiktin taat na 6aayo, kokinay dukumiiji botol. Nu gaamiig gam-nay okin̄co ho nu koociig ko kooce nam nu gaay deen̄ji.

³¹ Ba aaro, gay satkiner rakki paaya min do botol-ata. Min na taliig gem-ak, na jagtu serek ho na birtu.

³² Kar gem rakki kaak min caar kan̄ Lebi* ottu do wer-aka. Min na taliig gem-ak, njaar oki jagtu serek ho na birtu.

³³ Kar gem rakki min geeger ka Samari 6aa marti ho na aada min botol-ata. Min na ottu do wer-aka, na gasiig gem-aka ho na taltu aminduwiyy aale.

³⁴ Na sin̄jiiji moota, na aciig mutiyji in̄ dawne ho na ooyiico sewe, kar na maliyijigu. Na nepiig ka durkilji, na iyiig do ger ka obe martir, kar na taltu kaaci.

³⁵ Ka kawtinti, na imiltu tammin seer† ku gurusdi, na beriijig do meen̄ji ka ger ka obe martir-aka ho na kaawiji aman : « Gem kol sin̄ji, gem-an̄,

§ **10:27** Wer ka gase kaawor do Lebitik 19.18. * **10:32** 'gem rakki kaak min caar kan̄ Lebi' : Gee nuur-ak gaayaag gay satkiner do Ger ka Bun̄di. † **10:35** 'tammin seer' : Tamma rakki nec in̄ gurus kaak gem gasiy do el ta riyor.

taliy kaaci. Ya gurus kaak nu beriiji kat arme, do yeepindu naan kappiyinji. »

³⁶ Min Iisa gaasiit kaawoy-ata, na indiig tatkaw-ak aman : « Ki indiinu a “ Gidu gay waa ? ” Diŋ gay nun indaaciŋ, min gee kuuk subba kuuk gasig gem kaak ŋu kooctu-aka, ka moo giji ? »

³⁷ Tatkaw-ak telkiiji aman : « Gem kaak ginji sellen. » Hiyya, Iisa kaawiiji aman : « Di ŋaar-ak, ɓaa, kiŋke oki gin ar ŋaara. »

Iisa goy wer kaŋ Maart in Mariyam

³⁸ Wiktin taat kuŋ Iisa ɓaay Zeruzaleem, do botildi, ŋu ottu do hellin rakki. Do hellin-at gin daatik rakki sinŋi Maart taat ŋaamiigu gerti.

³⁹ Maart gin boo ŋu kolaat Mariyam. Ta daktu goy keder moota in *Rabbin Iisa ho ta cokiyiy kaawoy.

⁴⁰ Kar Maart gay gina tukina ho riy patiy kaati. Paa ko, ta ɓaawiiji do Iisa ho ta kaawiiji aman : « Gem kol Rabbiney, tal ja, boor-an rasduut riy ta tukinar-an okintit do kaar. Ampa-ak, ya lociŋ samaane walla ? Di kaawti taan gaayindu dako. »

⁴¹ Rabbin telkiitit aman : « Maart, Maart, ka moya gamin dakina ho gelbinke goy eden di.

⁴² Kar gay, illa ka diye gelbinke do maan rakki di. Mariyam, taar doɓ maan kaak samaan paka ho ginno waan kaak yaati imilinji. »

11

Iisa bildiig maajirnay do bi ka salaaner (Matiye 6.9-13, 7.7-11)

¹ Yiriy rakki, Iisa salkiya do wer rakki. Wiktin taat na gaastu in salaaney, *maajirinɗey rakki

kaawiiji aman : « Gem kol *Rabbiney, 6ildini ja maman nii salkiye ar kaak Yaaya-Batist 6ildiig maajirnay. »

² Hiyya, Iisa kaawiico aman : « Ya ku salkiyaw, kaawoŋ aman :

“ Baaba,

gee okiŋco yaa ibine kadar sinji kuŋjin ŋuur keeco. Meennuwiŋ yaa ase do duniiner.

³ Berguwaani tee kaak yaani nece yiriya.

⁴ Saamiyningu zunuubinni,

asaan nin oki saamiyaaco do gee okiŋco kuuk niginti.

Ho dakni rasenno *Seetanne yaani gece. ” »

⁵ Iisa iciico pey kaaw aman : « Ya minninko rakki gin roya, ŋa dakig gas datik aandor ho ŋa kaawiiji aman : “ Gem kol royay, beror ja daan ta mappa subba di,

⁶ asaan royar rakki as kar min marti ho nu ginno maan kaak naaji bere amay. ”

⁷ Kar ya royay-ak telkiji min zugar aman : “ Rasin godom ! Nun dibirit ko botilni. Nunu in kooginar, ni cok ko. Nu gediraado pey uce naan bere maanna. ”

⁸ Ka seener nu kaawaako, ya royay ucaado do saan taat ŋu royna oki, ya gem-ak wakila inde, ŋaa ucen di, ŋaaji bere maan okiŋji kaak ŋa indiyoo asaan ŋa wakila bal sokaŋ.

⁹ Kar nun gay kaawaako : indon ho Buŋ yaako beriŋ kaak ku indiyoo, bariyon ho Buŋ yaako beriŋ kaak ku bariyiyo, kokon ho Buŋ yaako piliŋ dibiro.

¹⁰ Asaan ŋaar kaak indaw ho bariyaw-ak, Buŋ yaaji bere, ho ŋaar kaak kokaw oki, Buŋ yaaji pile.

11 Minninko-an goy gem kaak ya ronji kat indaag booso n̄aa tee, n̄aaji bere aalo walla ?

12 Ho ya n̄a indaag d̄iisa n̄aa tee, n̄aaji bere erindile walla ? Ha'a, beraajido.

13 Kuñ kuuk gina jookum din sa iban bere gamin kuuk samaane do kooginko, kar maa di Tatte ka kuwa beriydo Ruwwiney do n̄uur kuuk indaaga ! »

Iisa in̄ tatkaw ka aaridnar

(Matiye 12.22-30, Maark 3.22-27)

14 Yiriy rakki, Iisa coola gem kaak aarid sokumig biy. Min n̄a atkiig aarid-ak di, gem-ak biy piltu. Hiyya, gee kuuk dakin goy ede-ak ajbiyту tak-tak.

15 Kar gee daarin̄ minninko gay kaawtu aman : « Gem-an̄ atkaag aaridna illa in̄ gudurre ta Belzebuul* , tatkaw ka aaridnar. »

16 Daarin̄ pey raka gecin̄ji ho n̄u indiig a n̄aaco gaare maan kaak ajbay kaak asa min do Bun̄di.

17 Kar Iisa gay ibingit pikirrico ho n̄a kaawiico aman : « Ay meennaw taat geenti taasiña benanico, taar yaa gale ho geriyti sa yaa eeze do een̄co.

18 Ku kaawa a nu atka aaridna in̄ gudurre ta Belzebuul. Kar nu indaako, ya Seetanne kat taasiña ziy ka meen̄ji di-ak, maman meennuwiyy yaa taaye ?

19 Nu indaako pey, ya in̄ gudurre ta Belzebuul kat nu atkiy aaridna, kar maajirinkon̄ gay, n̄u atkiy aaridna-ak in̄ gudurre ta waa ? Maajirin̄ ku maaniikon̄ di yaako dukume seriine.

20 Kar ya nu atka aaridna in̄ gudurre ta Bun̄di, n̄aar-ak gaara kadar *Meennaw ta Bun̄di as ko loko.

* 11:15 'Belzebuul' : N̄uur sin̄j ku rakki ku Seetanner.

²¹ « Ya gem kaak mitko in gartiy kat gooya geriy, ginno waan kaak yaa wakin malley.

²² Kar ya gem kaak mitik pakgiga ho gedirji gay, na gaamin gartiy kuuk na diytu kaay ho naa deedin gamin okinco kuuk na gaamtu min do gem-aka.

²³ « Waan kaak in nunno-ak, naar adiner. Waan kaak numno gee in nunu, naar-ak totiraagu totire. »

*Yeepe ka aariddi
(Matiye 12.43-45)*

²⁴ Iisa kaawtu pey aman : « Ya aarid amil min do gemor, na baayiy do kalaaner ho na bariyy wer kaak naa goye. Kar ya na bal gasen gay, na osiig adiy aman : “ Nun naa yeepe do gerir kaak awalle nu amiltu minniney. ”

²⁵ Ek di na yeepiyo. Na gasiig ger-ak sooy sakaan ho siy samaane.

²⁶ Paa ko, aarid-ak baayiy bariye eenji peesira kuuk jookum pakgiga. Nu asiy sawa, nu unjiy do ger-aka ho nu goyiyo. Hiyya, gem-ak, raduway gaayiy dakin pak ta awalle. »

Galal ta tab

²⁷ Min Iisa kaawtu pa-ak, gin daatik rakki min datik geemir taat kaawiji in gaay tongo aman : « Galal do daatik taat sosin in do adti ho berjin buwti ! »

²⁸ Kar Iisa telkiitit aman : « Nun gay kaawaake, galal do nuur kuuk cokiyaat kaaw ta Bun di ho ginaat in botilti. »

*Iisa pooc gine maan kaak ajbay
(Matiye 12.38-42)*

²⁹ Min njaar-ak, gee dakina asiiji moota do Iisa ho na teesiico kaawe aman : « Gee ku diŋka-aŋ, njuur jookumo. Nju raka a naaco gaare maan kaak ajbay. Kar gay, illa njuu tale maan ka ajbay kaak nabi Yuunus† gaartu-ak di.

³⁰ Asaan uudin taat nabi Yuunus kuuniytu maan kaak gaaraw do gee ku Niniib, nun *Ron gemor oki naa kuuniye pa do gee ku diŋka.

³¹⁻³² Min gee ku Niniib cokiyit kaaw ta nabi Yuunus-ak, nju ibinig nigiŋco. Sando, anne-aŋ gay, gin gem kaak pakgig Yuunus ! Do saan taar-at ko, yiriy taat Buŋ yaa dukume seriine, gee ku Niniib-ak yaa uce do uŋco ka gee ku diŋka ho njuuco diye kaawo. Sultiŋca taat asa min watiine‡ oki yaaco diye kaawo, asaan ta as min kidin kuuk serek aale a taa cokiyin sultan Selemaan kaak iban kaawna. Sando, anne-aŋ gay, gin gem kaak pakgig sultan Selemaan serek ! »

Danjil ta lampa
(Matiye 5.15, 6.22-23)

³³ Iisa gaaytu do kaawoy aman : « Ginno gem kaak biy lampa ho na zu6kiit in bardila wala na diyit do wer ka cigile. Kar gay, ya gem biy lampak, na diyaat do wer ka jadaŋ. Paa kat, gee kuuk unja do ger-ak taliy portikuwti.

³⁴ Odinan, njuur ko lampa ta zin. Ya odinan tala samaane, zin okinji goy do portikaw. Kar ya

† **11:29** 'Yuunus' : Njaar nabiinŋce kaak Buŋ naamtu do gee ku Niniib a njuu jipte goyinco. Wer ka gase kaawor do maktumne ta Yuunus.

‡ **11:31-32** 'sultiŋca taat asa min watiine' : Sultiŋca-at, ta min Seeba. Ta as taliŋ Selemaan wiktin ta na goyiy sultan ka Israyeel (1 Ruwa 10.1-10).

odinan tallo samaane gay, njaar-ak, zin okinji goy do gondikor.

³⁵ Njaar-ak goy godom, yampa portikuwin yaa gine gondiko.

³⁶ Ya zin okinji goy do portikaw ho na ginno weriy kaak goy do gondikor-ak, goyinji okinji yaa goye do portikaw taat ar lampa taat caapincin portik kar. »

*Iisa in aadanna ku aginiydi
(Matiye 23.1-36, Maark 12.38-40)*

³⁷ Min Iisa gaastu in kaawoy-ak, *Pariziyence rakki koliig gerco a nu baa tee. Hiyaa, Iisa ooytu, na baawtu do wer ka gem-aka ho nu goytu tee.

³⁸ Min Pariziyence-ak taltu kadar Iisa tiya bal ace ka pisindi ar kaak nu gingiy do aadinco-ak, na ajbiytu.

³⁹ Paa ko, Rabbin Iisa kaawiji aman : « Kun Pariziyenna, ku iban ace aar ta dawkinar in ta parkikdi. Kar attan gay, gelbinko miin in kokinaw ho motol.

⁴⁰ Talon kat gee kuuk ibanno maanna-an ku ! Bun kaak kilgiyig aarco ta gamin-an, na njaar di oki kaak kilgiyig gelbin ka gemor wala maman ?

⁴¹ Di gamin kuuk do dawkinar ho do parkikdi-ak, beroncog do pokirnar. Paa kat, kuu goye *cawar do unji ka Bundi. »

⁴² Iisa gaaytu pey aman : « Do gaayiko, kun Pariziyenna ! Ku bera zakaane do Bundi min tapar kuuk do jineendi, nuur kuuk diyaw[§] ho kuuk

§ 11:42 'nuur kuuk diyaw' : Iisa kaawa do bi ka tapir rakki kaak nu kolaag 'menthe' in nassarinca wala 'naana' in soginga.

aawa* gala. Kar gay, ku dukumgitdo seriin in botilti ho ku elgigdo Bunj. Zer nuur-an ko kuuk kuu gine paka, ho nuur kuuk dak gay, dakon aanincodo.

43 « Do gaayiko, kunj Pariziyenna ! Ku el goye unda do geemir do geray ku salaaner ho ku el a gee yaako ooye in karaamine do werin kuuk gee numiyo.

44 « Do gaayiko, kunj Pariziyenna ! Kunj ar maggan kuuk gee jaawaaco kaaco asaan nu pakir-giyco do. »†

45 Gem rakki min agindaw ku gaanuundi kaawiji do Iisa aman : « Gem kol tacco, ki kaawiy amp-an, ki waraani nini oki. »

46 Kar Iisa gay telkiji aman : « Kunj agindaw ku gaanuundi oki, do gaayiko ! Ku diyco gor oom aale do geemir. Kar kunj maaniikon gay diirgitdo in pisinjo wala ku gaayaag in icile.

47 « Do gaayiko, kunj kuuk siyiig maggan kuuk samaane ku nabiinna kuuk awalle. Nabiinna-ak, aginiykon di deegu !

48 Ansi-ak, ku gaara kadar ku ooy in taat aginiyko gintu. Nuur deeyig nabiinna, kar kunj gay siyco maggan.

49 Do saan taar-at ko, Bunj in ibininji kaawtu aman : “ Nun naaco tabire nabiinna in paliinna. Nuu deen daarin ho daarinco gay, nu taabiyn taabiye di. ”

50 Min do kilgiye ka duniiner, nu deeyig nabiinna dakina ho baarco gay yaaco gagire do gee ku dinka.

* 11:42 'nuur kuuk aawa gala' : Iisa kaawa do bi ka tapir rakki kaak nu kolaag 'rue' in nassarinca. † 11:44 Do aadin ta Yuudinnar, ya gem nepid magine, na cawarro do unji ka Bunji ho salaaney oki, Bunj ooyaatdo.

⁵¹ Ka seener nu kaawaako, Bun yaa taabiyaṅ gee ku diṅka-aṅ do muut-at okintiti, min muutuy ta Abeel yoo ta Zakariya kaak ṅu deeyig do *ger ka Bunḍi, datik in wer kaak ṅu giniy *satkine ho in wer kaak atta *cawar aale.‡

⁵² « Do gaayiko, kuṅ agindaw ku gaanuundi ! Kuṅ kuuk gin kerle ka pile kayir do pisiṅko. Kar in kerle-ak oki, ku bal pile kayko ku maaniiko ho ku toḍco do ṅuur kuuk raka a kayco yaa pile. »

⁵³ Min Iisa amiltu min ger ka Pariziyencer-ak, agindaw ku gaanuundi in Pariziyenna ḍapiṅtu aale in ṅaara ho ṅu teestu indinji in kaawin dakina.

⁵⁴ ṅu rakaaji dibe a ṅuu gase oorin taat ṅu obin in kaawo.

12

Gine ka kolaw do Bunḍi (Matiye 10.26-27)

¹ Wiktin taat Iisa kaawiy-ak, gee asiy asiyo nam ṅu ṅepida ziṅkico. Hiyya, Iisa teestu kaawe do maajirṅay aman : « Pakiron ja ! Goyon godom min lees ta *Pariziyennar ! Taar ar *gele taat ucaag gamin okiṅco. Dakon kuuniyenno gee kuuk kaawa in biṅkico di ho ta aditco gay keetiti.

² Gamin okiṅco kuuk cigile, ṅuu imiliṅco kara, ho kuuk ṅu rakaado a gee yaa ibiniṅco sa, ṅuucogaariṅco ṅuu ibiniṅco.

³ Ansii ko, gamin okiṅco kuuk ku kaawiy in aando, gee yaa cokiyiṅco in yiriyo, ho kuuk ku semsumiy zugar in eenko sa, gee asa cokiyiṅco waraṅ do wer okinji. »

‡ **11:51** Wer ka gase kaawor do Zeneez 4.8, 2 Kronik 24.20-22.

⁴ « Kar nu kaawaako do kuɲ kuuk roynar : dakon ginenno kolaw do ɲuur ku diya zi ka gemor ho gedarro gine maan kaak pak ɲaar-aɲka.

⁵ Nun, naako gaare waan kaak kuuji gine kolaw : waanna-ak, ɲa Buɲ kaak gin gudurre, ya ku mate, ɲaa gedire oriɲko do aki. Nu kaawaako seene, ɲa ɲaar kat kuuji gine kolaw !

⁶ « Gee gidaydo ga diid beeyi kuuk ɲaada iɲ gurus seer di ? Yampa, ya rakki minninco gal keder oki, Buɲ iban.

⁷ Kar kuɲ gay, duruwko okintiti, Buɲ osta. ɲaar-ak, dakon ginenno kolaw. Do unji ka Buɲdi, kuɲko kat kaalin pakgig diid okiɲco ! »

*Ooye wal pooce ka Iisa Masi
(Matiye 10.32-33, 12.32, 10.19-20)*

⁸ « Nu kaawaako waraɲ : ay gem kaak kaawa do unco ka geemir a ɲa *maajiriɲcer, nun *Roɲ gemor oki, naa kaawe do unco ka *ɗubal ku Buɲdi a gem-aɲ kanto.

⁹ Kar ay gem kaak pooaanu do unco ka geemir gay, nun Roɲ gemor oki, naa poociɲji do unco ka ɗubal ku Buɲdi.

¹⁰ Ya waan kaak biy amila gallo do nun Roɲ gemor, Buɲ yaaji saamiye. Kar ya waan kaak niga biy iɲ Ruwwin ta Buɲdi gay, Buɲ saamiyaajido.

¹¹ « Ya ɲu sakkuyaako do geray ku salaaner, wala do unco ka sultinniidi, wal ɲuur kuuk gin izinne, dakon moyenno do kaaw taat kuu imile kayko.

¹² Asaan do wiktin taar-at di, Ruwwin ta Buɲdi yaako gaare taat kuu kaawe. »

Iisa kaawa do bi ka malle ka duniiner

¹³ Min gee kuuk dakin-ak, gem rakki kaawiiji do Iisa aman : « Gem kol tacco, kaawiy do sin̄du a nii deediñ malle kaak tanni rasinti-añka. »

¹⁴ Iisa telkiiji aman : « Ab roya, waa diyintu a naako dukume seriin ta gaminko ho naako deediñ malliko ? »

¹⁵ Kar ña kaawiico do ñuur okiñco aman : « Goyon godom ! Dakon elenno malle ka duniiner, asaan goye ka gemor, Bun tallo malle kaak ña gintu, ya malle-añ kat dakin nam wer ka leenji ginno oki. »

¹⁶ Iisa deliico danla aman : « Gin gay gamnar rakki kaak kiday niya gamna.

¹⁷ Gem-ak kaawiy do adiy aman : “ Naa gine kat maman ? Nu bal gine werin kuuk naa leen gamin-añku. ”

¹⁸ Hiyya, ña ictu niyin aman : “ An ko taat naa gine ! Naa ñimiñco urdinar, naa pine kuuk aginda paka, naa leen gamnar okiñco in mallel atta.

¹⁹ Ampa-ak, naa kaawe pey do adir aman : Gem kol sin̄ji, ki gin tee ka elginar. Din̄ka-añ jammay, taa, saa ho kanju do duniinen. ”

²⁰ Kar Bun gay kaawiiji aman : “ Tal ja gem kaak ibanno maanna-añka ! Do aando-an di, ñuu icin ruwwinen ho gamin kuuk ki gintu kirip-kirip-añ gay, ki rasiñ do waa ? ” »

²¹ Hiyya, Iisa gaasiit kaawoy aman : « Di talon ! Ñaar-añ maan kaak yaaji ase do gem kaak bariya malle do meenji di : do un̄co ka gemir-ak, ña gay mallel, kar do un̄ji ka Bundi gay, ña ar maan kaak maala. »

*Malle ka ta6
(Matiye 6.25-34)*

²² Kar Iisa kaawiico do maajirnay aman : « Do saan taar-an, nu kaawaako aman : do goyiŋko, dakonj moyenno do bi ka teendi wala ka isindi.

²³ Asaan goye, ŋaar pakgig tee kaak ku tiyo, ho zinjka, ŋuur pakgit kesuun taat ku isiyo.

²⁴ Talonj diidi, ŋu luwdo ho ŋu seddo. Ŋu bal gine urdina wala werin kuuk ŋu dummiyiŋ gaminco. Kar Buŋ beraaco tee. Kar kuŋ gay pakgig diid serek !

²⁵ Waa minninko, iŋ pikirre ta meenji di gedir-giy gaaye yiriy rakki do menuwiy ?

²⁶ Ya maan kaak kapak-aŋ din sa, ku gedirgijido, kar maa di ku pakiriy do gamin ku pey ?

²⁷ Di talonj maman booyaw amiliy do kalaaner, wala ŋu wasaw, wala ŋu azaw. Kar nu kaawaako, sultan Selemaan, iŋ *darjiney okintiti sa, bal gine kesuun taat yaa nece iŋ rakki min do booyaw-aku.

²⁸ Gaŋ kaak yiriyta goy do kalaaner ho kaak kawtan di ŋuu oriŋji do ak din sa, Buŋ imilaaji booyaw. Kar kuŋ yeŋel-aŋ kat ŋa isiikonno maman ? Talonj gee kuuk imaanco sood-aŋku !

²⁹ Kar kuŋ gay, dakonj diyenno gelbinko do gamin ku teendi wala ku seendi di. Dakonj obenno tirit do gamin-aku.

³⁰ Gamin ŋuur-ak, illa gee kuuk ibanno Buŋ kat diya kayco. Kar kuŋ gay, Takko Buŋ ibingig gamin kuuk yaako nece.

³¹ Bariyonj ja *Meennaw ta Buŋdi, kar gamin kuuk dak gay, Buŋ yaako beriŋco oki. »

³² Iisa gaayitit do kaawoy aman : « Kuŋ kuuk ar hidbiner taat sood di, dakonj ginenna kolaw. Ŋaar-ak, alji gala do Takko, ŋaako berin Meennaw, kuu

hokumiye in̄ ɲaara.*

³³ Gidiyon̄ gaminko ho beron̄ gurus-ak do pokirnar. Ampa-ak, ku dummiyiig malliko do un̄ji ka Bun̄di, do wer kaak ɲa rawtaado. Wer-ak samaane, ɲa zoodaado tak-tak. Kokinay gediraado kokinin̄ji ho gujin sa cokaagdo.

³⁴ Nu kaawiiko pa-ak, asaan wer kaak ku dummiyi malliko-ak, gelbinko sa goy eden di. »

Siye ka zin̄kar do ase ka Rabbiner

³⁵ « Duunon̄ masisko bombo, peyon̄ kay asin̄ko ho rason̄ lampinko yaa obe.

³⁶ Goyon̄ mento ar gay riyor kuuk era tatkuwco kaak asa min do iidin ta obindi a ya ɲa ote ho ɲa kooca botol, kodok di ɲuuji pile.

³⁷ Galal do gay riyor kuuk goy mento wiktin taat tatkuwco ase. Ka seener nu kaawaako, ya tatkuwco gasiig ɲu goy mento-ak, ɲaar meen̄ji sa yaa un̄je pisin̄ji do riyor, ɲaaco kaawe a ɲuu goye keder ho ɲaaco bere tee.

³⁸ Ya ɲa as datik aandor wala datik kawtira oki, galal do gay riyor kuuk ɲa gasig ɲu goy mento.

³⁹ « Diyon̄ do kayko samaane : ya mee gerdi kat iban wiktin taat kokin yaa ase, ɲaa rasin̄ji ɲaa dobe jolo walla ?

⁴⁰ Kun̄ko oki, siyon̄ zin̄kiko, asaan ku ibanno wiktin taat nun *Ron̄ gemor, naa yeepe. »

*Gay riyor kaak sellen̄ in̄ kaak jookumo
(Matiye 24.45-51)*

* **12:32** 'ɲaako berin Meennaw, kuu hokumiye in̄ ɲaara' : Talon̄ oki do Luk 22.29.

⁴¹ Min ɲaar-ak, Piyer indiig Iisa aman : « Gem kol *Rabbiney, ki deliit danɲa-an lonin di wala do gee okiŋco ? »

⁴² Kar Rabbin Iisa telkiiɲi aman : « Gay riyor kaak sellen ho neenduwo, kaak mee gerdi yaa diyinɲi a ɲaa tale do kaay ka geriy ho ya wiktin nece ɲaa bere tee do gay riyor-ak, ɲaar waa ?

⁴³ Nu kaawaako, galal do gay riyor kaak do wiktin taat tatkuwiyyeepe, ɲaa gasin ɲa ginaat riy-ata.

⁴⁴ Ka seener nu kaawaako, gem-ak, tatkaw yaaji berin gamnay okiŋco do pisinɲi.

⁴⁵ Kar gay, ya gay riyor-ak osiig adiy a tatkuwiyyeepdo kodok, kar ɲa teesiy koocin eenɲi gay riyor, ɲa tiyaw ho ɲa siyaw nam ɲa ibanno ziy.

⁴⁶ Ampa-ak, tatkuwiyyaa ase yiriy taat ɲa ergigdo ho wiktin taat ɲa ibingitdo. Paa kat, tatkaw-ak yaa taabiyyin ko taabiye ar ɲu taabiyyiig ɲuur kuuk gingitdo riy in botilti.

⁴⁷ ɲaar kaak ibingit di riy taat tatkuwiyy rakiy a ɲaaji gine, kar ɲa poc gininti-ak gay, ɲuu koocin ko kooce.

⁴⁸ Kar ɲaar kaak ibingitdo riy taat tatkuwiyy rakiy a ɲaaji gine gay, ya ɲa gina maan kaak nec yaaji iye kooce oki, ɲuu koocin sood di. Do ɲaar kaak ɲu berji dakina, ɲuu inde oki minniney dakina. Ho do ɲaar kaak ɲu diyji amaanne dakina, ɲuu inde oki minniney dakin paka. »

*Eere ka geemir do bi ka Iisa
(Matiye 10.34-36)*

⁴⁹ « Asindu-an, nu as iye ako do kidar, ho do tanto-ak, nu raka a illa ɲuu biyinti ko.

⁵⁰ Naa unje do taabiner ar gem kaak nu nooriyig do amiydi. Nuun *batiziyindu in batem ka taabiner. Maanna-an yaan oomin ko oome nam wiktiney yaa nece.

⁵¹ Ku pakira a nu astu-an, nu iy aapiy do kidar walla ? Ha'a, nu bal iye. Asindu-an a gee yaa eere benannico.

⁵² Talon, min dinka-an di, ya gee beey kat goy do adiy ka gerco, kaawco numaadu. Kuuk subba kaawco yaa waale in kuuk seera, ho kuuk seera oki, kaawco ya waale in kuuk subba.

⁵³ Do bi kanto ko, gee yaa eere : gem in ronji ho mico in tacco, geema in romti ho mica in yaaco, geema in kogti ho kogo in kogti oki. Paa kat, gee dakina yaa eere. »†

*Maman gem yaa ibine baat ta wiktiner
(Matiye 16.2-3)*

⁵⁴ Iisa kaawiico pey do gee kuuk dakin-ak aman : « Ya ku tala Bun diy uce in gale ka pati, kodok di ku kaawiy aman : " Yaman bun asaw. "‡ Kar kaawko asiy do botilti ho na nokiyo.

⁵⁵ Kar pey, ya ku tala us abira min watiine, ku kaawiy aman : " Yaman wer yaa gine tongo. " Kar na giniy tongo.

⁵⁶ Talon gee kuuk kaawa in binjico di ho ta aditco gay keetiti-an ku ! Ku iban gaare baaco ta gamin kuuk kefer ho in kuuk ka samaaner. Kar maa di gamin kuuk kuuniya din gay, ku ibingiydo baaco ? »

† 12:53 Wer ka gase kaawor do Mise 7.6. ‡ 12:54 'gale ka pati' : Do darre ta Israyeel, bun liya uca in gale ka pati.

*Dee ka kaawor
(Matiye 5.25-26)*

⁵⁷ Iisa gaayitit do kaawoy aman : « Maa di maaniiko icgiydo niyin taat kuu ibiniñ gamin kuuk sellen kuu giniñ in botilco ?

⁵⁸ Ya waan sakkiyiñciñ, daan kaawko botildi di. Yampa, adinenñ yaan iye do wer ka dukume seriiner. Kar gay dukume seriiner-ak yaan bere do pise ka askirnar, ho nuur gay yaan unje danjaayne.

⁵⁹ Nu kaawaajiñ, ki gediraado kii imile kaan min do danjaayner-ata, illa ya ki gaasit ja tak-tak hokumne taat nu diyijiñ. »

13

Jipte ka goyindi

¹ Do wiktin taar-at, gee daariñ astu ho nu osiiji do Iisa maan kaak guberneer Pilaat gintu. Na deeyig gee daariñ min Galile do wiktin taat nu giniy *satkine. Paa ko, baar ku geemir-ak amsitu in kuuk nu giniy satkine.

² Min Iisa dorit kaawco, na telkiico aman : « Talon muutco ta gallo ta gee-aku. Ku pakira a muutco gaara kadar zunuubinnico pakgig zunuubinna ku gee ku Galile kuuk bal mate walla ?

³ Ha'a, pakgigdo. Nu kaawaako, ya ku bal ibiniñ niginjo, okinjo, muutko yaa gine gallo ar tañco.

⁴ Pey, gee kuuk orok in porpod kuuk mat wiktin taat durdurre ka geeger ka Silowe eeziico-ak, ku pakira a zunuubinnico pakgig ku eenco kuuk goy Zeruzaleem walla ?

⁵ Ha'a, pakgigdo ! Nu kaawaako, ya ku bal ibiniñ niginjo, okinjo, muutko yaa gine oki gallo pa. »

Danjil ta et kaak waado

⁶ Kar Iisa deliico danla aman : « Cokiyon, gem rakki gin jineene. Do jineen-ak, gin et ar buguwa. Gem-ak baawtu okide ronji, kar na bal gase yoo rakki.

⁷ Kar na kaawiji do gay riyoy aman : “ Talu ! Gin ko elgin subba, nu asgiy okide ron ku et-anka, kar nu gasdo maanna. Doliyiig kara asaan na ica wer maala. ”

⁸ Kar gay riyoy-ak telkiji aman : “ Gem kol tacco, rasig pey do elgol-anta. Naaji siye porda do baay ho naaji lee dooyo.

⁹ Pa-ak, wal naa ween din ga ron weeno*. Kar ya na bal ween gay, kii doliyiinji di. ” »

Iisa cool geem ta radaw in yiriy ta sabitdi

¹⁰ Yiriy rakki ta *sabitdi, Iisa goy bilda gee do ger ka salaaner.

¹¹ Do wer-ak, gin daatik rakki aarid obta nam elgin orok in porpod ta goy koon di. Ta gedarro taa peye tal.

¹² Min Iisa taliit daatko-at, na koliita ho na kaawiitit aman : « Kan coole min do raduwke. »

¹³ Min naar-ak, Iisa leetu pisinji do kaati, ek di ta peytu tal ho ta teestu ozile Bun.

¹⁴ Kar tatkaw ka ger ka salaaner-ak dapintu do bi kaak a Iisa cool geem in yiriy ta sabitdi. Do bi naar-ak ko, na kaawiico do gee kuuk dakin-ak aman : « Gi gin mena bijigiy ku riyor. Do mena nuur-ak kat kuu ase nuuko coolinjo. Yampa, dakon asenno in yiriy ta sabitdi. »

* **13:9** 'weeno' : Werin daarin, nu kaawa a 'zootira' wala 'daayum'.

15 Kar *Rabbin Iisa telkiiji aman : « Kuŋ gee kuuk kaawa in biŋkikon di ho ta aditkoŋ gay keetiti ! In yiri ta sabitdi, waa kaak iparro berkiy wala dŋrkilji min do saayney† ho ŋa baayiji bere amay ?

16 Kar daatko-an, taar min tamba ta Ibraayim. *Seetanne duunit nam elgin orok in porpod. Kar maa di nu ipiriitdo min do raduwti in yiri ta sabitdi ? »

17 Wiktin taat Iisa kaawiy pa-ak, adiney okiŋco sokaŋ deeyiig ko dee. Kar gee kuuk dakin-ak gay, aacyaw do gamin okiŋco kuuk ajbay ŋa gintu.

*Dajil ta busum kaak ŋu koliy mutaard
(Matiye 13.31-32, Maark 4.30-32)*

18 Min ŋaar-ak, Iisa kaawtu aman : « *Meennaw ta Buŋdi taar ar maa ho naa taskiyin in maa ?

19 Taar kapak ar roŋ ka mutaard kaak gem luwtu do jineendi. Roŋ-ak amiltu, ŋa maadtu ho ŋa gintu ar eto nam diid sa saaytu do leeginay. Meennaw ta Buŋdi oki pa. »

*Dajil ta gelel
(Matiye 13.33)*

20 Iisa kaawtu pey aman : « Meennaw ta Buŋdi taar naa taskiyin in maa ?

21 Taar ar *gele taat sood di taat daatik liyiy do kurgal kuuk dakina, ta ediigu ho ŋu uciy gusus. »

*Botol ta ŋelel
(Matiye 7.13-14,21-23)*

22 Wiktin taat Iisa baay Zeruzaleem, ŋa aada geegiray ho hellinnan in bilde ka geemir.

† 13:15 'saayne' : Werin daarin, ŋu kolaat a 'dengile'.

²³ Do botildi, waan rakki indiig aman : « Gem kol *Rabbiney, Buñ yaa jile gee sood di walla ? » Kar Iisa ñiyiico ðo gee kuuk goy ðo wer-ak aman :

²⁴ « Zeedonj kuu unje min ðo botol ta ñelel. Asaan nu kaawaako, gee dakina yaa bariye botol taat ñuu unje, kar ñu gediraado.

²⁵ « Wiktin yaa ase taat mee gerdi yaa uce ñaa ðibirin botol. Ya ku goy kara ðo wiktin-ata, ku as kooce ðihiro ho kuu indiñ aman : “ Gem kol tacco, pilni botol. ” Naar gay yaako telke aman : “ Nu ibanno kuñ min momo ? ”

²⁶ Kar kuuji telke aman : “ Ni tee ho ni see in kinke. Ki ñilde oki gee ðo werin kuuk berel ku geegirni. ”

²⁷ Kar mee gerdi-ak yaako telke pey aman : “ Nu ibanno kuñ min momo, etironj serek minniner, okinjo, kuñ gee kuuk gina jookumo. ”

²⁸ Kar ðo wiktin taat kuu taliñ aginiyko Ibraayim, Isaaka, Yakuub ho in nabiinna okinjo ðo *Meennaw ta Buñdi, kar kuñ gay, ñuuko orinjo kara-ak, kuu eeyme saanjo ho zulinjo yaa min ðakina.

²⁹ Do Meennaw ta Buñdi-at, gee yaa ase min coke ka pati, min gale ka pati, min watiine ho min munsakne. Okinjo, ñuu goye kedër ðo tee ka iidin ta Meennaw ta Buñdi.

³⁰ Ansii ko, min gee kuuk ðin goy aaro, daarin yaa ogire, ho min gee kuuk ðin ogire, daarin yaa ðake aaro. »

*Iisa in gee ku Zeruzaleem
(Matiye 23.37-39)*

31 Do wiktin taar-at, *Pariziyenna daarin 6aawiiji do Iisa ho ɲu kaawiiji aman : « Uc min anne, deet wer ka pey. Yampa, *Herood rakaan dee. »

32 Iisa gay telkiico aman : « Baan kaawonji do guberneer kaak neenduw ar sokriya-ak aman : “ Min yiriyta yoo kawta, nu gina riy ta atke aaridnar ho ta coole geemir. Kar yiriy ta subbin̄kar gay, naa gaasin riy-ata. ”

33 Kar gay, nu ic ko botol ta Zeruzaleem. Min yiriyta, kawta ho neginda oki, illa naa sinje in̄ un̄du. Yampa, nabiin̄ce, ɲu daggig do kara min do geeger-aka.

34 « Tuɓina, tuɓina, gee ku Zeruzaleem, kun̄ko kuuk daggig nabiinna, ho ɲuur kuuk Bun̄ ɲaamiiko oki, ku zeergig in̄ dambay nam ɲu matiyo. Dees minaw, nu ictu niyin a naako numin̄ko, kun̄ gee ku Zeruzaleem, ar kokir taat gootig ron̄ti in̄ gezgirti. Kar kun̄ gay pooce !

35 Di ɲaar-ak, goyiro in̄ gerko. Ka seener nu kaawaako, ku talaanno pey tak-tak nam yiriy taat kuu asiy kaawe aman : “ Rabbin̄ Bun̄ yaa barkiyin̄ ɲaar kaak as in̄ sin̄ kun̄ji ! ” ‡ »

14

Coole ka gemor in̄ yiriy ta sabitdi

1 Yiriy rakki in̄ yiriy ta *sabitdi, rakki min agin-daw ku *Pariziyennar 6aawtu in̄ Iisa do geriy a ɲu 6aa tee. Gee kuuk goy ede-ak okin̄co leeyig odinco ruum do Iisa ya ɲaa ɲepidin̄ *gaanuunco wala kawwi.

‡ 13:35 Wer ka gase kaawor do Soom 118.26.

² Do wer-ak, gem rakki gin raduw ta waase zinjkar goy do unji ka Iisa.

³ Iisa ictu kaawo ho na indiiig agindaw ku gaanu-undi in Pariziyenna aman : « Gaanuunte beraate botol ta coole gemor in yiriy ta sabitdi wala kawwi ? »

⁴ Kar nuur gay bugum cit-cit. Do wer-ak, Iisa obiig gem kaak radaw-aka, na cooliiga ho na kaawiji a naa deete.

⁵ Min naar-ak, Iisa iciico kaawo do gee kuuk do ger-ak aman : « Waa minninko in yiriy ta sabitdi, ya ronji wala berkiy kat gal do beendi, baayido imilin kodok ? »

⁶ Do bi naar-ak oki, nu bugum di cit-cit. Nu bal gedire telke.

Taayiika do bi ka dobe ka wer ka goyindi

⁷ Min gee kuuk nu koltu-ak, ay gem di bariya wer kaak tab naa goye unnda. Min Iisa taltu pa-ak, na deliico danla aman :

⁸ « Ya waan kolinjin do iidin ta obindi, dak goyenno unnda. Paa nuu kole gem kaak tatik pakgicin.

⁹ Yampa, gem kaak kolinjo-ak yaan kaawe aman : “ Gem kol sinji, uc rasig wer-an do gijin. ” Hiyya, kii ucej kat in kaan waase, ki baay goye aar ta geemir.

¹⁰ Kar gay, ya waan kolinjin-ak, goy aar ta geemir di. Ampaa kat, ya kaak kolinjin-ak ase, naan kaawe aman : “ Gem kol royay, as kii goye unnda anne. ” Paa kat, gee kuuk ku tiyiy sawa yaa ibine kadar kin kaan jaale.

¹¹ Nu kaawiy pa-ak, asaan ya gem kaak jaala ziy do unco ka eenji-ak, Bun yaa yeepin kapak tak-tak, ho ya gem kaak yeepa ziy kapak gay, Bun yaa jaalinji. »

Kole ka pokirnar do teendi

¹² Min naar-ak, Iisa kaawiji do naar kaak kolig do teendi aman : « Ya ki kol gee a nu baa tee do gerin, yiriyo wala aando, dak kolenno royna, sintan, gee ku adiy ka gerko, wala mutkiyin kuuk gay gamnar. Yampa, nuur oki yaan kole ho nuun kapiyin hagine taat nu teetu.

¹³ Kar gay, ya ki bera tee ka iidiner, kol pokirna, mersina, noolna in kuuk zin kico galcodo.

¹⁴ Ya ki gina pa-ak, kii gase galal, asaan nuur gediraado nuun kapiyin hagine taat kin beriico. Illa Bun kat yaan kapiyinti do wiktin taat naa nooyin nuur kuuk goy in botol do unji. »

Danjil ta gee kuuk nu kolig do iidiner (Matiye 22.1-10)

¹⁵ Min gee kuuk tiyaw dortu pa-ak, rakki kaawiji do Iisa aman : « Galal do naar kaak yaa goye do tee ka iidin ta *Meennaw ta Bundi. »

¹⁶ Iisa gay deliiji danla aman : « Gem rakki gina iidine. Na koltu gee dakina do teendi.

¹⁷ Pat ta teendi nece, na naamtu gay riyoy rakki a na baa kole gee kuuk sinco goya aman : “ Ason kodok ! Tee naar nee ko. ”

¹⁸ Kar nuur gay, okinco imiltu kayco a nu otaado. Ka awalle-ak kaawiji do gay riyor-ak aman : “ Baa nu, kaawiy do tatkuwin naadu saamiye. Din di nu gidiy morgo, illa nu baa ja talinji. ”

19 Ka seerɪŋkar kaawiiɟi aman : “ Baanu, kaawiy do tatkuwɪn ɳaadu saamiye. Diɳ di nu gidiiy barkay orok ku riyor, nu ɳaa ja gecinco. ”

20 Ka subbiɳkar kaawiiɟi aman : “ Nun daabiner di ob daatko. Do bi ɳaar-ak ko, nu gediraado naa ɳaawe. ”

21 Hiyya, gay riyor-ak yeepu do tatkuiy ho ɳa osiiɟig kaawinco-aku. Min tatkaw-ak doriig kaawin-ak, ɳa dapiɳtu ho ɳa kaawiiɟi do gay riyoy-ak aman : “ Gaɔ koɔok do werin kuuk berel ho do botilay ku geegirdi. ʼBaa kolig pokirna, mersina, noolna ho iɳ kuuk ziɳkico galcoɔo. ”

22 Jammiy sooɔa, gay riyoy-ak yeepu, ɳaa kaawiiɟi do tatkuiy aman : “ Gem kol tacco, nu ginit taat ki kaawiidu, kar wer gay goy di ɔake. ”

23 Hiyya, mee gerdi-ak kaawiiɟi aman : “ ʼBaa do botilay ku yeero ho gee kuuk kii ɳaame, wakilco ɳuu unje, paa kat, gerir yaa miine iɳ gee. ”

24 Ka seener nu kaawaako, min gee kuuk awalle nu koltu ho pooc-aɳ, yoo waan sa aawaagɔo teendu. ” »

*Maman gem yaa aadiɳ Iisa
(Matiye 10.37-38)*

25 Yiriy rakki, Iisa ica botol ho gee dakin aadaaga. ʼNa kolsitu ho ɳa kaawiico aman :

26 « Ya waan kaak rakaan aadindu, illa ɳaan elindu pak aginiyji, daaciy, kooginay, siɳtay ho ziy ka meenji oki. Yampa, ɳa ginaado tak-tak *maajiriɳcer.

27 Ya waan kaak icaagɔo etoy ka taabiner a ɳaan aadindu, ɳaar-ak gediraado gine maajiriɳcer.

28 Ya minninko rakki raka pine ger tatiko, illa ɲa goya ja kedfer, ɲaa tale ya gurusji yaaji nece ɲaa peyiɲ ger-aka.

29 Yampa, ya ɲa durcit baay ho ɲa bal peyiɲji, gee okinco kuuk biraw yaaji samtiye aman :

30 “ HUU, talon ja, gem-an tees pine gero kar ɲa bal peyiɲji ! ”

31 Ya sultan rakki raka taasine in giji, illa ɲa tala ja in askirnay kuuk alip orok ya ɲaa gedire taasine sultan kaak gin orok seer alip askirna do aaroy.

32 Ya ɲa gediraado gay, ɲaaji ɲaame paliinna min ɲu misa sereki, ɲuuji kaawe do sultan-ak a ɲuu gine maman garta yaa peye. »

33 Iisa gaayitit pey do kaawoy aman : « Minninko rakki gediraado ɲaan aadindu ya ɲa bal rasin malley okinji kaak ɲa gintu. »

Maral kuuk cille
(Matiye 5.13, Maark 9.50)

34 Iisa kaawtu pey aman : « Ku iban tam kadar maral, ɲuur gala. Kar ya ɲuur kat cille gay, kuuco gaaye maa ɲuu aawe ? Ha'a, ginno maanna.

35 Maral kuuk cille-ak, ɲuur kuunaydo diyarre do kidar wala do morginar. Gee oraag ka suusi. Ya ku gin denjina, laan denjinko samaane, kuu cokiye. »

15

Danjil ta tamga ta rawte
(Matiye 18.12-14)

1 Yiriy rakki, min gay obe miirir in gee ku pey kuuk gin zunuubinna, dakina baawiiji do Iisa a ɲuu cokiɲji.

² Do wer-ak, *Pariziyenna in agindaw ku gaandu-undi dapin̄tu ho ŋu kaawtu aman : « Gem-aŋ jaawa in gee kuuk gin zunuubinna ho ŋa tiya in ŋuura. »

³ Iisa gay deliico dan̄la aman :

⁴ « Cokiyon, ya rakki minninko gin tamgi miya ho ta rakki rawte, ŋaa gine maman ? Ŋaa rasiŋ kuuk dakina do kalaaner in gemo ho ŋa baayiy bariyin ta rawte nam ŋaa gasinti.

⁵ Ya ŋa gasta, ŋaa aaciye ho ŋaa icin do gornay.

⁶ Ŋaa yeepe geero ho min ŋa ote, ŋaa kolin̄ roy-nay in mutkiyy ho ŋaaco kaawe aman : “ Ason, aacyon in nunu asaan tamgar taat rawte-at, nu gasta. ”

⁷ Ka seener nu kaawaako, ampaa kat, ya gem rakki gay zunuubinnar ibinig nigin̄ji, *dubal ku Bun̄di yaa aaciye dakina. Aaciye ŋaar-ak pakgig aaciye kaak dubal-ak yaa aaciye in gee kuuk orok parrika in parrika kuuk pakira a ŋu goy ko in botol do un̄ji ka Bun̄di ho isgigdo in jipte ka goyiŋco. »

Dan̄il ta gurus ka rawte

⁸ Iisa gaayiitit do kaawoy aman : « Ya daatik rakki gin tammin orok ku gurusdi ho rakki rawte, ta biyaado lampa taa tale samaane ho taa elne lapad-lapad adiy ka gerti nam taa gasin̄ji walla ?

⁹ Ya ta gasga, ta kolin̄ gaadinti in mutkiyti ho taaco kaawe aman : “ Ason, aacyon in nunu, asaan tammar kaak rawte, nu gasga. ”

¹⁰ Ka seener nu kaawaako, dubal ku Bun̄di yaa aaciye oki dakin pa, ya gay zunuubinnar rakki kat ibinig nigin̄ji. »

Dan̄il ta koogin seera

¹¹ Iisa kaawtu pey aman : « Gem rakki gin koogin seera.

¹² Yiriy rakki, ronji ka kapak kaawiiji do tacco aman : “ Baaba, baañu, min malle-añ, berduut ko hagner. ” Hiyya, tacco ooytu ho ña deediicog malley do kooginay seerco.

¹³ Gin menaw seer subba, ronji ka kapak-ak gidiiyig gannay okiñco ho ña deettu in gurusji do darre ta serek. Anner-ak, ña kanjit ko kanje in gurus nam wer kaak ña gaasiiga.

¹⁴ Wiktin taat ña gaasga, mey jaarik unjitu do darre-ata ho maan kaak ñaa tee sa ginno tak-tak.

¹⁵ Hiyya, ña baawtu bariye riyo. Gem rakki min do darre-at iciiga, ña ñaamiig gooye kinziirna do morginay.

¹⁶ Do wer-ak, ña raka kin miine adiy in keckil* kaak kinziirna eeymiy-ak di oki, waan bergijido.

¹⁷ Hiyya, ña pakiriit kat duniin kee ho ña kaawtu aman : “ Way, nun-añ kati, gay riyor ku tanni tiya maak-kawtira nam ñu pica siro. Kat nun gay mata anne in meya !

¹⁸ Nun naa yeepe in tanni ho naaji kaawe aman : Baaba, nu nig do unji ka Bunđi ho do unjin.

¹⁹ Dakin talindudo pey ar ronji. Talin ko ar nu gay riyon di. ”

²⁰ Hiyya, ña uctu, ña deettu wer ka tacco. Min ña asa misa serek di, tacco taliiga ho ña taltu aminduwiyy dakina. Ña uctu in gadiy, ña baawtu ñaamiñji. Min ñu ñaame, ña baamiyiig tipic ho ña giniiji cuud.

²¹ Kar ronji kaawiiji aman : “ Baaba, nu nig do

* **15:16** 'keckile' : Werin daarin, ñu kaawa a 'goddo'.

unji ka Bun̄di ho d̄o unjin̄. Dakin talindud̄o pey ar ronjin̄. ”

22 Kar tacco gay kaawiico d̄o gay riyoy aman : “ Kuṅ-aṅku, gadon̄ kodok. Iyon̄jit kesuun taat kaalne-ata ho ison̄jiita. Un̄jon̄ji korkido ho ison̄ji oki ṅugira.

23 Iyon̄ ijilin̄ kaak dub-dub-aka ho dapsiyon̄ga. Gininte iidin̄ yaarko ho aacyinte !

24 Gii iidiye-ak asaan ron̄du kaak ku taliy-aṅ, ar ṅa mate ho din̄ gay ṅa goy in̄ odinay. ṅa rawte ho din̄ gay, nu gasga. ” Hiyya, ṅu teestu iidine.

25 « Wiktin taar-at, ron̄ji ka aawo gay deet yeero. Do yeepin̄ji, min ṅa gaay ote geero, ṅa dora gan̄gin alaw.

26 Hiyya, ṅa koltu gay riyor rakki ho ṅa indiig aman : “ ṅaar maa di kuuniy geero ? ”

27 Gay riyor-ak telkiiji aman : “ ṅaar sin̄jin̄ kaak kapak-ak d̄oo ase ho takko dapsiyig ijilin̄ kaak dub-dub-aka, asaan ṅa as in̄ cewey. ”

28 Min ron̄ji ka aawo dortu pa-ak, ṅa dapin̄tu aale ho ṅa pooctu un̄je geero. Kar tacco amiltu salin̄ji a ṅaa un̄je geero.

29 ṅaar gay telkiiji d̄o tacco aman : “ Cokay baaba ! Gin elgin̄ dakina nu gina riy locin̄ di ho yiriy rakki nu bal pooce kaawon̄. Kar lotu gay, yoo ron̄ awkor oki, ki baldu bere naa iidiye in̄ roynar.

30 Kar gay, wiktin ta ron̄jin̄ kaak kan̄je in̄ mallen̄ in̄ azbin̄na as gay, ki dapsiyjiig ijilin̄ kaak dub-dub-aka. ” »

31 Tacco gay telkiiji aman : « Gem kol ron̄ji, kin̄ goy doo in̄ nunu ho gamin kunto, okin̄co, ṅuur kun̄jin̄ di.

³² Kar gay, ya ta6-ak, ginte iidiye ho ginte aaciye, asaan sinjiñ kaak ki taliy-añ, ar ña mate, ho diñ gay, ña goy in odinay. Ña rawte ho diñ gay, nu gasga ! »

16

Dañil ta gay riyor kaak neenduwo

¹ Yiri rakki, Iisa deliico pey danla do maajirnay aman : « Gem rakki gay gamnar, ña gin gay riyor rakki ña beriiñig gamnay do pisinji. Kar gee daarin astu ñu osiiji do tatkaw-ak aman : “ Yaman gay riyon-añ nigaag gamnan. ”

² Tatuwiyy-ak koliiga ho ña kaawiiji aman : “ Nu dor gee kaawa jookumo do bi kanjiñ. Osor ja gurus kaak ki gastu, asaan min yiriyta-añ ki goyaado pey tak-tak kaaco ka gamnar. ”

³ Kar gay riyor-ak osiig adiy aman : “ Tatuwir imilaan min do riyor. Gawin sa, nu ka gawnarro ho naa oce sa, sokañ diyaanu. Kar nun-añ, naa gine zir maman ga ?

⁴ Wayya ! Nun iban maan kaak naa gine. Ansi-ak, ya ña imilin min do riyor oki, gee goy di kuuk yaan obindu tara ! ”

⁵ Kar ña koliig ñuur okiñco kuuk ic daan ta tukuwiyy a ñuu ase rakki rakki. Naar kaak asji awalle-ak, ña kaawiiji aman : “ Daanañ minaw taat kiiji kappiye do tukuwir ? ”

⁶ Naar gay telkiiji aman : “ Nun, naaji kappiye yogingan miya ku sewindi. ” Kar gay riyor-ak telkiiji aman : “ Aan katkidjiñ ta daani, goy keder kodok ho siir yogingan orok beey di. ”

⁷ Kar ɲa kaawtu pey do ka pey aman : “ Kin gay tanjin minaw ? ” Naar gay telkiiji aman : “ Nun, naaji kappiye suwaalin miya ku *gemer. ” Gay riyor-ak kaawiji aman : “ Aan katkidjin ta daani, goy keder kodok ho siir suwaalin orok porpod di. ”

⁸ Hiyya, tatkuwiy oziliig gay riyoy kaak jookumo asaan ɲa ginit riyoy in neendaw. Ka seener, gee ku do duniiner-an, neenduwco taat benannico pakgit ta ɲuur kuuk goy do portikaw ta Bunɗi. »

⁹ Iisa gaaytu pey aman : « Ka seener nu kaawaako, obguwon roynaw in gurus kaak jagaag gee ku duniiner. Paa kat, wiktin taat gurus-ak gaase, Bun yaako obinjo do geriy kuu goye doo.

¹⁰ Naar kaak gaara ziy a ɲuu amniyinji in gamin kuuk sooda, kuuk dakina oki, ɲaaco gedire. Kar ɲaar kaak nigaag gamin kuuk sood-ak gay, kuuk dakina oki, ɲaa niginco.

¹¹ Ya gamin ku duniiner kat ku balco gedire-ak, waa yaako amniye gamin kuuk ta6 ?

¹² Ya ku tiya gamin ku geemir, ku maaniikon gay, waa yaako berinco.

¹³ « Ginno gay riyor kaak yaa gine riy do agindaw seera. Ya ɲa gina pa, ka rakki, ɲaa elinji, ho ka rakki gay, ɲaa poocinji. Kar pey, ka rakki, ɲaa ice kaawoy, ho ka rakki gay, ɲa icaatdo. Ku gediraado abdiye Bun ho kuu abdiye pey gurus. »

*Iisa kaawa do bi ka gaanuun in Meennaw
(Matiye 11.12-13, 5.31-32, Maark 10.11-12)*

¹⁴ Do wer-ak, *Pariziyenna kuuk goy cokiya kaawin ku Iisa-ak samtiaaji asaan ɲu el gurus dakina.

15 Kar Iisa kaawiico aman : « Kuŋ Pariziyenna, ku el gaare zinjiko do uŋco ka geemir a ku gee sellen. Kar Buŋ gay ibingit ta aditko. Asaan maan kaak gee taliig ta6-ak, Buŋ gay yilaaga.

16 « Taat *gaanuun ka Muusa kaawtu in taat nabiinna gaartu, taŋco di tee kee nam wiktin taat Yaaya-Batist astu. Min ŋa ase, ŋu gaariit ko Kabarre ta Gala ta *Meennaw ta Buŋdi ho ay gem di oosa kaay a ŋaa uŋje.

17 Ku tala maman ? Samaane in ki6a, ŋuu sawle melen di walla ? Ha'a, melen do. Kar nun gay kaawaako, taar-at oki melen min wer rakki kaak ŋu siirtu do gaanuundi yaa amile.

18 « Gem kaak totirit daaciy ho ŋa obtu ta pey, ŋaar-ak kokina karan di. Kar gem kaak ob daatik taat mitti totirta, taar-at oki daaciy do. »

Danŋil ta gay gamnar in Lazaar

19 Iisa deltu danŋla aman : « Gin gem rakki gay gamnar. Ŋa isa kesuun taat samaane, dindiko ho kaalne, ho kun kawta ŋa gina iidine, ŋa tiya gala.

20 Gin oki pokiriŋce rakki sinji Lazaar. Ŋa weya do botol ta geero ta gay gamnar-aka. Zinj kay okiŋco mutay di.

21 Ya gay gamnar-ak tiyaw, ŋa raka kin tee kaak gaama keder-ak di, oki ŋa gas do. Illa kaŋ kat asa meraag mutiyji.

22 Yiriy rakki, pokiriŋce-ak mattu ho *6ubal ku Buŋdi iyiig do wer kaak Ibraayim goyiyo. Kar gay gamnar oki mattu ho ŋu tiisiiga.

23 Gay gamnar-ak taafiya dakina ba oole. Ŋa jaaltu kaay ho ŋa taliig min serek Ibraayim in Lazaar kaak goy do serpey.

²⁴ Hiyya, ɲa teestu koole aman : “ Kuk, gem kol tacco Ibraayim, tal aminduwir. Kaawiy do Lazaar ɲaa coopin kormoy do amiydi, ɲaadu corre do bir, gaayar yaa boosen dako. Yampa, ak-an patiy kaar. ”

²⁵ Kar Ibraayim kaawiji aman : “ Gem kol ronji, pakar do goyiɲi ka awalle. Ki gas galal ho Lazaar gay taabiye. Din anne-an, Lazaar gas galal, ɲa jammiy kate ho kin gay taabiyaw. ”

²⁶ Ta taar-anno di, gin oki bee baata datikte. Ansii kat, ya gee kuuk uc min anne raka ɲaa do werko wala kuuk min do werko ho rakaani ase-ak, ɲu gediraado ɲuu aalin bee-aka. ”

²⁷ Hiyya, gay gamnar-ak kaawtu aman : “ Baan ja, ɲaamig Lazaar do ger ka tanni. ”

²⁸ Nu gin kur sinɲar beey, ɲa ɲaa miniɲo paa ɲuur oki yaa ase do wer kaak nun taabiyiy-anɲa. ”

²⁹ Ibraayim telkiji aman : “ Sinɲan, ɲuur gin ko gaanuun kaak Muusa siirtu ho in taat nabiinna gaartu. Illa ɲuu ice kaawco ! ”

³⁰ Gay gamnar-ak kaawiji aman : “ Gem kol tacco Ibraayim, taar-an soodco. Illa ya waan kaak min ba oole ɲaawco ja kat, ɲuu ibiniɲ nigiɲco. ”

³¹ Ibraayim gay kaawiji aman : “ Ya ɲu pooc icin gaanuun kaak Muusa siirtu ho in kaawin kuuk nabiinna gaartu-ak, ya waan kaak nooy min do muuti kaawco oki, ɲu icaado kaawoy. ” »

17

*Taayiik ta Iisa do bi ka saamiyindi
(Matiye 18.6-7,21-22, Maark 9.42)*

¹ Iisa kaawiico do maajirnay aman : « Gamin goy di kuuk iya gee do zunuubinnar. Kar naar kaak unjaag eenji do zunuubinnar gay, do gaayay.

² Gem naar-ak, nuuji duune tolo do gaayay ho nuu accin do barrer, guna min naa unje rakki min eenji kuuk imaanco sooda do zunuubinnar.

³ Yaman goyon godom !

« Ya sinjin kat nigjin, leesiy. Kar ya na ibinig niginji-ak, saamiyiy.

⁴ Ya yiriy rakki di na nigjin dees peesira ho na asji dees peesira a kiiji saamiye, naar-ak saamiyiy. »

Imaan taat kapak gin gudurre

⁵ Min naar-ak, paliinna kaawiji do Iisa aman : « Gem kol Rabbinni, gaayninta imaanni. »

⁶ Kar *Rabbin Iisa telkiico aman : « Nu kaawaako, ya ku gin imaan kapak ar ron ku mutaard, nec kuuji kaawe do et-an aman : “ Janku do barrer. ” Ek di naa janke. »

Gay riyor kaak ginit riyoy

⁷ Iisa kaawtu pey aman : « Ya rakki minninko gin gay riyor kaak gawnaaji wala kaak gooyaaji, ya na asa curtan min yeer di, kiiji kaawen ko a naa tee walla ?

⁸ Ha'a, kaawaajido. Kiiji kaawe aman : “ Sorig gamnan ho is ku pey, ginor maan naa tee. Kar wiktin taat nu tee aay ja, kat kin asiy tee ba aaro. ”

⁹ Gem-ak yaa ozilin gay riyoy asaan na ginit riy okintit taat na gaariiji walla ? Ha'a, ozilaagdo.

¹⁰ Ansi-ak kunke oki, ya ku ginit riy okintit taat Bun gaariiko, kaawo aman : “ Nin gay riyor kuuk maala, ni ginit riyini taat nu gaarintin di. ” »

Iisa in gee orok kuuk dukum burdum

11 Wiktin taat Iisa 6aayiy Zeruzaleem, ɲa aaliig gunɲar ku kid ka Samari inɲ ka Galile.

12 Min ɲa gaay unje ɔo helliner, gee orok kuuk ɔukum burɔum 6aawtu ɲaaminɲi. Min ɲu ɲaamtu, ɲu peytu serek

13 ho ɲu teestu koole aman : « Hey, gem kol tacco Iisa, tal aminduwni ! »

14 Min Iisa taliigu, ɲa kaawiico aman : « Baan gaaronɲ zinɲkiko ɔo gay satkiner. » Hiyya, min ɲu 6aa misan di, ɲu caltu ko.

15 Min ɲu tal zinɲkico cale, rakki minninco yeepu ɔo Iisa ho ɔo yeepinɲi-ak ɲa oziliy Buɲ inɲ gaay tonɲo aman : « Darɲin ɔo Buɲdi ! Darɲin ɔo Buɲdi ! »

16 Kar min ɲa ottu ɔo wer ka Iisa, ɲa dersitu ɔo unɲi nam ɲa noodig unɲi keɔer ho ɲa oziliiga. Gem-ak min kid ka Samari.

17 Hiyya, Iisa kaawtu aman : « Gee kuuk orok-ak okinɲo bal cale walla ? Kar kuuk parrik gay moo ? »

18 Talonɲ kate, min okinɲo kuuk cale-anɲ, illa ɲa marte-anɲ di kaak yeep ozile Buɲ. »

19 Kar Iisa kaawiiɲi ɔo gem-ak aman : « Ucu, 6aa kate. Imaanɲinɲ kat jilinɲinɲ. »

Ase ka Meennaw ta Buɲdi (Matiye 24.23-28,37-41)

20 Min ɲaar-ak, *Pariziyenna indiig Iisa aman : « *Meennaw ta Buɲdi yaa ase kimin ? » ɲaar gay telkiico aman : « Meennaw ta Buɲdi, taar asaado ar maan kaak gee taliyo.

21 Gee kaawaado aman : “ Talonɲ, ta anta ” wal “ Taar ko antare, ” asaan, ka seener, Meennaw ta Buɲdi, taar goy ko ɔatikko. »

²² Kar Iisa kaawiico do maajirnay aman : « Wiktin yaa ase taat ku rakaan talin nun *Ronj gemor ho ku talaanno, yoo yiriy rakki di oki.

²³ Gee yaako kaawe aman : “ Talonj njaar ko anka ” wal “ Njaar ko ankare. ” Dakonj baanno ho dakonj aadinco do.

²⁴ Ka seener gay, nun Ronj gemor, naa ase ar bunj kaak irnaw cippit min baay yoo gale ka pati.

²⁵ Kar gay, illa nun Ronj gemor, naa taabiyej ja dakina ho gee ku dinjka yaan pocindu.

²⁶ Yiriy taat nun Ronj gemor, naa yeepe-ak, taa kuuniye ar maan kaak asco do geemir wiktin ta nabi Nowe.

²⁷ Wiktin taar-at, gee tiyaw, nu siyaw ho nu oba daadi nam yiriy taat Nowe unjitu do markab kaak tatiko. Hiyya, amay kuuk dakina paaytu ho kuuk boke boke teeyiig gee okinco.

²⁸ Ampaa di oki, do wiktin ta gem kaak nu koliy Loot : gee tiyaw ho siyaw, nu gidinya gamna ho nu imila gaminco ku gidiyir. Nu taata atay ho nu pina geray.

²⁹ Kar gay, yiriy taat Loot amiltu min do geeger ka Sodom*, Bunj nokiico ak ta baruukiner, ho okinco, na idiigu dakap.

³⁰ Ampaa ko, wiktin taat nun Ronj gemor, naa ase oki, taa kuuniye pa.

³¹ « Yiriy taar-at, gem kaak jammiya kara gedi-raado unje atta naa soke gamnay. Ansii di oki, kaak deet do morgoy sa yeepaado geero.

* **17:29** 'geeger ka Sodom' : Gee ku geeger-ak goy do wiktin ta Ibraayim. Bunj idiig geegirco asaan goyinco jookum aale (Zeneez 19.24-28).

³² Moyon do taat astit do daaciy ta Loot.†

³³ Gem kaak gooya ziy asa rawtinji ho kaak rawtaag ziy asa jilinji.

³⁴ Nu kaawaako, do aando taar-ata, ya gee seer weya ka danlil, ka rakki nuu icinji ho ka rakki nuu rasiinji.

³⁵ Ya daad seer eygaw, ta rakki nuu icinti ho ta rakki nuu rasinti. [

³⁶ Ya gee seer baa do morgor, ka rakki nuu icinji ho ka rakki gay nuu rasiinji. »]‡

³⁷ Kar maajiray ku Iisa indiig aman : « Gem kol Rabbinni, maanna-an yaa kuuniye momo ? » Naar gay telkiico aman : « Do wer kaak maan mattu-ak di, damaarlin paayiyo. »

18

Gay seriiner inj murgila

¹ Min naar-ak, Iisa deliico pey danla do maajiray a nuu salkiyguwe doo, nuu rasenna tak-tak.

² Na kaawiico aman : « Gin gem pa gay dukume seriiner do geeger rakki. Na karmaydo Bun ho na indado*.

³ Do geeger-ak, gin oki murgil rakki. Ta baggiyi do ka seriiner-aka. Ta sakkiiiji aman : “ Gem kol tatkaw, baanu, talit kaawni inj adiner-anka. ”

† **17:32** ‘daaciy ta Loot’ : Daaciy ta Loot raɓiltu marlo asaan Bun kaawtit a ta kolsaado ho taar gay kolse (Zeneez 19.26). ‡ **17:36** Kaaw taar-an ginno do makaatamna daarin ku Bunde kuuk nu siirtu min awalle inj kaaw ta Grek. * **18:2** ‘indado’ : Werin daarin, nu kaawa a ‘inaddo’ wala a ‘jaalaydo’.

⁴ Dees dakina zer ña pooçaadi, kar min ñaar-ak, ña osiig adiy aman : “ Ka seener, nu karmaydo Buñ ho nu indado.

⁵ Inj taar-an oki, naati talin kaawti paa di. Yampa, daatko-an toddu wero. Ya nu talit kaawti, taan rasindu, naa gase kaar. ” »

⁶ *Rabbin Iisa gaayiitit do kaawoy aman : « Talon ja gay dukume seriiner kaak bagdo botolan ka ! Din sa ña talit kaaw ta murgil-anta.

⁷ Kar ya ñuur kuuk Buñ dobtu alaaji yiriyo ho aando, maa di ña dukumiicodo seriine. Wala ñaa taaye talin kaawco ? Ha'a, taayaado.

⁸ Ka seener nu kaawaako, kodok di Buñ yaaco dukume seriin inj botilti. Kar maan rakki goya, wiktin ta nun *Ron gemor naa yeepe, naa gase gee kuuk gin imaan walla ? »

Danjil ta Pariziyencer inj ta gay obe miirir

⁹ Iisa deltu danja rakki do gee kuuk tala zinjico a ñu goy inj botol do unji ka Buñdi ho ñu talaag eenco ar maan ka maala. Ña kaawiico aman :

¹⁰ « Yiriy rakki, gee seer unje salaane do *ger ka Buñdi. Ka rakki Pariziyence, ka rakki gay, gay obe miirir.

¹¹ Pariziyence-ak teestu salkiye do adiy inj ka peyinji aman : “ Buñdu, nu delaajinj barkine asaan nun arro gee kuuk kokinay, kuuk jookumo ho kuuk kokina miday wal daad kara. Naañ ozile asaan nun arro gay obe miirir-an ka.

¹² Do suugin rakki, nu ica sayamne menaw seera ho nu bera zakaane min gamnar okinco kuuk nu gasiyo. ”

13 Kar gay obe miirir-ak gay, peytu aaro ho ɲa oniig kaay. ɲa rakaado kocile tak-tak ka samaaner. ɲa obiig gongumoy ho ɲa lokliktu aman : “ Bunɗu, tal aminduwir, nun gay zunuubinnar. ” »

14 Iisa gaayiitit pey do kaawoy aman : « Ka seener nu kaawaako, do wiktin taat gay obe miirir-ak yeptu geero, Bun talga a ɲa goy in botol do unji. Kar Pariziyence gay, ɲa pooɗga. Asaan ɲaar kaak jaala ziy, Bun yaa oninji ho ɲaar kaak ona ziy gay, Bun yaa jaalinji. »

Iisa in koogina

(Matiye 19.13-15, Maark 10.13-16)

15 Do wiktin taar-at, gee daarin iyiiig kooginco ku ɲaada do Iisa a ɲaaco lee pise, ɲaa barkiyinco. Min maajirna taliigu, ɲu leesiico do gee-aku.

16 Kar Iisa gay koliig koogin-aku ho ɲa kaawtu do maajirnay aman : « Rason koogin-an yaadu ase. Dakonco todenno, asaan *Meennaw ta Bunɗi taar do gee kuuk ar koogin-an ku.

17 Ka seener nu kaawaako, ya waan kaak bal ooyin Meennaw ta Bunɗi ar mico, ɲa unjaado tak-tak. »

Iisa in gay gamnar

(Matiye 19.16-30, Maark 10.17-31)

18 Do wer-ak, tatkaw ka *Yuudinnar rakki indiig Iisa aman : « Gem kol tacco, kin kaak sellen, naa gine maman naa gase goye ka gaasdo ? »

19 Iisa gay telkiji aman : « Maa di ki koliin a nu sellen ? Ginno gem kaak sellen do kidar, illa Bun keeji di.

20 Kin ibingig *gaanuun kaak Buñ bertu do geemir : “ Kun miday, dakoñ kokinenno daad kara ho kun daad oki, dakoñ kokinenno miday kara, okiñko, dakoñ deenno gee, dakoñ kokinenno gamna, dakoñ raadenno inñ sin ku gemor, beron horoomin do aginiyko. ” »

21 Gem-ak telkiiji aman : « Nu karmiyiig gaanuun-añ okiñji min nu kapak di. »

22 Min Iisa dortu pa-ak, ña kaawiiji aman : « Dakjiñ pey maan rakki : 6aa gidiyig gamnañ okiñco ho deedig gurus-ak do pokirnar. Paa kat, kii leen malleñ do unji ka Buñdi. Kar asu, aadnu. »

23 Min gem-ak doriit kaaw-at, ña yiimiit wijeeney asaan ña gay gamnar.

24 Min Iisa taltu kadar gem-ak yiimit wijeeney-at, ña kaawtu aman : « Unje ka do Meennaw ta Buñdi, ñaar rada do gay gamnar !

25 Ka seener, lokumo gediraado taa bire min do bee ka ripirrer. Kar do gay gamnar gay, unje do Meennaw ta Buñdi yaaji gine pey rad paka. »

26 Gee kuuk cokiyaaga-ak kaawtu aman : « Di ampa-añ gay, waa yaa gase jile ? »

27 Iisa gay telkiico aman : « Maan kaak patiya kayco ku geemir, do Buñdi gay, ña melen di. »

28 Hiyya, Piyer kaawiiji do Iisa aman : « Kar nin kuuk rasig gaminni ho ni aadiñciñ-añ gay ? »

29 Kar Iisa kaawiico aman : « Ka seener nu kaawaako, ya gem kaak rasig geriy, daaciy, sinñay, aginiyji, kooginay do saan ta *Meennaw ta Buñdi-ak,

30 do goye ka diñka, ñaa gase dakin paka, ho do wiktin taat yaa ase neginda gay, ñaa gase goye ka gaasdo. »

*Kaaw ta Iisa do bi ka muutuy in nooyinji
(Matiye 20.17-19, Maark 10.32-34)*

³¹ Min naar-ak, Iisa koliig paliinna kuuk orok in seer keeco ho na kaawiico aman : « Cokiyon, din gi coona Zeruzaleem. Anner kat, gamin okinco kuuk nabiinna siirtu do saan ta nun *Ron gemor-ak yaa ase uudinco.

³² Njuun berin do pise ka gee kuuk Yuudinnado, nuun warindu, nuudu samtiye ho nuudu pice ulna.

³³ Njuun koocindu in kordinjo ho nuun deendu. Kar yiriy ta subbinjar gay, naa nooye. »

³⁴ Kar paliinnay gay ibanno tak-tak maan kaak Iisa rakiy kaawe asaan nu cigilcot baat ta seener.

*Coole ka noolol
(Matiye 20.29-34, Maark 10.46-52)*

³⁵ Wiktin taat kun Iisa gaay ote do geeger ka Zeriiko, gin nool kaak goy oce do bit ka botildi.

³⁶ Min na doriig gee kuuk dakina biraw-ak, na inditu maan kaak kuuniye.

³⁷ Nu telkiji aman : « Na Iisa kaak min geeger ka Nazareet kat biraw. »

³⁸ Hiyya, na teestu koole aman : « Iisa *Ron ka Dawuud, tal aminduwir ! »

³⁹ Gee kuuk ogir-ak, awniji aman : « Ha', bugam ! » Kar naar gay, gaayay jaala jaalen di aman : « Iisa, Ron ka Dawuud, tal aminduwir ! »

⁴⁰ Iisa peytu ho na kaawiico a nuuji iyinji. Min nu iyijiga, Iisa indiig aman :

⁴¹ « Ki raka naan gine maa ? » Nool-ak telkiji aman : « Gem kol Rabbiney, nu raka kin odinar yaa pile-an di. »

⁴² Iisa gay telkiji aman : « Odinan, nu pilon. Imaanjin kat coolinjin. »

⁴³ Ta bite-aŋ di, odinay piltu. Min ŋaar-ak, ŋa aadiig Iisa ho ŋa oziliy Buŋ, ho gee okiŋco kuuk taliig maanna-ak, ŋuur oki oziliig Buŋ.

19

Iisa iŋ Zaase

¹ Kuŋ Iisa unjitu do geeger ka Zeriiko, kar ŋu bira iŋ unco.

² Do geeger-ak, gin gem rakki paa sinji Zaase. Ŋa tatkaw ka gay obe miiri ho ŋa gay gamnar.

³ Ŋa bariya botol taat ŋaa taliŋ a Iisa kar waa. Kar gay, ŋa talgigdo asaan ŋa geeram ho gee ginji dakina.

⁴ Hiyya, ŋa gadtu unɗa, ŋa coktu ka et kaak ŋu koliy sikomoor. Paa kat, ŋaa taliŋ Iisa ya ŋa biraw.

⁵ Min Iisa ottu do wer-aka, ŋa jaaltu kaay ho ŋa koliig aman : « Zaase, paay kodok. Yiriyta-aŋ illa nu ɓaa paaye gerko. »

⁶ Kodok di, Zaase paaytu ho ŋa ŋaamiig Iisa iŋ galal.

⁷ Min gee okiŋco taltu pa-ak, ŋu teestu gujumjume aman : « Ha', talon gem-aŋ ɓaa paaye do wer ka gay zunubinnar-aŋka ! »

⁸ Min ŋaar-ak, Zaase peytu do unji ka *Rabbin Iisa ho ŋa kaawiji aman : « Gem kol Rabbiney, nun naa berin serip ta mallel do pokirnar ho ya nu ic gurus do gemor iŋ gaayo, naaji yeepiŋ dees poodi. »

⁹ Hiyya, Iisa kaawiji aman : « Yiriyta-aŋ Buŋ as jiliŋ gee ku ger-aŋka, asaan Zaase oki min roŋ ku Ibraayim.

¹⁰ Ka seener gay, nun *Roŋ gemor as bariye gee kuuk rawte, naa jiliŋco. »

*Danjil ta sultan in gay riyor
(Matiye 25.14-30)*

¹¹ Iisa gaayiitit pey do danjlay do gee kuuk cokiyaaga, asaan naar gaay ko ote Zeruzaleem ho gee pakira kadar *Meennaw ta Bunji taar asa ko.

¹² Danjlay-at aman : « Gin gem rakki baaco tiya meennaw. Na raka baa marti serek a nuu darjiyinji sultan do darrey, kar kat naa yeepe.*

¹³ Paa ko, na koltu min gay riyoy gee orok. Na deediico tammin orok kuuk nu koliy 'miin'† ho na kaawiico aman : " Ginon in naar riyo nam yiriy taat naa yeepe. "

¹⁴ Kar gee ku darrey gay elgigdo. Paa ko, nu naamtu gee do aaroy, nuuji kaawe do sultan kaak tatko aman : " Gem-an ni rakaagdo kiini darjiyin sultan. "

¹⁵ In taar-ata oki, nu darjiyiiga ho na yeptu do darrey. Min na yeepe, na koliig gay riyoy kuuk na berco gurus-aku, na raka tale maan kaak nu gastu min kuwa.

¹⁶ « Kaak awalle baawtu ho na kaawtu aman : " Gem kol tacco, gurusji-an iy pey eenji orok min kuwa. "

¹⁷ Sultan-ak oziliig aman : " Seese, kinke-an gay riyor kaak samaane. Do gamin kuuk sood-an sa, ki gaar zin kadar naan amniye. Naar-ak, naan diye tatkaw, kii goye kaaco do gegirnay kuuk orok. "

¹⁸ « Ka seerin kar baawtu ho na kaawtu aman : " Gem kol tacco, gurusji-an iy pey eenji beey min kuwa. "

* **19:12** Do aadin ta gee ku Room, na sultan ka tatik kat darjiya sultinnay do kidinco. † **19:13** 'miin' : Miin rakki, na gurus kaak gem gasiy do mena miya ku riyor.

19 Sultan gay oziliig aman : “ Seese, kinke-an oki, naan diye tatkaw, kii goye kaaco do geegirnay kuuk beey. ”

20 « Kar gay riyor ka pey astu ho na kaawtu aman : “ Gem kol tacco, an gurusji. Nu duuniig in nannguuna ho nu dummiyjinga. ”

21 Nu ginaajin kolaw asaan kin gem tongo. Ki soka gamin kuuk ki bal suude tingon‡ ho ki seda gamin kuuk ki bal luwincō. ”

22 « Sultan-ak kaawiji aman : “ Talon ja gay riyor kaak napkiyaado-anka ! Naan obe in kaaw taat amil min do bin. Ki iban kadar nun gem tongo. Nu soka gamin kuuk nu bal suude tingor ho nu seda gamin kuuk nu bal luwincō. ”

23 Ya ki iban pa-ak, maa di ki dummiygigdo gurusdu wer ka dummaayner ? Ansii kat, ya nu yeepe naa gasin gurusdu wee. ”

24 Kar na kaawiico do nuur kuuk goy ede-ak aman : “ Icon tamma-ak minnney ho beronjiig do naar kaak gin orok-aka. ”

25 Kar nuur gay kaawiji aman : “ Gem kol tacco, naar gin ko tammin orok ! ”

26 Sultan-ak telkiico aman : “ Cokiyon, naako kaawe, waan kaak gine, Bun yaaji gaaye min kuwa. Kar naar kaak bal ginen gay, ka sood kaak na gintu oki, Bun yaaji imiliji. ”

27 Kar adiner kuuk rakaado a naa gine sultinco-ak gay iyonduug anne ho daangu untu. ” »

28 Min Iisa gaastu in kaawoy, na ogiriico, nu ictu botol taat coona Zeruzaleem.

‡ 19:21 ‘tingon’ : Werin daarin, nu kaawa a ‘wer erindin’.

*Unje ka Iisa Zeruzaleem ar Sultan
(Matiye 21.1-11, Maark 11.1-11, Yaaya 12.12-19)*

²⁹ Wiktin taat Iisa gaay ote do hellinnan kuuk nu koly Betpaze in Betani, moota in koot ka Olibiyennar, na tabirtu maajirnay seera.

³⁰ Na kaawiico aman : « Baan do hellin ta unnda antare. Ya ku ote, kuu gase ron durkilal duune. Yiriy rakki, waan bal nepinji. Ipironga ho iyonduuga.

³¹ Kar ya waan indaako aman : “ Maa di ku ipirig ron durkil-anka ? ” Telkonji aman : “ *Rabbin kat rakaaga. ” »

³² Maajirnay baawtu ho nu gasiig gamin-ak uudin taat Iisa kaawiico.

³³ Wiktin taat nu ipiriiga, maaniico ku durkil-ak indiigu aman : « Maa di ku ipirig ron durkilal-anka ? »

³⁴ Nuur gay telkiico aman : « Rabbin kat rakaaga. »

³⁵ Hiyya, nu iyiiig do Iisa. Kar in kesuunco nu siddiyiga ho nu nepiig Iisa.

³⁶ Wiktin taat Iisa baawiy-ak, gee deeraaji kesuunco§ unci.

³⁷ Min na paayiy min do koot ka Olibiyennar ho na gaay ko ote Zeruzaleem, maajirnay okinco in dakinuwco-at alco gala. Nu teestu ozile Bun in gaay tongo do gamin okinco kuuk ajbay nu taltu.

³⁸ Do ozilinco-ak, nu kaawiy aman : « Rabbin Bun yaa barkiyin sultan kaak as in sin kunji !

§ 19:36 'Deeraaji kesuunco' : Awalle do darre ta Israyeel, ya gem kaak sinji alaw kat biraw, gee deeraaji kesuunco wala zimilla do botildi. Naar-ak gaara kadar gem-ak, nu talaag ar sultan.

Aapiye kuwa ka samaaner ho *darjin do Bun̄di do wer-aka ! »

³⁹ Min gee-aku, gin *Pariziyenna daarin̄ kaawiji do Iisa aman : « Gem kol tacco, awin̄co do maajirnan̄ a n̄uu bugume. »

⁴⁰ Iisa gay telkiico aman : « Nu kaawaako, ya n̄uur kat bugume, dambay gay yaa koolen̄ kate. »

Iisa in̄ gee ku Zeruzaleem

⁴¹ Wiktin taat Iisa gaay ko ote do geeger ka Zeruzaleem ho na talaag ko, na altu do saan ta geen̄ji

⁴² aman : « Wayyayo, gee ku Zeruzaleem ! Yiriyta-an̄ ku bal ibine maman aapiy yaa ase ! Kar din̄ gay, aapiy taar-at cigilko, ku gediraado gasinti.

⁴³ Wiktin yaa ase taat adinko yaa pine durdurre, n̄uuko leyin̄ko datko nam ku gediraado amile ho n̄uuko taasin̄in̄ko.

⁴⁴ N̄uuko idin̄ko dakap, kun̄ko in̄ geegirko, yoo dambi rakki sa goyaado do giji, asaan ku bal ibinin̄ wiktin taat Bun̄j astu a naako mogin̄ko* . »

Atke ka gee kuuk suugiya do ger ka Bun̄di

(Matiye 21.12-17, Maark 11.15-19, Yaaya 2.13-22)

⁴⁵ Min naar-ak, Iisa un̄jitu do *ger ka Bun̄di ho na teestu atkin̄ gee kuuk suugiya atta-aku.

⁴⁶ Na diyiiico aman : « Kitamne kaaw aman : “ Gerir, naar gin ger ka salaaner. ”† Kar kun̄ gay ginig ger ka kokiniydi. »

⁴⁷ Min na atkiigu, kun kawta, Iisa bildiig gee do ger ka Bun̄di. Kar gay, aginay ku darrer, agindaw

* **19:44** 'mogin̄ko' : Werin daarin̄, n̄u kaawa a 'sakuwin̄ko'.

† **19:46** Wer ka gase kaawor do Ezaayi 56.7.

ku gay satkiner in ku gaanuundi bariya botol taat nuu deenji.

⁴⁸ Kar nu ibanno maman nuu obinji asaan gee okinco cokiyaaga ho nu tala ko naar di.

20

Zinne ta Iisa asa min momo ? (Matiye 21.23-27, Maark 11.27-33)

¹ Yiriy rakki, wiktin taat Iisa bildiy gee do *ger ka Bun di ho na gaariico Kabarre ta Gala, agindaw daarin baawiiiji, nuur agindaw ku gay satkiner in ku gaanuundi, in aginay ku darrer oki.

² Nu indiig aman : « Kaawni ja, waa berjin botol taat ki giniy gamin-an ku ? Zinne-an, ki gasit min momo ? »

³ Iisa gay telkiico aman : « Nun oki naako indin ko, kar telkondu :

⁴ “ Waa naamig Yaaya na *batiziyiy gee ? Na Bun walla, nu geen di ? ” »

⁵ Nu teestu meele benannico aman : « Kar giiji telken kat a maa ? Ya gi telkiji a na Bun kat naamga, naate indinte pey aman : “ Maa di ku poocii kaawoy ? ”

⁶ Kar ya gi telke aman : “ Nu gee kat naamga, ” gee kuuk okinco-an yaate dawinte in dambay nuute deente, asaan okinco, nu pakira kadar Yaaya, naar nabiin ce. »

⁷ Hiyya, nu telkiiji do Iisa aman : « Ni ibanno waan kaak naamga. »

⁸ Kar Iisa gay kaawiico aman : « Di naar-ak, nun oki gaaraakonno waan kaak berdu botol taat nu giniig gamin-an ku. »

*Danjil ta gay gooye jineendi kuuk jookumo
(Matiye 21.33-46, Maark 12.1-12)*

⁹ Do wer-ak, Iisa deliico danjil do gee-ak aman : « Gin mee jineendi rakki. Na taattu rezeŋ, ŋa rasig do gay riyor a ŋuu gooyinji, kar ŋa deettu marti ho ŋa taaytu.

¹⁰ Do wiktin taat ron-ak nee, ŋa naamtu gay riyor do gee kuuk gooyaaga a ŋuuji berin haginey. Kar gee kuuk gooyaaga-ak, koocig gay riyor kaak ŋa naamtu-aka ho ŋu atkiig pisinji orok.

¹¹ Kar mee jineendi-ak naamtu gay riyor ka pey. Gee kuuk gooyaaga-ak koociiga, ŋu wariiga ho ŋaar oki, ŋu atkiig pisinji orok.

¹² Na naamtu pey ka subbinkar. Naar-ak oki, ŋu koociiga, ŋu awriiga ho ŋu acciig kara min do jineendi.

¹³ Kar mee jineendi-ak osiig adiy aman : “ Di naa gine maman ? Naa naame ron ka adir kaak nu elgiy dakina. Naar-ak, ŋu karmiyinji ! ”

¹⁴ Kar min gay gooyindi-ak taliig ronji baaco-ak, ŋu kaawtu benannico aman : “ Talon, ankar ko kaak ya tacco mate, jineen yaaji dake. Daantenŋa kar jineen yaate dake lote. ”

¹⁵ Hiyya, ŋu imiliig kara min do jineendi ho ŋu deeyiiga. »

Min pa-ak, Iisa indiig gee kuuk cokiyaaga-ak aman : « Mee jineendi-ak yaa giniŋco maman ?

¹⁶ Na asa deen gee kuuk gooyaag jineen-aka ho naa berin do gee ku pey. » Min gee-ak doriit kaawoy-at, ŋu kaawtu aman : « Tuɓina, maan naar-an, Bun yaa iyinji do tak-tak ! »

¹⁷ Kar Iisa gay taliig yalaan ho ŋa kaawiico aman : « Kitamne kaaw aman :

“ Nja dambi kaak gay pinindi accitu,

Naar ko gin dambi kaak ta6 ka gerdi. ”*

Kaaw-an baati maa ?

¹⁸ Ay gem kaak galji do dambi-an̄ka, n̄aa yiime karap-karap ho ya dambi-an̄ kat galji do kaay gay, n̄aa rigin̄in̄ji dagiygay. »

Kappiye ka miirir

(Matiye 22.15-22, Maark 12.13-17)

¹⁹ Min Iisa gaasiit kaawoy, agindaw ku gaanu-undi in̄ agindaw ku gay satkiner ibintu kadar Iisa deliit dan̄lay-at, n̄a ceera loco. Min n̄aar-ak di, n̄u teestu bariye botol taat n̄uu obin̄ji. Kar gay, n̄u gina kolaw do geemir.

²⁰ Min pa-ak, n̄u gooya ko n̄aar di. N̄u n̄aamiiji gee kuuk gina zin̄kico a n̄u sellen̄ do un̄ji ka Bun̄di. Gee-ak raka obin̄ji in̄ kaawo a n̄uu gase botol taat n̄uu iyin̄ji do un̄ji ka guberneer kaak gin izinne.

²¹ Paa ko, n̄u indiig Iisa aman : « Gem koltacco, ni iban kadar bildin̄jin̄ in̄ kaawnan̄, n̄uur do botilco. Kin̄ isgicinno in̄ gee kuuk kayco jaale. Ki bilda gee in̄ seen ta Bun̄di.

²² Hadi kaawnin̄ ja, gaanuunte kaaw a gii kappiye miiri do Sezaar, sultan ka tatik ka Room, wala gi kappiyaado ? »

²³ Kar Iisa gay ibiniit neenduwco ho n̄a kaawiico aman :

²⁴ « Gaarondu ja tamma ka gurusdi. Kaa in̄ sin̄ kuuk siir kuwa-an̄ gay ku waa ? » N̄u telkiiji aman : « Ku Sezaar. »

* **20:17** Wer ka gase kaawor do Soom 118.22.

25 Kar Iisa kaawiico aman : « Di njaar-ak, gamin ku Sezaar, beronjiig do Sezaar, ho ku Bunđi sa, beronjiig do Bunđi. »

26 In neenduwco-at oki, nu bal gase kaaw taat nuu obinji do unco ka geemir. Do wer-ak, nu bugumtu dil, nu ajbiy do telke kaak na telkiico.

*Kaawo do bi ka nooyindi
(Matiye 22.23-33, Maark 12.18-27)*

27 Min njaar-ak, gin gee daarin nu kolaag *Sadusiyenna. Gee nuur-ak kaawa a gee ku mate, nuur nooydo. Nu baawiiji moota do Iisa

28 ho nu indiiig aman : « Gem kol tacco, Muusa siirte do gaanuunji aman : “ Ya gem ob daatko ho na mat bal mico, sinji yaa obin murgil-ata. Paa kat, taaji wee koogin do sinji kaak mate. ”†

29 Cokay, gin sinja peesira. Ka aawo obtu daatko, kar na mattu bal mico.

30 Ka seerinakar oki obiit daatko-ata. Njaar oki mattu bal mico.

31 Ka subbinakar oki paa di, nam okinco kuuk peesir-ak obiita ho nu mattu bal koogina.

32 Ba aar, daatko-at sa, menuwti gaastu.

33 Do taar-an, kaawnin ja, do yiriy ta nooyindi, min kuuk peesir-an ka moo taa gine daaciy ? Asaan kuuk peesir-an okinco midiyti ! »

34 Iisa gay telkiico aman : « Gee ku dinka, nuur obaw.

35 Kar gay, gee kuuk Bun berco botol a nuu goye do duniin taat asa neginda ho kuuk asa nooye min do muut-ak, ginno pey obe.

† 20:28 Wer ka gase kaawor do Deteronoom 25.5-10.

³⁶ Gee njuur-ak mataado tak-tak asaan njuu gine ar *dubal ku Bunđi. Njuu gine koogin ku Bunđi asaan na nooyig nooye.

³⁷ Do bi ka nooyindi, Muusa gaarit waran do wiktin taat Bun bayniiđi do pompil kaak kobir ako. Na koliig Bun aman : “ *Rabbine, kiñ Bun ka Ibraayim, Bun ka Isaaka ho Bun ka Yakuub. ”

³⁸ Na Bunđo ka gee kuuk mate, kar gay, na Bun ka gee kuuk goy mento. Asaan do unji ka Bunđi, gee ku subba-an, okiñco goy mento. »

³⁹ Agindaw ku gaanuundi daariñ ictu kaawo aman : « Gem kol tacco, an kat kaawo. »

⁴⁰ Min njaar-ak, nu bal gedire pey indiñ tak-tak.

Masi in sultan Dawuud

(Matiye 22.41-46, Maark 12.35-37)

⁴¹ Min pa-ak, Iisa kaawiico aman : « Maman gee kaawiy a Masi, njaar *ronj ka Dawuud ?

⁴² Ya na ronj ka Dawuud, maa di sultan Dawuud meenji kaawiy do maktumne ta *Soom aman : “ Rabbin Bun kaawji do Rabbiner aman :

As goy do meedar

⁴³ nam wiktin taat naaco gedire do adinen, njuu gine wer ka lee asinjin. ”‡

⁴⁴ Paa ko, Dawuud kolaag Masi-ak a “ Rabbiner ”. Di maman naa gine ronji ? »

Do gaayico agindaw ku Yuudinnar

(Matiye 23.1-36, Maark 12.38-40)

⁴⁵ Do wiktin taat gee okiñco cokiyiy-ak, Iisa kaawiico do maajiray aman :

‡ **20:43** Wer ka gase kaawor do Soom 110.1.

⁴⁶ « Goyon godom min agindaw ku gaanuundi kuuk el jaawe in batik ku aginda ho el a gee yaaco ooye do werin kuuk gee numiyo. Do geray ku salaaner, nu el goye unda ho ya nu kolig do teendi, nu doba werin kuuk ta6.

⁴⁷ Nu tiyaag murgilgal in neendaw. Kar do salaanco sa, nu osa kaawin dakina, paa kat, gee yaa ozilnco. Do bi naar-ak ko, taa6in ta6co yaa gine rad pak ta gee okinco. »

21

Bere ka murgilal (Maark 12.41-44)

¹ Iisa jaaltu kaay ho na taliig gay gamnar kuuk bera gurus do Bun6i. Gurusco-ak, nu leeyiig do koopor ka goy do *ger ka Bun6i.

² Na taltu oki murgil rakki pokirinca tak-tak. Ta bertu tammin seer kuuk bal baaco.

³ Kar Iisa kaawtu aman : « Ka seener nu kaawaako, murgil-an ber gurus dakina pakgig gee-an okinco,

⁴ asaan nuur ber min gurusco kaak daka maala. Kar murgil-an gay, in pokurruwti, gurusti kaak nec taa tee do menuwir, okinji, ta berga. »

Dime ka ger ka Bun6i (Matiye 24.1-2, Maark 13.1-2)

⁵ Do wer-ak, gee daarin gay kaawa do bi ka ger ka Bun6i aman : « Talon ja, ger-an nu pinig samaanaw, nu siirig in gamin kuuk gee bertu do Bun6i ho in dambay kuuk samaane. »

⁶ Kar Iisa gay telkiico aman : « Okiñco kuuk ku taliy-an, wiktin yaa ase taat ñuu ñime, yoo dambi rakki kaak ñu diytu ño giji sa goyaado. »

*Gamin kuuk gaara gaase ka duniiner
(Matiye 24.3-14, Maark 13.3-13)*

⁷ Gee kuuk cokiyaaga-ak indiig Iisa aman : « Gem kol tacco, gamin kuuk ki kaawiy-an yaa ase kimin ho kaawnin ja maan kaak yaani gaare asiñco ? »

⁸ Iisa gay telkiico aman : « Yaman pakiron, dakon rasenno zinjiko ñuuko jaginjo. Gee dakina yaa ase in sinjo ho ñuu kaawe aman : “ Ña nun ko Masi ! ” wal “ Wiktin taar nec ko ! ” Kar kunj gay, dakon icenno kaawco.

⁹ Ya ku dora gee kaawa ño bi ka gartar ho gee amila sawirñaw, dakon barjilenno. Ka seener, gamin-an yaa asen ja, kar duniin gay gaasaado misa. »

¹⁰ Kar Iisa kaawiico pey aman : « Darre in darre asa taasine ho sultan in sultan oki asa taasine.

¹¹ Kid asa azire linjo. Meya in raduwa yaa ase anne-anne ño kidin daarin. Gee yaa tale gamin kuuk isa kolaw ho gamin kuuk gaara gudurre ta Bunji kuuk asa min kuwa ka samaaner.

¹² Kar gay, awal taat gamin-an yaa ase, gee yaako obinjo ño bi kanto, ñuuko taabiyoñko. Ñuuko iyoñko ño geray ku salaaner, ñuuko unjoñko ñaayne, ñuuko iyoñko ño unjo ka sultinniidi ho ño guberneernar.

¹³ Taabin taar-at yaako bere botol taat kuu kaawe seene ño bi kanto.

¹⁴ Min ñinjo-an, diyoñ ño kayko, dakon moyenno ño kaaw taat kuu imile kayko,

15 asaan nun naako bere lees ta gala ho in ibine kaak nam adinko sa gediraado yaako meeliŋko wala yaako telke.

16 Nam aginiyko, siŋtiko, jaamko ho royinko ku maaniikon di yaako sakkiyiŋko do wer ka seriine. Minninko daarin, ŋuu deenço.

17 Gee dakina yaako yiliŋko do saan tanto.

18 Kar gay, yoo duruwko rakki sa galaado keder.

19 Goyon bombo, zeedon do imaanko. Paa kat, kuu gase goye ka gaasdo.

Zeruzaleem asa ide

(Matiye 24.15-21, Maark 13.14-19)

20 « Wiktin taat ku tala askirin leyig geeger ka Zeruzaleem, ibinon kadar ŋa gaay ko ide.

21 Do menaw ŋuur-ak, gee kuuk do kid ka Zuude, illa ŋuu gade do bayco ku dambiniidi, kuuk do geeger ka Zeruzaleem yaa amile kodok yeero ho kuuk yeero unjaado do gegirdi.

22 Bun yaaco peyin do kayco do menaw ŋuur-aku, asaan gamin kuuk nabiinna siirtu do makaatam-nar as do botilco.

23 Radco do daad kuuk in aditco ho kuuk macpi do menaw ŋuur-aku ! Gee ku darre-at yaa taabiye aale in dapinko ta Bundi.

24 Gee daarin, ŋuu deenço in *seepinpan, daarin, ŋuu obinco ŋuu iyiinco do darriniyco. Kar gee kuuk Yuudinnado gay yaa icin geeger ka Zeruzaleem, ŋuu gine do giniŋco nam wiktinco yaa bire.

Yeepe ka Ron gemor

(Matiye 24.29-31, Maark 13.24-27)

25 « Min ka samaaner, kuu taliŋ gamin kuuk gaara gudurre ta Bundi : ka pati, do koyer, do

kaalnal. Do kidar, barre yaa uce gulbaŋ-gulbaŋ ho gee yaa dore hawin ta amiydi gidi-gidi-gidi nam gee kuuk do adiy ka kidar okiŋco kellimco yaa amile ho kolaw yaa obiŋco.

²⁶ Ya ŋu pakira do gamin kuuk yaa ase do adiy ka kidar-ak, kellimco amiliyo nam ŋu mataw, asaan gamin kuuk gin gudurre ka samaaner asa azire.

²⁷ Kar kat, gee yaan talin nun *Roŋ gemor yaa ase datik ucer iŋ gudurrer okintiti ho iŋ *darjiner.

²⁸ Do wiktin taat gamin-aŋ baynaw-ak, jaalon kayko kuwa, asaan Buŋ gaay ko jiliŋko. »

Danjil ta et kaak ŋu koliy pigiye

(Matiye 24.32-35, Maark 13.28-31)

²⁹ Min ŋaar-ak, Iisa deliico pey danla aman : « Talon ja *pigiye-aŋka ho atay okiŋco-aŋku.

³⁰ Ya ku talaag ŋu eccaw, kuŋ maaniiko iban ko kadar kabuŋ gaaye.

³¹ Ampaa di kuŋko oki, ya ku talaag gamin-aŋ baynaw, ibinon kadar *Meennaw ta Buŋdi gaay ko.

³² Ka seener nu kaawaako, gee ku diŋka-aŋ mataado misan di, gamin-aŋ okiŋco yaa bayne.

³³ Samaane iŋ kiɗa yaa sawle, kar kaawnar gay rawtaado tak-tak. »

Goye ka mento

³⁴ Kar Iisa kaawtu pey aman : « Yaman pakiron ! Dakon diyenno gelbinko leŋ-leŋ do seendi di ho do pikirre ta gamin ku duniiner. Ya ku gina ampa-ak, yiriya ta dukume seriiner yaako cokiŋko bordiko, *

* **21:34** 'bordiko' : Werin daarin, ŋu kaawa a 'gugal'.

³⁵ ar boos kuuk ɲu sokig in ribino. Ansii ko, gee kuuk goy do adiy ka kifar okinji, taaco ase loco.

³⁶ Goyon mento ho salkiyon doo. Paa kat, kuu gase gudurre taat kuu pake min do gamin okinco kuuk yaako ase ho kuu ɓaa do unɗu, nun *Ron gemor, bal sokaɗ. »

³⁷ In yiriyo, Iisa bildigiy gee do ger ka Bunɗi. In aando gay, ɲa ɓaggiy wale kuwa ka koot ka Olibiyennar.

³⁸ Kar in kawtir wer dugus-dugus, gee okinco asgiy do ger ka Bunɗi, ɲuu cokiynji.

22

Dee ka kaawor do muut ta Iisa (Matiye 26.1-5, Maark 14.1-2, Yaaya 11.45-53)

¹ Iidin ta mappa kaak bal *gele taat *Yuudinna koliy *Paak gaay ko.

² Agindaw ku gay satkiner ho in agindaw ku gaanuundi bariya botol taat ɲuu deen Iisa, kar ɲu gina kolaw do geemir.

³ Do wer-ak, *Seetanne unjiiji do Zuudas kaak ɲu koliy oki Iskariyoot, ɲaar min paliinna ku Iisa kuuk orok in seera.

⁴ Na ɓaawtu do agindaw ku gay satkiner in agindaw ku gay gooye *ger ka Bunɗi ho ɲa kaawiico in maman ɲaaco gaarin Iisa, ɲuu obinji.

⁵ Gee-ak, aawco gala ho ɲu kaawtu a ɲuuji bere gurus.

⁶ Hiyya, Zuudas ooytu ho ɲa teestu bariye botol taat maman ɲaaco gaarin Iisa do wiktin taat ya gee dakin ginno ja.

Iidiye ka iidin ta Paakdi
(*Matiye 26.17-25, Maark 14.12-21, Yaaya 13.21-30*)

⁷ Yiriy ta iidiner astu, yiriy taar-at, ɲu daggiy baar, ɲu gingiy tee ka *Paakdi.

⁸ Iisa ɲaamiig Piyer in Yaaya. ɲa kaawiico aman : « Baan ku baate gine tee ka iidin ta Paakdi. »

⁹ ɲuur gay indiig aman : « Ki raka a ni baate gine tee momo ? »

¹⁰ Iisa telkiico aman : « Cokiyon samaane, ya ku unjaw do geegirdi, kuu ɲaame in gem rakki icil jalin ka amiydi. Aadonɲa do ger kaak ɲaa unje.

¹¹ Kaawonji do mee gerdi-ak aman : “ Tatkaw ɲaaminti a niin inde wer kaak ɲaa tee tee ka iidiner in maajirɲay. ”

¹² Kar ɲaako gaare ger berel ka gusuurdi, gamɲay okinco goy ko. Eden ko, kuute gine tee. »

¹³ Hiyya, maajirin baawtu, ɲu gasiig gamin-ak uudin taat Iisa kaawiico ho do wer-ak ko, ɲu gintu tee ka Paakdi.

Tee ka Paak ta marbinto
(*Matiye 26.26-30, Maark 14.22-26, 1 Korentiyen 11.23-25*)

¹⁴ Wiktin taat pat nectu ta teendi, Iisa goytu tee in *paliinnay

¹⁵ ho ɲa kaawiico aman : « Min taaɲiner bal ase misa-aɲ, nu raka ja a illa gii tee sawa tee ka iidin ta Paakdi-anta.

¹⁶ Nu kaawiiko ampa-ak asaan min tee ɲaar-aɲ, nu tiyaado pey tee ka iidin-anta nam yiriy taat Bun asiy gaare baat ta iidin-an do Meennuwiy. »

17 Kar ɲa iciit *kordindi, ɲa deltu barkin dɔ Bunɟi ho ɲa kaawtu aman : « Obon kordindi-anta, kuu see, kuu dakguwe dɔ zinjiko.

18 Ka seener nu kaawaako, min diɲka-aɲ, nu siyaado pey maam ku *bindi nam yiriy taat *Meenaw ta Bunɟi yaa ase. »

19 Kar ɲa ictu mappa, ɲa deliiji barkin dɔ Bunɟi, ɲa pirsiiɲa ho ɲa beriicog dɔ maajirɲay. Kar ɲa kaawtu aman : « ɲaar-aɲ zir kaak naa bere *satkin dɔ saan taɲko. Ginguwoɲ ansii kat kuu moyguwe bir. »

20 Min ɲu tee, ɲa beriico oki kordindi ar kaak ɲa beriico mappa ho ɲa kaawtu aman : « Kordindi-an gaara *Jamaw ta marbinto taat Bunɲ asiy obe iɲ gee iɲ baarir kuuk miɲ dɔ saan taɲko.

21 Kar gay taloɲ, gem kaak asaadu isine pisinni ora dɔ parki.

22 Ka seener, nun *Roɲ gemor asa mate ar taat Bunɲ kaawtu. Kar gay, radji dɔ gem kaak isindu ! »

23 Min Iisa kaawtu pa-ak, maajirɲay teestu inde zinjiko aman : « Waa kaak yaa ginin riy-anta ? »

Inde kaak a waa tatik paka

24 Min ɲaar-ak, maajirna teestu meelee benannico a minninc-aɲ waa tatik paka.

25 Kar Iisa kaawiico aman : « Sultinnay ku duni-iner goy kaaco ka geɲco. ɲu hokumiyaag geɲco iɲ guwaane, kar ɲu raka pey a gee yaa kolinco a " gay sellinɲaw ".

26 Kuɲko-aɲ, dakoɲ ginenna ar ɲuura. Minninko, gem kaak tatik paka yaa tale ziy ar ɲa kapak, ho ɲaar kaak hokumiya yaa gine ar gay riyor.

²⁷ Naako indin̄ko : ya dō taṅko, gem kaak tiya kat tatko wala kaak iya tee ? Kaak tiyaw-ak dōo di ? Kar nun gay, nu goy datikko ar gay riyor kaak iyaako tee.

²⁸ Kuṅko-aṅ ko, wiktin taat taaḅin gasintu, ku balnu rasindu.

²⁹ Dō saan taar-at ko, nun naako berin Meennaw dō pisin̄ko ar Tanni Buṅ beriiduuta.

³⁰ Paa kat, ku asiy tee ho kuu see in̄ nunu dō *Meennuwir. Ku asiy goye ar sultinnay, kuu dukume seriin dō tamba ta Israyeel taat orok in̄ seera. »

Iisa kaawa dō Piyer a ṅa asa tatire

(Matiye 26.31-35, Maark 14.27-31, Yaaya 13.36-38)

³¹ Iisa kaawiiji dō Simon Piyer aman : « Si-mon cokay samaane, Seetanne indig Buṅ a ṅaako dodiyin̄ko ar ṅu dodiyiy *geme.

³² Kar nun gay indijin̄ Buṅ imaanjin̄ giniy dō sooda. Kar wiktin taat Seetanne gecin̄cin̄ ko ho ki goy pey bombo dō imaanjin̄, deṅrig sin̄taṅ oki. »

³³ Piyer gay kaawiiji dō Iisa aman : « Gem kol *Rabbine, ya ṅu un̄jaacin̄ daṅaayne wala ṅu diyaacin̄ oki, nun rasaacinno. »

³⁴ Kar Iisa telkiiji aman : « Piyer, nu kaawaajin̄ ka seener, yiriyta in̄ aando-anta, kokir boogaadō di, kii tatire dees subba a ki ibinginno. »

Gurus, mokolle in̄ seepine

³⁵ Min ṅaar-ak, Iisa indiig maajirnay aman : « Wiktin taat nu ṅaamin̄ko dō riyor, ku bal soke dō pisin̄ko wala gurus, wala mokolle, wala ṅugira. Dō

wiktin taar-at, maan arumko walla ? » Njuur gay telkiiji aman : « Ha'a ! Maan balni arme. »

³⁶ Kar ɲa kaawiico aman : « Min diŋka-aŋ, kaak gin gurus, ɲa icga. Kaak gin mokolle oki, ɲa icta. Kaak ginno *seepin gay, ɲa gidiyit batkoy ho ɲaa gidiye seepine.

³⁷ Kar nu kaawaako, kaaw taat ɲu siirtu do Kitamner do bi kanto yaa ase do werti. Kaaw-at aman : " ɲu asa talin ɲaar oki atta in gee kuuk jookumo. " * Ka seener, kaawin okiŋco kuuk ɲu siirtu do bi kanto-ak gaay ko nece. »

³⁸ Maajirnay kaawiji aman : « Gem kol Rab-binni, aŋ seepinpan seera. » Iisa gay telkiico aman : « Rason kaaw-anta. »

*Iisa do koot ka Olibiyennar
(Matiye 26.36-46, Maark 14.32-42)*

³⁹ Min ɲaar-ak, Iisa amiltu in maajirnay min do geegirdi. ɲu ɓaawtu do koot ka Olibiyennar uudin ta ɲa ɓaggiyo.

⁴⁰ Min ɲu ottu do wer-ak, ɲa kaawiico aman : « Indon ɓuɲ kuu goye bombo ya Seetanne gecaako, kuuji gedire. »

⁴¹ Kar Iisa etirtu minninco serek sood, ɲa dersitu ho ɲa indiy ɓuɲ aman :

⁴² « Baaba, lociŋ-ak raddo, etirit taaɓin-an minniner. Yampa, taa ginenno ar taat nun rakiyo, illa taat kiŋ rakiyo. » [

⁴³ Hiyya, *ɗubil ka ɓuɲdi bayniiji a ɲaa denriŋji.

* 22:37 Wer ka gase kaawor do Ezaayi 53.12.

44 Iisa kelmoy amile nam ɲa tala aminda. Do wer-ak, ɲa salkiytu inɲ gelbin rakki paa nam tinɲoy etila cus-cus ar baar.]†

45 Min ɲa gaastu inɲ salaaney, ɲa uctu ho ɲa yeepu wer ka maajirnay. Min ɲa ottu, ɲa gasiig ɲu weye asaan ɲu moya gamin okinco kuuk ɲu dortu ho kuuk yaa ase ba aaro.

46 Kar ɲa indiig aman : « Maa di ku weyiyo ? Ucon, indonɲ Bunɲ kuu goye bombo ya *Seetanne gecaako. »

Obinji ka Iisa

(Matiye 26.47-56, Maark 14.43-50, Yaaya 18.3-11)

47 Min Iisa kaawa misan di, tala kar gee asaw. Zuudas kaak min paliinna kuuk orok inɲ seer ogirco. ɲa baawiji do Iisa, ɲa baamiyiiga ho ɲa giniiji cuud.‡

48 Kar Iisa gay kaawiji aman : « Zuudas, nun kaak *Ronɲ gemor, inɲ cuud-an di, ki isiniidu ! »

49 Min maajirin ku Iisa taltu maan kaak yaa kuuniye-ak, ɲu indiig aman : « Rabbine, ni asidinɲ gee-an inɲ seepinpan walla ? »

50 Ek di rakki min maajirnay ku Iisa ceepu seepiney, ɲa asidiig gay riyor kaak gina riy do *mee satkiner ka tatko ho ɲa dukumiijit denɲey ta meeda.

51 Kar Iisa ictu kaawo aman : « Ha'a, paado, goyonɲ werko rakki ! » Kar ɲa atiit denɲe-at do werti.

† 22:44 Kaaw taar-an ginno do makaatamna daarinɲ ku Bunɲdi kuuk ɲu siirtu min awalle inɲ kaaw ta Grek. ‡ 22:47 'ɲa giniiji cuud' : Do aadin ta Yuudinnar, ya ɲu ooya do gem kaak ɲu ibingiga, ɲu gingiy pa.

⁵² Min pa-ak, Iisa kaawiico do agindaw ku gay satkiner, ku gay gooye ger ka Bunđi ho *aginay ku Yuudinnar aman : « Ku astu in seepinpan ho in donkilay a kuun obindu, wala nu kokino ? »

⁵³ Nun sa goy doo in kunjo do ger ka Bunđi. Maa di ku obginno annere ? Kar dinj gay, wiktin tanjo ase, taar taat gondikaw§ yaa gaare gudurriti. »

Tatire ka Piyer do bi ka Iisa

(Matiye 26.57-58,69-75, Maark 14.53-54,66-72, Yaaya 18.12-18,25-27)

⁵⁴ Min naar-ak, nu obiig Iisa, nu iyiig do ger ka mee satkiner ka tatko ho nu unjiig atta. Piyer gay aadaag min aaro, datikco dukume.

⁵⁵ Min naar-ak, gee daarinj naamtu ako do wer ka berel nu ooriyo. Piyer oki goytu in nuura.

⁵⁶ Daatik rakki gay riyor taliig Piyer oora ako, ta taliig yalaan ho ta kaawiico do gee-ak aman : « Ha', talonj gem-anj oki in naara ! »

⁵⁷ Kar Piyer gay tatirtu aman : « Ha'a, nu ibingigdo gem-anjka. »

⁵⁸ Jammiy sood, gem ka pey taliiga ho na kaawtu aman : « Kinj oki rakki min maajirnay ku Iisa doo ? » Kar Piyer telkiiji aman : « Ha'a, nun min nuurro. »

⁵⁹ Goytu kee, yaa gine ar pat rakki pa, kar gem rakki ka pey wakiliy di aman : « Ka seener gay, gem-anj, naar goy in naara asaan naar oki min kid ka Galile. »

§ 22:53 'gondikaw yaa gaare gudurriti' : Gudurre ta gondikaw, ta gudurre taat amilaw min do Seetanner di.

⁶⁰ Kar Piyer gay telkiiji aman : « Hey kinke-an̄ka, kaawon-an gay min momo ? » Min ŋa bal deen kaawoy misan di, kokir boogtu.

⁶¹ Do wer-ak, Rabbin kolsiig Piyer ho ŋa taliig yalaan̄. Hiyya, Piyer moyiit kaaw taat Rabbin kaawiiji aman : « Yiriyta in̄ aando-anta, kokir boogaado di, kii tatire dees subba a ki ibinginno. »

⁶² Min ŋaar-ak, Piyer amiltu kara ho ŋa zugiig ale.

*Ŋu koocig Iisa ho ŋu warga
(Matiye 26.67-68, Maark 14.65)*

⁶³ Gee kuuk gooyaag Iisa ajimiyyiiga ho ŋu kooci-iga.

⁶⁴ Ŋu duuniig odinay ho ŋu indiig aman : « Hey nabiin̄ce-an̄ka, kaawnin̄ ja waa kaak men̄n̄in̄cin̄* ! »

⁶⁵ Kar ŋu wariig ko ware.

*Iisa do uŋco ka agindaw ku gay satkiner
(Matiye 26.59-66, Maark 14.55-64, Yaaya 18.19-24)*

⁶⁶ Min wer waltu, *aginay ku Yuudinnar numtu, ŋuur agindaw ku gay satkiner in̄ agindaw ku gaanuundi. Kar gee kuuk gooyaag Iisa-ak iyicoga.

⁶⁷ Min ŋu iyga, ŋu indiig Iisa aman : « Kaaw ta gaayan̄, ya kin̄ ko Masi kaak Bun̄ doḡtu. » Ŋaar gay telkiico aman : « Ya nun kat diyaako, ku amniyaanno,

⁶⁸ ho ya nun kat indaako, ku yeepaadudo.

* **22:64** 'men̄n̄in̄cin̄' : Werin daarin̄, ŋu kaawa a 'doosiŋci'.

⁶⁹ Kar gay, dak mena sood di[†], nun *Roŋ gemor yaa goye do meeday ta Buŋ kaak gudurre okintit do pisinji. »

⁷⁰ Do wer-ak, okiŋco kaawtu aman : « Di pa-ak, kiŋ ko Roŋ ka Buŋdi walla ? » Naar gay telkiico aman : « Kuŋ maaniiko kaawit ko a ŋa nunu. »

⁷¹ Hiyya, ŋu kaawtu benannico aman : « Maanite cokiyit ko ta biy, wala gi raka pey saadine ! »

23

Iisa do unji ka Pilaat

(Matiye 27.1-2,11-14, Maark 15.1-5, Yaaya 18.28-38)

¹ Do wer-ak, gee ku dukuma seriin-ak uctu okiŋco, ŋu iyiig Iisa do unji ka guberneer Pilaat*.

² Min ŋu iyiiga, ŋu diyiji kaaw aman : « Ni gasig gem-aŋ as nigin darrini ho ŋa isinaag gee a ŋuu kappiyenno miiri do Sezaar, sultan ka tatik ka Room. Na gina ziy a ŋa Masi, ansi-ak a ŋa Sultan. »

³ Pilaat indiig Iisa aman : « Kiŋ ko sultan ka Yuudinnar walla ? » Iisa gay telkiiji aman : « Kiŋ meenjiŋ kaawit ko. »

⁴ Pilaat kaawiico do agindaw ku gay satkiner ho do gee kuuk dakin-ak aman : « Nun bal gase oorin taat naa obiŋ gem-aŋka. »

⁵ Kar gee kuuk diyji kaaw-ak wakiliy kon di aman : « Na isinaag gee iŋ bildinji, min kid ka

[†] **22:69** 'dak mena sood di' : Iŋ kaaw ta Grek, ŋu kaawa 'min diŋka'. Kar gay, wiktin ta ŋu kaawiy ampa-ak, ŋu raka kaawe a maanna-aŋ yaa ase kodok-kodok di.

* **23:1** 'Pilaat' : Naar Roomiŋce, ŋa Yuudiŋcedo. Sultan ka tatik ka Room diyiiig guberneer do kidin ku Zeruzaleem.

Galile yoo kid ka Zuude okinji nam ɲa astu anne.
»

Iisa ɔo unji ka sultan Herood

⁶ Wiktin taat Pilaat dortu-ak, ɲa inditu aman : « Gem-aɲ min Galile walla ? »

⁷ Kar min ɲu kaawiji a Iisa asa min ɔo kid ka Galile ɔo wer kaak *Herood Antipaas goy kaaci, ɲa ɲaamijiga. Do menaw ɲuur-ak, Herood oki goy ɔo geeger ka Zeruzaleem.

⁸ Min ɲu ottu ho Herood taliiga-ak, alji gal aale asaan min awalle ɲa raka taliɲi. ɲa dor gee kaawa biy ho ɲa raka taliɲ ɲaa gine maan kaak ajbay.

⁹ Do wer-ak, ɲa indiig in kaawin dakina, kar Iisa gay bugum mayaata.

¹⁰ Agindaw ku gay satkiner in ku gaanuundi sa goya. ɲu diyiji kaawin kuuk ooma.

¹¹ Do wer-ak, Herood in askirnay wariiga. ɲu isiji batik taat samaane ho ɲu ajimiyaiga. Kar ɲu ɲaamijig pey ɔo Pilaat.

¹² Awalle Herood in Pilaat, ɲuur adine ho yiriy taar-at di ɲu amirtu.

ɲu iyig pey Iisa ɔo unji ka Pilaat

(Matiye 27.15-26, Maark 15.6-15, Yaaya 18.39-19.16)

¹³ Min ɲu yeepig Iisa, Pilaat ɲumiig *Yuudinna in aginduwco in agindaw ku gay satkiner

¹⁴ ho ɲa kaawiico aman : « Ku iyduug gem-aɲka ho ku diyji kaawo a ɲa isinaag gee a wer yaa nige. Kar nu indig unko ho min kaawin okinco kuuk ku diyji, oorin rakki sa nu balji gase taat yaaji iye obe.

15 Herood oki balji gase oorin taat ɲaa obinji. Paa ko, ɲa ɲaamitenɲa. Di ɲaar-ak, gem-an ɲaar ginno oorin taat yaaji iye muutu.

16 Ansi-ak, naa koocinji di kar naa pikiɲji. » [

17 Do ay iidin ta *Paak, do aadiney, Pilaat imilgiyco do Yuudinnar gem rakki min do daɲaayner.]†

18 Kar gay, okinco, ɲu teestu obe kuuri aman : « Daag gem-anka ho pikiniig Barabaas. »

19 (Barabaas gay, ɲu unjiig daɲaayne asaan ɲa barjilig gee ku geegirdi ho ɲa dee gemo.)

20 Pilaat gay, do tanji-at, ɲa raka pikiɲ Iisa. Ampaa ko, ɲa kaawiico paa do gee kuuk dakin-aku.

21 Kar ɲuur gay kaawiy rada aman : « Doodig ka etor ! Doodig ka etor ! »

22 Ka subbinɲar, Pilaat ictu pey kaawo aman : « Naar nig maa di ? Yoo oorin rakki taat nec yaa iye muutuy oki, nu balji gase. Naa koocin in kordinɲo kar naa pikiɲji. »

23-24 Kar ɲuur gay wakila di kaawe rada aman : « Doodig ka etor ! Doodig ka etor ! » Gaayco jaala jaalen di nam Pilaat giniicot taat ɲu rakiyo.

25 Na pikiicog Barabaas ar taat ɲu inditu, ɲaar kaak barjilig gee ku geegirdi ho dee gemo. Kar Iisa gay, ɲa beriicog do pise ka askirnar a ɲuuji gine taat gee-ak rakiyo.

Doodo ka Iisa ka etor

(Matiye 27.32-44, Maark 15.21-32, Yaaya 19.17-

27)

26 Nu iyiiig Iisa do wer kaak ɲuu deenji ho ɲu iciig et kaak ɲu doodin kuwa. Do botildi, ɲu ɲaamtu in

† 23:17 Kaaw taar-an ginno do makaatamna daarin ku Bunɲi kuuk ɲu siirtu min awalle in kaaw ta Grek.

gem rakki pa sinji Simon. Gem-ak min geeger ka Sireen‡ ho ɲa asa min yeero. Nju asiriig ɲaa iciliŋ et-ak do goroy ho ɲaa aadiŋ Iisa.

²⁷ Gee dakin aale aadaaga. Minninco goy oki daad kuuk alaw ho kuuk marmilaw do saan tanji.

²⁸ Iisa kolsiig daad-aku ho ɲa kaawiico aman : « Kun daad ku Zeruzaleem, dakonj alenno lotu. Illa alonj ta maaniiko ho ta kooginko,

²⁹ asaan wiktin yaa ase taat gee yaa kaawe aman : “ Galal do moggan, ɲuur kuuk bal aawe wee ho kuuk bal bere popo tak-tak. ”

³⁰ Do menaw ɲuur-ak, gee yaa kaawe do dambiniidi aman : “ Sollonni do kayni ” ho do kotat aman : “ Gootonni. ”§

³¹ Ka seener, ya et kaak balan kat ɲu doliyaag ampa-ak, kar kaak aay gay ɲuu gininji maman ? »*

³² Do werco-ak, ɲu iytu oki kokinay seera a ɲuu deenjo in Iisa.

³³ Min ɲu ottu do koot kaak ɲu kolij « Dawik ta kaar », ɲu doodiŋ Iisa ka etor. Nju doodiŋ oki kokinay-aku : rakki do meeday ho rakki gay do ɲugilay.

³⁴ Min ɲu doodiŋ Iisa, ɲa inditu tacco Buɲ aman : « Baaba, saamiyco do gee-anju asaan ɲu ibanno maan kaak ɲu giniyo. » Kar askirna-ak deediit kesuun ta Iisa werin dakina ho ay gem di iciy taat galji.

‡ 23:26 ‘Sireen’ : ɲa kid ka gee ku pondiko kaak goy in munsakne.

§ 23:30 Wer ka gase kaawor do Ooze 10.8. * 23:31 Danj ta et kaak balan in kaak aaye : Et kaak balan, ɲaar gaara gem kaak bal gine orne ho kaak aaye gay gaara kaak gin orne. Iisa, ɲaar bal gine orne ho ɲu doodiŋ ka etor.

³⁵ Gee gay talaaga. Njuur agindaw ku Yuudinnar oki samtiyaaji aman : « Na jil gee ku pey. Diŋ gay, na jil ziy ka meenji ya naar kat Masi kaak Bun dobtu kare ! »

³⁶ Askirin oki samtiyaaji. Nu baawiiji moota ho nu beriiji maam ku tooro

³⁷ ho nu kaawiiji aman : « Ya kin kat sultan ka Yuudinnar-ak, jil kat doo zin ! »

³⁸ Kar do et ka Iisa, nu dood maan kuwa do kaay kaak nu siirji aman : « Naar-an ko sultan ka Yuudinnar. »

³⁹ Rakki min kokinay kuuk nu doodtu-ak wariig Iisa aman : « Kinke-an doo ko kaawa a ki Masi kaak Bun dobtu-aka ! Jil zin ho kiini jile oki ! »

⁴⁰ Kar kokin ka seerinkar-ak gay leesiiji do giji aman : « Ginte-an, nu obinte nuute deente ar naara. Kin ginno kolaw do Bundi walla ?

⁴¹ Tante-an taar do botilti asaan nuute deente do maan kaak gi gintu. Kar naar-an gay nig maa ? »

⁴² Kar na kaawtu pey aman : « Gem koltacco Iisa, dakin rawtinno do wiktin taat ki asiy teen meennuwin. »

⁴³ Iisa gay telkiiji aman : « Ka seener nu kaawaa-jin, yiriyta-an di, ki baa goye do janni in nunu. »

Muut ta Iisa

(Matiye 27.45-56, Maark 15.33-41, Yaaya 19.28-30)

⁴⁴⁻⁴⁵ Wiktin taat pat nectu yiriyo, ta mattu. Wer astu gondiko do kid okinji nam pat subba ta maako. Do *ger ka Bundi sa, zimilla kuuk nu duuntu do botol taat unja do wer kaak *cawar aale eertu min datko min kuwa yoo keder.

⁴⁶ Hiyya, Iisa kooltu rada aman : « Baaba, nu diyit ruwwiner do pisiñciñ. » Kar min ña kaawtu pa-ak di, ña mattu.

⁴⁷ Min tatkaw rakki ka askirin ku Room taliig gamin okiñco kuuk kuuniy-ak, ña oziliig Buñ ho ña kaawtu aman : « Way, ka seener, gem-añ bal nige maan tak-tak ! »

⁴⁸ Do wer-ak, goy gee dakina kuuk as tale maan kaak kuuniye. Min ñu totirtu, ñu deliig gonjuminco min nige kaak aditco nigtu.

⁴⁹ Roynay ku Iisa okiñco ho in daad kuuk aadiig min Galile-ak peytu serek ho ñu taliy maan kaak kuuniya-aka.

Unje ka Iisa do maginer

(Matiye 27.57-61, Maark 15.42-47, Yaaya 19.38-42)

⁵⁰⁻⁵¹ Do wer-ak, gin gem rakki ñu kolaag Yuusup. Naar min geeger ka *Yuudinnar kaak ñu koliy Arimate. Gem-ak goyiñji samaane ho ña sellen do unji ka Buñdi. Na era ase ka *Meennaw ta Buñdi. Naar min *aginay ku Yuudinnar, kar gay, ña bal ooye do kaawco ho do maan kaak ñu gintu.

⁵² Na baawtu gasiñ Pilaat ho ña indiig zi ka Iisa.

⁵³ Kar ña paayiig min ka etor, ña maliyiig in kapanne ho ña baawtu unjiig do magin taat ñu dodditu ka dambar. Magin-at, yoo momte rakki oki ñu balti diye.

⁵⁴ Yiriy taar-at ta siye ka zinakar asaan yiriy ta *sabitdi gaay ko.

⁵⁵ Daad kuuk as min Galile in Iisa-ak aadiig Yuusup min aaro. Nju taliit magin-ata ho maman ñu deeriig Iisa.

⁵⁶ Kar ɲu yeeptu do geriyco ho ɲu teestu siye gamin kuuk ɲuɲji ooye do momtey ka Iisa : itir in sewe. Kar gay, in yiriy ta sabitdi, ɲu bal baawe do maginer, ɲu eeltu geero uudin taat *gaanuun kaawtu.

24

Nooye ka Iisa

(Matiye 28.1-10, Maark 16.1-8, Yaaya 20.1-10)

¹ In yiriy ta dumaas, wer dugus-dugus, daad-ak sokiig gamin kuuk ɲu siytu a ɲuɲji ooye do ziy ka Iisa ho ɲu baawtu do bit ka maginer.

² Min ɲu ote, ɲu gasig dambi kaak ɲu goottu magin-ak tunkil serpiya.

³ ɲu unjitu do maginer, kar ɲu bal gasin zi ka *Rabbin Iisa.

⁴ ɲu ajbiytu nam ta bico sa amallo. Do wer-ak, tala kar gee seer kesuunco irna pit-pit bayniico.

⁵ Daad-ak kolaw obiigu nam ɲu onig kayco. Kar gee-ak kaawiico aman : « Maa di ku bariyiy gem kaak goy mento min datik ta gee kuuk mate ? »

⁶ Naar kawwi do maginer, na nooye. Pakiron do kaaw taat na kaawiiko wiktin taat na goyiy Galile.

⁷ Kaaw-at aman : “ Illa nun *Ron gemor, ɲuun berin do pise ka gee kuuk jookumo. ɲuun doodin ka etor ho yiriy ta subbin kar gay, naa nooye. ” »

⁸ Hiyya, daad-ak moyiig kaawin kuuk Iisa kaawiico.

⁹ ɲu yeeptu min do maginer ho ɲu osiicog gamin okinco kuuk ɲu taltu do paliinna kuuk orok in rakki ho do gee okinco kuuk aadig Iisa.

10 Daad kuuk iyiit kabarre do paliinnar-ak, nuur Mariyam ta min geeger ka Magdala, Zaan, Mariyam atan Zaak ho in daad daarin ku pey.

11 Kar min paliinna-ak doriit kabarre-at, do tango a wal daad-ak osa kaawin kuuk bal baaco din ga. Paa ko, nu baltu amniyince.

12 Kar Piyer gay uctu, na iciig gadi na baawtu do maginer. Min na ottu, na yogiltu ho na taltu jarda di goy keeco. Do wer-ak, na ajbiytu tak-tak. Hiyya, do yeepinji na osiig kat adiy do maan kaak kuuniye.

*Maajirna seer do botol ta Emayuus
(Maark 16.12-13)*

13 Do yiriy taar-at di, maajirna seer ku Iisa baa do hellin taat nu koliy Emayuus. Hellin-at, min Zeruzaleem yaa nece ar kilomeetir orok.

14 Do botildi nu kaawiy benannico do gamin okinco kuuk kuuniye.

15 Wiktin taat nu kaawiyo ho nu meeliy-ak, Iisa meenji jorkiigu ho na toliyy in nuura.

16 Maajirna-ak talaaga, kar gay, maan todco nuu ibininji.

17 Iisa indiig aman : « Ku meela do bi ka moo botildi ? » Do wer-ak, nu peytu dut ho nu yiimiit wijeenco.

18 Rakki minninco sinji Kileyopaas telkiiji aman : « Min gee kuuk goy Zeruzaleem, kin keejin di ibingigdo gamin kuuk kuuniy do menaw-anku walla ? »

19 Iisa indiig aman : « Nuur maa ? » Nuur gay telkiiji aman : « Maan kaak asji do Iisa ka min Nazareet ! Naar nabiiñce tatiko. Do unji ka

Bun̄di ho d̄o un̄co ka gee okīnco, ɲa gaarit gudurrey in̄ gamin kuuk ɲa giniyo ho in̄ kaawin kuuk ɲa kaawiyo.

²⁰ Aginduwte ku gay satkiner in̄ aginiyte ku darre berig d̄o pise ka agindaw ku Room a ɲuu obin̄ji, ɲuuji diye kaawo ho ɲuu deen̄ ka etor.

²¹ Zer nin̄ pakir a wal ɲaar ko kaak asa jilin̄ gee ku Israyeel min̄ adinco. Kar taar gay bal ase pa, ho din̄ gay gin ko menaw subba min̄ gamin-an̄ kuuniytu.

²² Illa gay daad daarin̄ minninni iyinti kaawin kuuk ajbay. ɲu sak bit ka maginer,

²³ kar ɲu bal gasin̄ ziy ka Iisa. ɲu asinti kaaw a *d̄ubal ku Bun̄di bayinco ho ɲu kaawiico a ɲa goy mento.

²⁴ Minninni, daarin̄ ɓaawtu d̄o maginer ho ɲu gasiig gamin-ak uudinco ar taat daad-ak kaawiico. Kar ɲaar gay, ɲu bal gasin̄ji. »

²⁵ Hiyya, Iisa kaawiico aman : « Kun̄ maa di kayko dibirtu ampa ? Kaawin okīnco kuuk nabiinna iyiiko-an̄ku, maa di ɲu un̄jigikonno kodok ?

²⁶ Ka seener, nabiinna kaaw a illa Masi kaak Bun̄ doɓtu yaa taabiyeɲ ja ampa, kar kat, ɲaa un̄je d̄o *darjiney. »

²⁷ Kar Iisa gaariico baaco ta kaawin kuuk ɲu siirtu d̄o saan tan̄ji. ɲa teestu in̄ makaatamna ku Muusa in̄ ku nabiinnar nam ɲa gasiit Kitamne okintiti.

²⁸ Wiktin taat ɲu gaay ote d̄o hellin taat maajirna-ak ɓaayiyo, Iisa gintu ar ɲa bira in̄ un̄ji.

²⁹ Kar ɲuur gay todiji aman : « Ha'a, gem kol sin̄te, as in̄ nini asaan pat-an̄ deete. » Hiyya, Iisa ooytu ho ɲa ɓaawtu goye in̄ ɲuura.

³⁰ Wiktin taat ɲu goyiy keder ɔo teendi, ɲa ictu mappa ho ɲa deltu barkin ɔo Bunɗi. ɲa pirsiiɲa ho ɲa deediicoga.

³¹ Do wer-ak odinco piltu kate ho ɲu ibiniig Iisa. Kar ta bite-aɲ di, ɲa sawiltu min ɔo uɲco.

³² Min pa-ak, ɲu kaawtu benannico aman : « Min ɲa kaawiite ɔo botildi ho ɲa gaariite baat ta Kitanner-at, kaaw-at eruwgintenzo walla ? »

³³ Kodok di, ɲu uctu ho ɲu yeeptu Zeruzaleem. ɲu gasiiɲ *paliinna kuuk orok in rakki ɲum in eeɲco.

³⁴ Maajirna-ak, kaawiico ɔo ɲuur kuuk asa min hellin ta Emayuus-ak aman : « Ka seener, *Rabbin nooye ! ɲa bayinji ɔo Simon. »

³⁵ Kar maajirin ku seer-ak osiico oki maan kaak kuuniyco ɔo botildi ho maman ɲu ibiniig Iisa ɔo wiktin taat ɲa pirsiiɲa mappa.

Bayne ka Iisa ɔo maajirnaɲ

(Matiye 28.16-20, Maark 16.14-18, Yaaya 20.19-23, Akt 1.6-8)

³⁶ Wiktin taat ɲu kaawa misan di, tala kar Iisa goy datikco ho ɲa kaawiico aman : « Aapiye, taa goye in kunjo ! »

³⁷ Do wer-ak, ɲu raastu ho kolaw obiigu, ɲuur a wal ta kelmo.

³⁸ Kar Iisa gay kaawiico aman : « Maa di ku barjiliyo ho aditko gintu seera ? »

³⁹ Talon pisinu ho asindu. Ka seener ɲa nunu ! Diironnu ho kuu tale asaan kelim taar bal gine kuma wala kaaso ar ku taliy nun gintu-aɲka. »

⁴⁰ Min ɲa kaawiico pa-ak, ɲa gaariico pisinji in asinji.

⁴¹ Alco gala ho ɲu ajbiyту tak-tak, kar in ajbiyiŋco-ak oki, ɲu bal amniye loci. Paa ko, Iisa indiig aman : « Ku gin maan ka teendi walla ? »

⁴² ɲuur gay aman : « Hii, ni gine. » Kar ɲu persiiji boos ka bike.

⁴³ Iisa iciiga ho ɲa teeyig uŋco.

⁴⁴ Kar ɲa kaawiico aman : « Aan taat nu kaawiiko wiktin taat nu goyiy in kunjo : Gamin kuuk siir do bi kanto do *gaanuun ka Muusa, do makaatamna ku nabiinnar ho in ta *Soom, okiŋco yaa asen ja uudinco. »

⁴⁵ Do wer-ak, Iisa piliig kayco ho ɲu ibiniit kat baat ta Kitamner.

⁴⁶ ɲa kaawiico aman : « An kaaw taat siir do Kitamner : “ Illa Masi yaa taabiyeŋ ja, ɲaa mate, kar yiriy ta subbiŋkar gay ɲaa nooye min do muuti. ”

⁴⁷ Paa kat, gee yaa gaare Kabarre ta Gala in sin kunji min Zeruzaleem yoo adiy ka kidar okiŋji. Kabarre-at a ɲuu ibiniŋ nigiŋco, ɲu poociŋ goyiŋco kaak samaanno ho Buŋ yaaco saamiyiŋ zunuu-binnico.

⁴⁸ Kun kon di gee kuuk talig gamin-aŋ in odinko.

⁴⁹ Kar nun meendu yaako ɲaame maan kaak Tanni kaawtu a ɲaako bere. Kun gay, goyon do geeger-aŋ di nam gudurre taat asa min kuwa* yaako miiniŋko. »

*Iisa coona ka samaaner
(Maark 16.19-20, Akt 1.9-11)*

* **24:49** 'gudurre taat asa min kuwa' : Gudurre-at, taar Ruwwin ta Buŋdi.

⁵⁰ Min njaar-ak, yiriy rakki Iisa imiliig maajirnay min do geeger-aka, na iyiig moota in hellin ta Betani. Do wer-ak, na jaaltu pisinji ho na barkiyiigu.

⁵¹ Wiktin taat na barkiyiigu-ak di, na etirtu minnincó ho Buñ coonig ka samaaner.

⁵² Do wer-ak, nu abdiyyiga, kar nu yeepu Zeruzaleem in galal dakina.

⁵³ Min nu yeepe, nu baggiy do *ger ka Buñdi ho nu oziliiga.

**Jamaw ta Marbinto: Kabarre ta Gala dō bi ka
Iisa Masi in danja
New Testament in Dangaléat (CD:daa:Dangaléat)**

copyright © 2012 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: Dangaléat

Translation by: Wycliffe Bible Translators, Inc.

Copyright Information

© 2012, Wycliffe Bible Translators, Inc. All rights reserved.

This translation text is made available to you under the terms of the Creative Commons License: Attribution-Noncommercial-No Derivative Works. (<http://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/3.0/>) In addition, you have permission to port the text to different file formats, as long as you do not change any of the text or punctuation of the Bible.

You may share, copy, distribute, transmit, and extract portions or quotations from this work, provided that you include the above copyright information:

You must give Attribution to the work.

You do not sell this work for a profit.

You do not make any derivative works that change any of the actual words or punctuation of the Scriptures.

Permissions beyond the scope of this license may be available if you contact us with your request.

The New Testament

in Dangaléat

© 2012, Wycliffe Bible Translators, Inc. All rights reserved.

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-Noncommercial-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not sell this work for a profit.

You do not change any of the words or punctuation of the Scriptures.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2021-11-01

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 18 Apr 2025 from source files
dated 29 Jan 2022

ab97a9dd-e7e6-53b0-a477-f2859d09bc84